

Zozi Crizi -le 'pasianon Drewi (Actes)

Zozi 'li 'e da Bali va

¹ 'Tu Teofil,

'men 'fluba tede -ji be, Zozi 'le 'wi nen yaa dre 'lee yaa paa minnun ji be, maan cren -tedi 'sia 'e pou sianan "trilii, ² en e 'bo yi nen Bali -a 'si be -a. Te e "ta -ko laji be, -yee 'wi nen 'ko 'o 'ta wola "da "be, yaa paa 'yee 'pasianon nen, e o 'si "va "be, o ji Bali lei 'saun -le 'pleble 'a. ³ Zi -yee yra yidi tv -nyan be, o le nen 'e 'fli koon 'e 'pa -a "kaga. Yaa -ci koon -wle 'nan, 'e yie a "man. 'E 'fli koon -wle yi -fuba sinjen wlu te e Bali -le mingonnen -blidi 'wi ve -wle.

⁴ Yi -tv da te Zozi a o yei "be, en e 'nan -wle 'nan: «Te 'ka 'si Zeruzalem di! Bali lei 'saun nen maan 'nan 'an -naan 'cee be, 'kaa man -pen! ⁵ Zan "e "min -batize dre 'yi 'a, 'pian 'cee ve be, tv -fv "wennon -e Bali 'e "cee -batize dre 'yee lei 'saun 'a.»

⁶ En minnun nen Zozi "srøn "be, waa laabu Zozi 'lo 'nan: «Minsan, tv zie -a man nen Izrael 'non dra 'yie mingonnen tredanon 'a?»

⁷ Zozi "e -wle 'nan: «'An "ti 'ka 'si -nonle 'nan -e "ka "to di, -a 'bo 'twli 'be yi 'lee tv nun zie -a 'pla.

⁸ En Bali lei 'saun -taa 'ka da, e 'pleble -naan 'cee, -e 'ka dre 'men 'wi 'nan ynon 'a. Ka 'men 'wi ve Zeruzalem, 'lee Zude 'leglon pēēnōn 'ji 'lee Samari 'leglon 'ji 'lee 'tre pēēnōn da.»

⁹ Zi Zozi cēēn 'wi zie -a vidi man be, en e wluan laji. O yie a -a -sru en "lolu -koei -a -sru 'san -wlo.

¹⁰ O yiε yra tian -a -sru laji, εn min "fli 'bɔla 'ji o va kligli 'o 'ta le sɔ 'fuvu 'a, εn o 'nan -wlε 'nan: ¹¹ «Galile 'nɔn, -mε "le "wεan nεn ka ya 'ka 'tɔdɪ te 'ka yiε a laji? Bali Zozi 'si 'ka yei, εn e -kɔ -a laji. E -ta pee wo "le zɪ kaa 'yɪ 'kɔnan bε, -yee 'wɪ 'zɔ.»

Zozi 'le 'pasianɔn Zudazi 'pa 'jizan 'tɔ

¹² -A -nan nεn Zozi 'le 'pasianɔn 'si Olivie pɔn da, εn o 'li 'o da Zeruzalεm. Pɔn zɪε e 'ka Zeruzalεm man -kɔɔbli "bɔv "dɪ. ¹³ Zɪ o 'bɔla Zeruzalεm bε, εn o -kɔ 'kɔn "bɔ "tɔ -ji 'kɔn 'ta lou. 'Kɔn 'bɔ zɪε, -a -ji nεn 'o cin ye 'e 'cεn. Piεri 'lee Zan 'lee Zaji 'lee Andre 'lee Filipɔ 'lee Toma 'lee Batelemi 'lee Matie 'lee Alife -pɪ Zaji 'lee Simɔn nεn waa laabo "nyian Zelo bε, 'lee Zaji -pɪ Zude, 'bε cɪ. ¹⁴ O 'ci a -tɔwli, εn o pεεnɔn Bali trɔ "baa 'kɔn zɪε -a -ji tɔ pεεnɔn man. -Wεε cɪ 'o 'vale lɔmɔn -mienun 'lee Zozi "bɔ Mari 'lee Zozi "bɔnɔn -a.

¹⁵ Yi -tɔ da, minnɔn nεn o yi -tɛala Zozi da bε, 'o cin 'yɪ. O ya min -yaa tɔ -yɔ -tɔ (120). Piεri wluan lou, εn e 'nan -wlε 'nan:

¹⁶ «"Bɔnɔn, 'wɪ nεn 'e 'crεn -tɛdɪ Zudazi man bε 'e 'lε sɔɔ. Bali lei 'saun Zudazi -le 'wɪ 'bɔla David 'le 'nan, Zudazi 'bε -si -kɔɔnmlan Zozi 'kunnɔn lε. ¹⁷ E ya "nεn -kaa 'va, εn -cεε 'nyranman -tɔwli 'pa waa.

¹⁸ "Lala nεn waa -pan 'wɔ 'a, 'nan -e 'e Zozi -kɔɔn "bε, e fei -tɔ 'lɔ 'a. 'Pian -a fei 'bɔ da nεn e -ka. -A -pɔn fεa, εn -a -pɔan wεεn bei. ¹⁹ Zeruzalεm 'nɔn pεεnɔn 'wɪ zɪε -a 'man, -yee "wεan nεn o fei zɪε -a 'tɔ 'pa 'o wei -ji 'nan: «Akeldama», -a -ci nεn 'nan: «nyεn fei».

²⁰ εn e ya 'e 'crεn -tɛdɪ "dre 'fluba 'ji 'nan:

«-Yee 'kuin 'e 'fɔ 'e "tun.

Te min -tɔ 'e 'nyran ji dɪ.»

εn e ya "nyian 'e 'crεn -tɛdɪ -ji 'nan:

«Min pee 'e "pa 'ji nyranman 'pa.»

²¹⁻²² Zi Zan Zozi -batize drε, -trilii -e 'e 'bɔ yi nɛn Bali -a 'si -kaa yei "bε -a man bε, minnun nɛn o -ko -kaa 'palε fε pɛɛnɔn 'nan te Minsan Zozi a -kaa 'va bε, -kaa o -tɔ -tɔ -a "pa 'ji. -Kaa min -tɔ 'si o yei, -e 'e 'pa -kaa 'va, -e 'e drε Zozi 'le wluandɪ -kanɔn 'va -nan yɪzan -tɔ -a.»

²³ -A -nan nɛn o min "fli kɔɔn, -a -tɔ 'tɔ nɛn Matias, ɛn -a -tɔ 'tɔ nɛn Zozεfv. Waa laabo "nyian Barsaba, -te bε "cɛɛ dɪ Zuti. ²⁴ Tɔɔn ɛn o Bali trɔ 'ba, o 'nan: «Minsan, 'i 'bɔ nɛn, i min pɛɛnɔn souba ji ye bε, min "fli 'gɔɛ o yei "bε, min nɛn yia 'si "va "bε, 'i -kɔɔn 'kɔɛ. ²⁵ Zudazi 'si 'kɔ 'va, ɛn e -kɔ -a -nan nɛn kɔ 'e 'kɔ bε -a -nan. Min "fli 'gɔɛ o yei "bε -tɛ "pa 'ji nyranman 'paa?» ²⁶ ɛn o 'lein 'wlε tɔɔla o 'tɔ da. Matias da nɛn e -tria, ɛn e 'pa Zozi 'le 'pasianɔn 'fuda -tɔ bε o va.

2

Bali lei 'saun 'ta Zozi 'le 'pasianɔn da

¹ "Fɛdi -tɔ nɛn waa laabo Pantekɔt bε -a yi da, te minnun pɛɛnɔn nɛn o yi -tera Zozi da bε, o ya 'o cin yɪdɪ 'wee Bali trɔ 'banan 'cɛn 'nan. ² 'Nun tɔɔn ɛn fε -tɔ -cin 'wɪdɪ 'plɛblɛ 'si laji. 'E 'cin wɪ "le fulɔ 'plɛblɛ 'bε cɪ "fɛɛnnan. -A -cin 'wɪdɪ zɪɛ, e 'kɔn nɛn o cɪ o -nyrandɪ -ji bε -a -ci 'si. ³ Fɛnɔn o 'fli kɔɔn -wlε "le 'tɛ nɛn -le 'wɪ 'zɔ, te o "siiman 'e cin man. 'Tɛ nɛn zɪɛ, e sɔɔn o -tɔɔv pɛɛnɔn da. ⁴ Bali lei 'saun 'ta o pɛɛnɔn da 'nun, ɛn o 'wɪdɪ 'sia wei peenun -ji. Bali lei 'bε 'wɪ zɪɛ -a 'pa o 'le.

⁵ Yi 'bɔ 'lein zɪɛ -a da bε, minnun nɛn o "sia 'trɛda fε pɛɛnɔn 'nan te o 'ta wɔla Moizi -le -pei da tɪgh bε, o ya Zeruzalem. ⁶ Zi o fε -cin 'wɪdɪ zɪɛ -a 'man bε, ɛn o -kɔ 'o cin yɪɛ -nan. 'Wɪ o 'kan 'e 'ciɪla "da,

koo minnun zɪe te o ya 'wɪnan bɛ, min -tu "e 'e 'bo
 fla wei 'man. ⁷ 'Wɪ o 'kan, ɛn 'wɪ nɛn kɔ 'o yɪ 'o 'vɪ
 bɛ, wa'a tɔa dɪ, te waa ve 'nan: «Minnun nɛn o "we
 'labɛ, Galile 'nɔn nɛn waa 'o pɛɛnɔn, ⁸ ɛn e drɛ "mɛn
 'kɔ 'bo, ɛn o "we -kaa wei -ji te -kaa maan? ⁹ -Kaa
 "sia Part 'trɛda. ɛn -kaa -mie "sia Medi 'trɛda 'lee
 Elam 'trɛda. ɛn -kaa -mie "sia Mesopotami 'trɛda
 'lee Zude 'trɛda 'lee Kapadɔs 'trɛda 'lee Pɔnt 'trɛda
 'lee Azi 'trɛda. ¹⁰ ɛn -kaa -mie "sia Pirigi 'lee Panfili
 'trɛda. ɛn -kaa -mie "sia "nyian Ezipti 'trɛda. ɛn -
 kaa -mie "sia "nyian Sirene 'trɛda Libi 'nɔn 'va. ɛn
 -kaa -mie "sia Rɔm 'nɔn 'va. ¹¹ -Kaa -mie a Crɛt 'nɔn
 'a, ɛn -kaa -mie a Arabi 'nɔn 'a. ɛn Zuif 'nɔn a -kaa
 yei, ɛn min -mienun nɛn o yɪ -tɛala Zuif 'nɔn 'le Bali
 da bɛ o ya -kaa yei. ɛn -kaa -tɔdɔ pɛɛnɔn -kaa fla
 wei maan, te minnun zɪe o ya 'wɪ -dandan nɛn Bali
 -a drɛ bɛ -a vɪnan.»

¹² 'Wɪ o pɛɛnɔn 'kan 'e 'ciɪla "da, ɛn 'wɪ nɛn kɔ 'o yɪ
 'o vɪ bɛ, wa'a tɔa dɪ, te waa laabo 'o cin lɔ 'nan: «'Wɪ
 zɪe 'bɛ 'ci bɛ ci 'nɔn?»

¹³ 'Pian te min -mienun o sɛɛ wo, -a vɪdɪ -a 'nan:
 «-wɛn o -tɛa 'e 'ciɪladɪ "da.»

Piɛri 'wɪ tin 'ba minnun lɛ

¹⁴ Piɛri 'lee Zozi 'le 'pasianɔn 'fuda -tɔ -tɔ lou, ɛn
 Piɛri -a 'vɪ o yei wei 'plɛblɛ 'ji minnun pɛɛnɔn lɛ
 'nan:

«Zuif 'nɔn, 'lee 'ka pɛɛnɔn nɛn ka ci Zeruzalɛm 'gɔ,
 'wɪ 'gɔɛ 'ka man, ɛn 'ka "trɔɛn "tɔ 'an wei lɛ. ¹⁵ Te 'ka
 vɪ zɪe dɪ! Minnun 'gɔɛ, -wɛn "cɛɛ o -tɛa "dɪ. Bodrun
 nɛn tian, wa'a -wɛn mlinlɛ dɪ. ¹⁶ 'Pian 'wɪ nɛn Bali
 'lewei vɪzan Zoɛl -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ ci drɛnan. ¹⁷ Yaa 'vɪ
 'nan:

«Bali "e 'nan,
 tɔ -fɔla "da "ji bɛ,

an -taa 'mɛn lei 'saun 'a minnun da.
 'Cee 'nɛn 'klɔnmɔnnun
 'lee 'cee 'nɛn lɪmɔnnun Bali 'lewei ve.
 Bali fɛnan -kɔnman
 'yɪɛ -goei 'wein 'a 'cee -gobonun ɛ.
 Bali fɛnan -kɔnman
 nyrinvla min cejenun ɛ.

18 'Wɪ 'kpa, an -taa 'mɛn lei 'saun 'a
 -klɔnmɔn 'lee lɪmɔn pɛɛnɔn nɛn waan "sua bɛ o da,
 tʊ zɪɛ -a man
 -e 'o Bali 'lewei vɪ.

19 An -cɛ -srɔn "wɪnun dra laji lou,
 -e 'an 'lɛbo "fɔ wɪnun drɛ 'trɛda.
 E -kɔan 'tɛ 'a, e -kɔan "nyɛn -a,
 e -kɔan "lolu -koei "a.

20 Klun -tɔala yidɛ yra,
 mlɛn dra 'tɛndɛn "le nyɛn -zʊ,
 'vaa -e Minsan -le yi -dan nɛn e "bia bɛ, 'e bɔ.

21 Tʊ zɪɛ -a man bɛ,
 min nɛn e Minsan laabʊ bɛ,
 Minsan -a "sia 'wɪ 'ji.> »

22 ɛn Piɛri "e 'nan "nyian 'nan: «Izrael 'nɔn 'ka
 "trɔɛn "tɔ: Nazaretɪ min Zozi 'ta 'trɛda, -cɛ -srɔn
 "wɪnun nɛn Bali ciɪla "va, ɛn yaa drɛ bɛ, yaa -
 kɔnman 'wein 'nan Bali 'bɛ 'pa 'sia. 23 ɛn o min
 'bɔ 'nɔn 'cɛɛ 'nan 'ka -tɛ. Bali 'bɔ 'bɛ 'vɪ 'nan 'e drɛ
 zɪɛ, ɛn yaa -tɔa 'e 'cɛn 'nan e dra. Kaa -nɔn minnun
 nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ -wɪɛ, ɛn waa -tɛ -a -pɛindɪ -a
 yiba "plan da. 24 'Pian Bali -a wɪuan -kanɔn 'va, yaa
 'si 'ka -lɔ, -yɛɛ cɪ 'nan ya'a 'kɔlaman -e 'e 'fʊ -ka -le
 'plɛblɛ 'wɪu dɪ. 25 ɛn mingɔnnɛn David 'wɪ 'gʊɛ -a 'vɪ
 'e 'cɛn Zozi man. Yaa 'vɪ 'nan:
 «Maan -tɔa 'nan 'kʊ 'vale Minsan -a 'kʊɛ cɪ tʊ pɛɛnɔn
 man.

E ya tʊ pɛɛnɔn man 'an "srɔn

te 'e 'klan "sia 'an 'ji 'wɪ dɾɛnan.

²⁶ Tʊ pɛɛnɔn man

ci "nrandɪ a 'an 'lɔ,

ɛn an Bali 'tɔ bɔ "dre -fɔa.

ɛn -te an -ka ɔɔ,

Bali ci 'ka 'saan 'an man dɪ.

²⁷ -Yɛɛ ci 'nan

Bali 'ka 'an lei tʊe -ka -lɔ dɪ,

ɛn ya'a 'e 'suzan 'tʊe

-e 'e fʊlɪ -yrɛ -ji dɪ.

²⁸ -Si nɛn waa "siala

-e 'o 'belidɪ nɛn

ya'a 'nyaan dɪɛ -a yɪ bɛ,

yia kɔɔn 'mɛn,

ɛn yie -kɔndɪ 'an "srɔn "le "wɛan

'an 'ci "nranman "fo.⟩

²⁹ "Bʊnʊn, -si a 'e 'nɔndɪ 'mɛn -e 'an vɪ 'cɛɛ 'nan:

-Kaa tra David -ka, waa 'wʊ, ɛn a -yrɛ a tian -kaa 'va

'gʊ. ³⁰ 'Pian, e ya Bali 'lewei vɪzan -a "nɛn, ɛn yaa -

tɔa 'e 'cɛn 'nan Bali -tɔ 'e wei -da -a vɪdɪ -a 'yrɛ 'nan:

⟨'E kluda min -tʊ 'e 'lɛji mingɔnnɛn -ble.⟩ ³¹ 'Wɪ nɛn

Bali -a 'vɪ 'nan 'e dra bɛ, David -a -nan 'yɪ 'e 'cɛn -yee

"wɛan nɛn, e min 'sizan 'wɪ 'ji -le wluandɪ -kanɔn

'va wɪ 'vɪ 'vaa ɛn e drɛ. E 'nan:

⟨Bali 'ka -a 'tʊlɛ -ka -lɔ dɪ,

ɛn ya'a fʊlɪɛ -yrɛ -ji dɪ.⟩

³² Zozi 'bɔ nɛn an -yee 'wɪ ve 'gʊɛ, Bali -a wluan -

kanɔn 'va, ɛn -kaa pɛɛnɔn -kaa ya -a -nan yɪnɔn 'a.

³³ Bali -a -nyran 'e 'pɛ "yi "da, ɛn e lei 'saun nɛn e

'nan 'e -nɔan "bɛ yaa -nɔn -yrɛ. -A lei 'saun 'bɔ zɪɛ

ɛn Zozi 'ta -a 'kʊ da. -A 'bɔ nɛn ka cɪ -a -nan yɪnan,

ɛn ka cɪ -a da weinun mannan 'gʊ. ³⁴ -Yɛɛ cɪ 'nan,

David 'bɔ 'ka "e -kʊlɛ laji dɪ, 'pian -a 'bɔ 'bɛ 'vɪ 'nan:

⟨Bali -a 'vɪ 'an 'san lɛ 'nan,

'i -nyran 'an 'pε "yi "da,

35 -trilii -e 'mεin 'nanmannon dre

'i 'cein -trɔa "dave -a.»

36 -Yee "wεan 'ka Izrael 'non pεεnon 'ka -ci -tɔ
'wein 'nan, Zozi nen kaa -te -a -peindɪ -a yiba "plan
da bε, Bali -a dre Minsan -a, εn yaa dre 'tredanon
pεεnon 'sizan 'wɪ 'ji Crizi -a.»

-Leglizi tεde -trɔanan

37 Zi minnun nen -nan bε, o 'winun zɪε -a 'man
bε, -a 'wɪ wla o man. εn waa laabv Piεri 'lee Zozi 'le
'pasianon -mienun lɔ 'nan: «"Bɔɪnun, "kɔ "dra "mεn
'kɔ?»

38 εn Piεri 'e 'nan wlε 'nan: «'Ka 'si 'wɪ 'wliɪɪ "dredɪ
man, -e 'ka 'fli -non Bali lε, -e o 'ka -tɔv pεεnon -
batize dre Zozi 'tɔ da, -e Bali 'e 'cee 'wɪ 'wliɪɪ fui, -e
'e 'yee lei 'saun 'non 'cεε. 39 -Yεε cɪ 'nan, Bali -le 'wɪ
nen yaa 'vɪ 'nan 'e dra bε, 'ka lε nen, εn 'cee 'nennun
lε nen, 'lee minnun pεεnon nen o ya tian -kɔɔbli εn
Minsan nen -cee Bali -a bε, e "ta -daa "o laabv lε bε,
o lε nen.»

40 εn Piεri 'wɪ "kaga "pee 'vɪ "nyian -wlε, -e 'o -tɔ
'nan 'wɪ 'kpa nen bε, e 'wɪ 'pla -wlε. Yaa 'vɪ -wlε 'nan:
«'Ka 'fli -non Bali lε, -e Bali 'e 'ka 'si yra yɪɪɪ nen e "ta
-daa "bɔlε 'wɪ 'wliɪɪ "drenon man bε -yrɔ.»

41 Minnun nen o Piεri wei 'man 'yi "bε, Zozi 'le
'pasianon o -batize dre. Yi 'bɔ zɪε -a da, min -kpi
yaaga bε 'o 'fli -non Bali lε.

42 εn tv pεεnon man 'winun nen Zozi 'le 'pasianon
-a "paaman o ji bε, waa maan te o 'ta wɔla "da 'o 'ci
'fɪdaa 'a. O ci a -tɔwli, o "paa 'o cin va te 'o cin man
wɪ dra. O pεεnon fε -tɔwli "ble 'e cin va Minsan -cin
-trɔadɪ o ji -a, εn o Bali trv "baa 'e cin va.

43 Zeruzalem 'nən nən -nan bε nyen o cεen kə Zozi 'le 'pasianən -ce -srən "wɪnun 'lee 'lebo "fə winun dra. 44 Minnun pεenən nən o yi -tera Zozi da bε, o ya 'e cin va, εn -wee fεnun pεenən a 'e cin va. 45 'O 'lɔ fεnun pεenən 'tan, εn waa man "lala pli minnun man. O min -tʊ "le "nən "le zɪ "lala 'wɪ cɪ "man "bε -yee 'wɪ 'zʊ. 46 Tʊ -tʊdʊ pεenən man, te 'o cin ye Bali -pan 'kuin, 'kən 'tʊdʊ nən o -wee -blifε -təəmɫan 'ji bε, 'o cin -pliman -e 'o 'kʊ -a -blɪ cɪ "nran 'lee cɪ 'fɪdaa 'a. 47 O Bali bəa te minnun o 'tə "yi "ve. εn tʊ pεenən man bε, Minsan minnun "sia 'wɪ 'ji te e o -sεan "o va.

3

Pieri min -srandɪ "tra "tʊ beli

1 Yi -tʊ da, te yidε tεenɫa, εn Zan 'lee Pieri "ta -ko yidεa Bali trʊ 'balε. 2 Bali -pan 'kən 'bə man -klən -yrε nən waa laabo -kpεin fenyian bε, min -srandɪ "tra "tʊ yra -a "nən. -A min 'bə, waa -ya zɪε. Tʊ pεenən man, o -taa min 'bə 'nyenɫea -kpεin 'bə "srən 'nan te e "lala trʊ "baa minnun nən o -wɫamlan Bali -pan 'kuin bε -wɫɔ. 3 Zɪ e Pieri 'lee Zan 'yɪ te o "ta -wɫamlan bε, εn e fε trʊ 'ba -wɫɔ.

4 Təən εn Pieri 'lee Zan 'o yie 'sɛn "da, waa -nanjεen, εn Pieri "e -yrε 'nan: «'ɪ 'kʊ 'nanjɛn.» 5 εn e o -nanjεen, "yee 'ji "le o "ta fε -tʊ -nəan 'yrε.

6 εn Pieri "e -yrε 'nan: «"Lala 'ka 'an 'lɔ dɪ, εn -siga 'ka 'an 'lɔ dɪ, 'pian fε nən 'an 'lɔ bε, maan -nəan 'yie: Nazaretɪ min Zozi Crizi 'tə da, 'i 'wɫuan lou, 'i 'ta wɫ!» 7 -A -nan nən yaa 'kun 'e 'pε "yi "man, εn yaa wɫuan lou. 'Nun təən εn min -srandɪ "tra zɪε -a cεin 'lee -a -sezenennun -tə 'e man 'plεble. 8 E drε "klɪ, εn e -tə lou, εn e 'ta wɫdɪ 'sia 'o 'vale Pieri 'lee Zan -a. O

wla Bali -pan 'kuin, te e -ko 'ta wodı -a. E -ko 'sudi -a lou, te e Bali 'tə bəa.

⁹ Minnun pɛɛnən -a 'yɪ 'ta wɔnan, te e Bali 'tə bəa. ¹⁰ Waa -təa 'nan, min nɛn 'e -nyrandı -klɔn -yrɛ nɛn waa laabo -kpɛin fɛnyian bɛ -a "nɛn te e fɛ trv "baa bɛ -nyrɛn. ɛn 'wɪ nɛn e drɛ -yrɛ "bɛ -a 'wɪ ciula minnun pɛɛnən da, 'wɪ o 'kan.

Pieri 'wɪ tin 'ba Bali -pan 'kuin

¹¹ Te ya'a tian 'silɛ Pieri 'lee Zan "srɔn "dɪ, ɛn o 'bɔ Bali -pan 'kɔn 'lɛ "nɛn "nɛn waa 'tə 'pa Salomɔn man bɛ -a -nan, tɔɔn ɛn minnun nɛn 'wɪ o 'kan 'gʊɛ, o -kʊ o 'lɛ flan -a. ¹² Zɪ Pieri 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, tɔɔn ɛn e -wlɛ 'nan: «Izrael 'nɔn, -mɛ "lɛ "wɛan nɛn 'wɪ 'ka 'kan? -Mɛ "lɛ "wɛan nɛn ka 'kʊ -nanjɛan? Bali -le 'plɛblɛ 'bɛ min 'gʊɛ -a beli, 'kʊ 'bɔ 'lɛ 'plɛblɛ "cɛɛ dɪ. ¹³ Bali nɛn e cɪ Abraam -le Bali -a 'lee Izak -le Bali -a 'lee Zago 'lɛ Bali -a 'lee -kaa tranun -le Bali -a bɛ, -yɛɛ e 'suzan Zozi Crizi -le 'plɛblɛ 'ci kɔɔn. -A -pɪ Zozi zɪɛ, Pilati "e 'vɪ 'nan 'o 'si "man 'pian ka'a 'wɪɛ "man "dɪ. Ka kɔala "man, ɛn kaa -nɔn minnun lɛ, ɛn waa -tɛ. ¹⁴ Min nɛn 'bɛ a Bali 'lɛ 'saun ɛn 'bɛ a min tɪglɪ 'a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn ɛn wɛɛ 'tɛ, ɛn ka wɪɪ min -tɛzan man 'bɛ "pa 'ji 'nan te 'wɛɛ 'tɛ dɪ. ¹⁵ Ka min nɛn e cɪ 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a san -a bɛ, -a -tɛ, 'pian Bali -a wluan -kanɔn 'va, ɛn kʊ ya -a -nan yɪnɔn 'a. ¹⁶ Yi -tɛradɪ -a 'tə da -le "wɛan, -a 'tə 'bɔ 'lɛ 'plɛblɛ min nɛn kaa -təa ɛn kaa ye 'gʊɛ e beli. Yi -tɛradɪ Zozi da 'bɛ beli "fo 'ka pɛɛnən yɪɛ man 'gʊ.

¹⁷ An "bʊɪnun, maan -təa 'nan 'wɪ nɛn 'ka 'bɔ 'lee 'ka 'tanɔn 'a drɛ Zozi lɛ bɛ, ka'a -ci -tɔɛ 'vaa, ɛn kaa drɛ dɪ. ¹⁸ 'Pian Bali 'bɛ 'vɪ 'nan 'e drɛ zɪ, -e 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪnɔn pɛɛnən -a 'vɪ bɛ, 'e 'lɛ sɔɔ. -A 'wɪ zɪɛ, -yɛɛ cɪ -yɛɛ min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi -le yra yɪdɪ -a.

19 -Yee "wεan 'ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, -e 'ka 'fli -nɔn Bali lɛ, -e Bali 'e 'cee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. 20 -Te kaa drɛ zɪɛ -e Minsan Bali 'e 'fɔdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ, -e min 'sizan 'wɪ 'ji Zozi nɛn yaa 'pla 'cee vɛ -a bɛ, 'e -ta -a. 21 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, Zozi Crizi -fo tian laji -trilii -e tʊ nɛn Bali 'e 'nan 'wɪ 'wɪdɪ 'ka 'kɔan 'trɛda dɪ "le 'trɛda pou sianan 'zʊ bɛ, 'e 'bɔ. 'Wɪ zɪɛ, Bali 'lewei vɪnɔn 'saun -a 'vɪ 'e 'cɛn. 22 Moizi -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan: <Minsan nɛn 'cee Bali -a bɛ, e -taa Bali 'lewei vɪzan -tʊ -a 'cɛɛ "le 'mɛn 'wɪ 'zʊ. 'Ka 'va nɛn e min zɪɛ -a "sia, 'ka min zɪɛ -a wei man -e 'ka 'ta wɔla "da. 23 'Pian bii nɛn yi'a min zɪɛ -a wei man lɛ dɪɛ, 'i klu "so Bali -le minnun yei.>

24 ɛn 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan Sanmian 'lee Bali 'lewei vɪnɔn pɛɛnɔn nɛn o -ta -yee -sru "bɛ, waa 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ "mɛn "drɛnan 'gʊ. 25 Bali 'lewei vɪnɔn zɪɛ ka ya o kludanɔn 'a, ɛn 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ -kaa tranun lɛ 'nan 'e dra bɛ, 'cɛɛ cɪ -a "nɛn "blɪnɔn 'a. Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan: <'I kluda min -tʊ 'tɔ 'ji an -fɛa ve 'trɛdanɔn pɛɛnɔn man, tɔɔn ɛn Bali -ta 'e 'suzan 'a.>

26 -Yee "wεan Bali 'e 'suzan Zozi Crizi 'bɔla 'ka 'va 'e 'flin 'nan -e 'ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -e 'ka 'fli -nɔn -yrɛ -e 'e -fɛa vɪ 'ka man.»

4

O -kʊ Pɪeri 'lee Zan -a tin 'banɔn 'cɛin -da

1 Pɪeri 'lee Zan -fʊ tin 'banan minnun lɛ, ɛn Bali -pannɔn 'lee min nɛn e yiɛ -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va bɛ 'lee Saduze 'nɔn 'ta. 2 'Bli 'fɔ o ji 'nan, Zozi 'le 'pasianɔn "fli zɪɛ o ya 'wɪ "paanan minnun ji, te waa ve -wɛɛ 'nan, Zozi wluan -kanɔn 'va, -yee "wεan minnun nɛn o -ka bɛ o wuanla -kanɔn 'va. 3 O Zozi

'le 'pasianon "fli zie o 'kun, en o -ku o -fale -pu 'kuin 'nan -e tu 'e 'cen o man, koo fenan -ku -koo bli. ⁴ 'Pian minnun nen o 'wi zie -a 'man be, o "kaga "fo Zozi 'va, en Zozi -sru 'ta wnon "nen 'bo -kpi 'soolu (5.000).

⁵ Zi tu ceeen be, en Zuif 'non 'tanon 'lee min cejenun 'lee 'fluba 'ci vnon 'o cin 'yi Zeruzalem. ⁶ Bali -pannon 'tazan Ane a o va, 'lee Kaifa 'lee Zan 'lee Alexandre 'lee Bali -pannon 'tazan "srannon -mienun "nyian. ⁷ En o 'nan 'o 'ta Pieri 'lee Zan -a 'o yei. Zi Pieri 'lee Zan -ta be, en waa laabu -wlo 'nan: «'Pleble "cen "a nen ka min -srandi "tra beli, en -ti 'to da nen ka 'winun zie -a dra?»

⁸ En Pieri nen 'e fadi Bali lei 'saun 'le 'pleble 'a be, e 'nan -wle 'nan: «Zuif 'non 'tanon 'lee min cejenun, ⁹ -te ceevu o 'wi laabu 'ku 'lo "yi "nen kua dre min -srandi "tra "le be -a da be 'lee min nen kua dre -a 'to da be -a da be, ¹⁰ kua ve 'cee -e 'ka -to, en "nyian -e Izrael 'non ppeonon 'o -to 'nan: Nazareti min Zozi Crizi nen kaa -te -a -peindi -a yiba "plan da, en Bali -a wluan -kanon 'va be, -a 'to da nen ka min 'labbe -a ye 'e 'belidi. ¹¹ E ya 'e 'cenen -tedi Bali -le 'fluba 'saun 'ji 'nan:

<-Kole nen 'ka 'kon 'tonon,
kaa tuu 'ka 'pela koda be,
-yee dre 'kon 'to -kole tigli 'a.>

¹² -A 'saza 'va nen 'belidi ci, -yee ci 'nan lakole 'wlu 'gu, Bali 'ka 'to 'tu -nonle minnun le -e min 'e 'ciula "va -e 'e 'belidi yi di.»

¹³ Ton en tin 'banon nen 'o cin 'yi be 'wi o 'kan. - Yee ci 'nan, waa -ci -to 'nan, Pieri 'lee Zan -le 'wi nen waa 'vi be, o yi -tera 'o 'fli da en nyen 'ka o ji di. En waa -ci -to "nyian 'nan, Zan 'lee Pieri be 'flanon "tun "nen waa, en wa'a Bali -le 'fluba -tranlea di. 'Pian

waa -tɔa 'nan, 'o 'vale Zozi nun -a o 'ta wɔla, ¹⁴ ɛn min-srandɪ "tra "nɛn -cɛ 'si "man te waa ye 'e 'tɔdɪ o "srɔn "bɛ, -yee "wɛan 'wɪ 'tɔ 'ka o ji -e 'o vɪ dɪ. ¹⁵ Tɔɔn ɛn o 'nan -wɛ 'nan 'o 'man 'tɛn "tiɛnnɔn. -A -nan nɛn -sa -fɔla tin 'banɔn 'bɔ yei. ¹⁶ ɛn waa laabudɪ 'sia 'o cin lɔ 'nan: «Kaa dra minnun 'labɛ -wɛ 'kɔ? Zeruzalem 'nɔn pɛɛnɔn -a -ci -tɔa 'wein, 'nan -cɛ -srɔn "wɪ -dan nɛn 'labɛ -wɛɛ drɛ. ɛn -ka'a 'kɔlaman -a -sa -fɔdɪ -a dɪ. ¹⁷ 'Pian -e o "fli zɪɛ, -e -wee 'wɪ 'bɔ 'e vɪɛ 'e fuila "man "minnun pɛɛnɔn 'va dɪɛ, -kaa 'wɪ 'pla -wɛ 'kɔgla 'nan, te o 'wɪ tin 'ba min -tɔ lɛ "nyian -wee Zozi zɪɛ -a 'tɔ da dɪ.»

¹⁸ Tɔɔn ɛn o Zan 'lee Piɛri laabu, ɛn o 'wɪ 'pla -wɛ 'kɔgla 'nan, te 'o 'wɪ tin 'ba "nyian minnun lɛ Zozi 'tɔ da dɪ, ɛn te 'o 'wɪ "paa "nyian minnun ji Zozi 'tɔ da dɪ.

¹⁹ ɛn Piɛri 'lee Zan "e 'nan -wɛ 'nan: «'wɪ nɛn e ci tɔgɪ bɛ, 'ka vɪ 'ka 'bɔ 'a: 'Kɔ 'ta wɔla 'ka wei da, -baa 'kɔ 'ta wɔla Bali wei da? ²⁰ 'Pian 'kɔvɛ vɛ bɛ 'wɪ nɛn kɔa -nan 'yɪ, ɛn kɔa 'man bɛ, kɔ'a 'kɔlaman -e 'kɔ 'lɛbo 'pla "da -a 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ -a dɪ.»

²¹ Tɔɔn ɛn tin 'banɔn 'wɪ 'pla "nyian -wɛ 'kɔgla 'kpa, ɛn o -si -nɔn -wɛ 'nan 'o 'kɔ. Tin 'banɔn 'bɔ 'ka -kɔlɛ -si -tɔ yɪdɪ -a -e 'o 'wɪ 'nɔn -wɛ "dɪ, kɔɔ minnun pɛɛnɔn a Bali 'tɔ bɔnan 'wɪ nɛn e drɛ bɛ -yee "wɛan.

²² ɛn "nyian min-srandɪ "tra "nɛn -cɛ -srɔn "wɪ zɪɛ e drɛ, ɛn -cɛ 'si "man "bɛ, min ceje nɛn -a lɛ -fuba sinjɛn -cia "bɛ -nyɛn.

Zozinɔn Bali trɔ 'ba

²³ Zɪ o 'si o man bɛ, ɛn o -kɔ 'o "bɔvɪ Zozinɔn -mienun va, ɛn 'wɪ nɛn Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun -a 'vɪ -wɛ "bɛ, o -wee 'vɪ. ²⁴ ɛn zɪ o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, o pɛɛnɔn 'ci drɛ 'tɔ, ɛn o Bali trɔ 'ba 'nan: «'Kɔ 'san, yɪɛ 'trɛ drɛ, yɪɛ lakɔlɛ 'pla, yɪɛ jemie 'lee 'e

'va fenun pɛɛnɔn drɛ. ²⁵ Yiɛ 'pa 'kɔ tra David 'le 'yie lei 'saun 'a 'nan:

«-Mɛ "le "wɛan nɛn 'bli a 'e 'fɔdɪ 'lɛglɔn pɛɛnɔn da minnun ji zɪɛ,

ɛn -mɛ "le "wɛan nɛn 'wɪ nɛn -a -ci "ka "dɪɛ,
-a -cin a minnun ji zɪɛ?

²⁶ Trɛda mingɔnnɛn nun 'o man wɔv 'kuli da,

ɛn 'o 'ci 'pa 'o 'vale minnun tanɔn 'a

Minsan Bali 'lee -yee min nɛn yaa 'si "va

ɛn yaa 'pa 'sia 'nan 'e min 'si 'wɪ 'ji bɛ o man.»

²⁷ 'Wɪ 'kpa nɛn, -yɛɛ ci 'nan Erodi 'lee Ponzɔ Pilati 'o

cin 'yɪ 'fla zɪɛ -a da 'o 'vale -pɛnnɔn 'lee Izrael 'nɔn

'a, ɛn 'o 'ci 'pa 'i 'suzan 'saun Zozi nɛn yia 'si "va, ɛn

yia 'pa 'sia, 'nan 'e min 'si 'wɪ 'ji bɛ -a man. ²⁸ 'Wɪ

nɛn yia 'vɪ 'i 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'lee 'i 'bɔ 'ci 'sɔ 'a 'e 'cɛn

bɛ, -a 'bɔ nɛn waa 'lɛ sɔɔ. ²⁹ -Yee "wɛan, 'bɛ nɛn 'gɔvɛ

Minsan Bali, 'i 'wɪ nɛn waa dra -wɛ "bɛ, 'i 'yɪ 'i drɛ -e

'i 'sunɔn 'o 'yie 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnun lɛ yɪ -tɛradɪ 'o

'fli da -a. ³⁰ 'I 'yie 'plɛblɛ 'ci -kɔɔn 'dɔ -e 'i 'sunɔn 'o -

cɛ 'si minnun man -e 'o 'lɛbɔ "fɔ wɪnɔn 'lee -cɛ -srɔn

"wɪnɔn drɛ 'i 'suzan 'saun Zozi nɛn yia 'si "va "bɛ -a

'tɔ da.»

³¹ Zɪ o cɛɛn Bali trɔv 'badɪ man bɛ, ɛn fenan nɛn o

ci 'o cin yɪdɪ bɛ -a -nan nyɔɔndɪ 'sia, tɔɔn ɛn Bali lei

'saun o pɛɛnɔn 'fa, ɛn o Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ 'sia

minnun lɛ te "klan 'ka o ji "nyian dɪ.

Zozinɔn 'pa 'o cin va 'wɪnɔn drɛnan

³² Minnun pɛɛnɔn nɛn o yɪ -tɛra Zozi Crizi da bɛ,

o drɛ min -tɔwɪ "a, o ci wɪ a -tɔwɪ. -Te min -tɔ yɪfɛ

a bɛ, te o pɛɛnɔn 'le vɛ nɛn. ³³ 'Plɛblɛ -dan nɛn -wɪɔ

"bɛ, -a 'bɔ 'a nɛn o Minsan Zozi 'le wluandɪ -kanɔn

'va wɪ ve minnun lɛ, ɛn "nyian bɛ, Bali -le -fɛa a

o man 'kpa. ³⁴ Fɛ -tɔ 'ka 'kle min -tɔ man o va dɪ.

Koo minnun nen -wee fei 'lee 'konnun a be waa -tan, en o -ta -a man "lala -a, ³⁵ en waa -sran Zozi 'le 'pasianon 'wlu. Zozi 'le 'pasianon z1e, o min -tu 'le "non 'le z1 "lala 'w1 c1 "man "be -yee 'w1 'zv.

³⁶ Levi min -tu a o va, waa -ya Sipri 'leglon 'ji, -a 'to nen Zozev, en Zozi 'le 'pasianon -a 'to 'pa "nyian Barnaba, 'be 'ci 'be c1 'nan min nen e min "koe -toa 'e da. ³⁷ -Yee fei nen 'e 'lo be yaa -tan, en e -ta -a man "lala -a, yaa -sran Zozi 'le 'pasianon 'wlu.

5

Anania 'lee Safira -le 'w1

¹ 'Pian min -tu a, -a 'to nen Anania, 'o 'vale 'e nan Safira -a o 'wee -yo -tan. ² Yaa man "lala -mie 'si "va, en yee 'pla 'yee ve -a, -a nan -a -toa z1e, en e -kv -a -nyranman -a Zozi 'le 'pasianon le.

³ Toon en Pieri "e -yre 'nan: «Anania, -me "le "wean nen 'i 'fli 'tvt en Satan wla 'i 'ji, en i 'wlu 'sen Bali lei 'saun le, en i 'yie -yo man "lala -mie 'pla 'yie ve -a? ⁴ 'I 'bo 'le -yo nen, en yia -tan. En z1 yia -tan, -a man "lala be, 'i 'bo 'le ve "cee dvt? En -me "le "wean nen 'w1 'wli d1 z1e, yia nrøn 'i 'ji? Minnun le "cee i 'wlu 'sen d1, 'pian Bali le nen i 'wlu 'sen.»

⁵ Z1 Anania 'w1 z1e -a 'man be, e -tria, en e -ka. Minnun peenon nen o 'w1 z1e -a 'man be, "klan -dan -sen o ji. ⁶ -Gobonun nen -nan be, o so 'pa -a -kad1 man, en o -kv -a wule.

⁷ -A -nan 'møn -trilii, "be -sru en -a nan -ta, te 'w1 nen e dre be, ya'a tian "e "manle d1. ⁸ En Pieri -a laabv -yrv 'nan: «-Yo nen kaa -tan be, -a man "lala nen 'gv?»

En -a nan -a wun -fo 'nan -a man "lala nen be.

⁹ Tɔɔn ɛn Piɛri "e -yrɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn 'ka 'ci 'pa, ɛn ka Minsan lei 'man -tan? "I 'yio, minnun nɛn wei -sran 'wɔ bɛ, o nɛn 'kɔn 'lɛ "nɛn "bɛ, o "ta -ko "nyian "yie "a.»

¹⁰ 'Nun tɔɔn e -tria Piɛri 'wlu, ɛn e -ka. -A -nan nɛn -gobonun wla o 'bɔ "man te e ya 'e 'kadɪ, ɛn waa 'sia o -kɔ -a wulɛ 'e -sran "srɔn. ¹¹ -Leglizi 'nɔn 'lee minnun pɛɛnɔn nɛn o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, "klan -dan -sɛn o ji.

Zozi 'le 'pasianɔn minnun "kaga beli

¹² Zozi 'le 'pasianɔn 'lɛbo "fɔ wɪ 'lee -cɛ -srɔn "wɪ "kaga drɛ minnun yie man. Zozinɔn pɛɛnɔn a 'o cin yɪdɪ Bali -pan 'kɔn 'lɛ "nɛn "nɛn waa 'tɔ 'pa Salomɔn man bɛ -a -nan. -A -nan nɛn 'o cin ye 'e 'cɛn. ¹³ ɛn minnun nɛn o 'ka Zozi 'va dɪɛ o -tɔ 'ka -plilɛ o man dɪ, 'pian te o Zozinɔn 'tɔ "yi "ve. ¹⁴ Minnun "kaga "yi -tɛra Minsan da, -e 'e 'sia lɔmɔn 'lee 'klɔnmɔn man, te o -ko -sɛndɪ -a Zozinɔn 'va. ¹⁵ Minnun 'bɔla 'ji -cɛ -tɛnɔn 'a 'fla yei, te o -cɛ -tɛnɔn 'bɔ nyianla -saa 'lee nyinnan "davɛ -mienun da. Minnun zɪɛ, waa "nrɔnman 'o 'ji, 'nan -te Piɛri "ɛ ciɪ -e -a fulɔ lei "tun 'e 'ciɪ min -tɔ da 'fɛndaa. ¹⁶ Minnun "kaga "sia 'flanun nɛn Zeruzalɛm "srɔn "bɛ -a da, te o -taa "nyian -cɛ -tɛnɔn 'lee minnun nɛn pɔn 'e 'pɛ klɛ o man bɛ waa, te o pɛɛnɔn "belia.

Minnun 'tɛ 'pa Zozi 'le 'pasianɔn da

¹⁷ Man bɔdɪ wlala Bali -pannɔn 'tazan 'lee Saduze 'nɔn 'ji Zozi 'le 'pasianɔn man. ¹⁸ -A -nan nɛn o Zozi 'le 'pasianɔn 'kun, ɛn o o -fɔ -pɔ 'kuin. ¹⁹ 'Pian zɪ -pei 'tan bɛ, ɛn Minsan -le 'pasiazan -tɔ -ta -pɔ 'kɔn 'lɛ 'solɛ o da, e o 'bɔla bei, ɛn e 'nan -wlɛ

'nan: ²⁰ «'Ka 'kʊ Bali -pan 'kuin -e 'ka Bali wei nɛn e 'belidɪ -nɔan "bɛ -a -nan wɪ vɪ minnun lɛ.»

²¹ ɛn o wɪ "man. Bodrun puunɔn o -kʊ Bali -pan 'kuin, ɛn o 'wɪ "paadɪ 'sia minnun ji.

Tʊ 'bɔ zɪɛ -a wɪ bɛ, Bali -pannɔn 'tazan 'lee 'e 'srɔnnɔn tin 'banɔn cin 'yɪ 'o 'vale Zuif min cejenun -a. ɛn o minnun 'pa 'sia -pʊ 'kuin 'nan 'o 'ta Zozi 'le 'pasianɔn 'a. ²² 'Pian, minnun nɛn o o 'pa 'sia bɛ, wa'a Zozi 'le 'pasianɔn yɪɛ -pʊ 'kuin dɪ. ɛn o 'li 'o da tin 'banɔn 'va, o 'wɪ zɪɛ -a 'sinan 'pa -wɪɛ. ²³ Waa 'vɪ -wɪɛ 'nan: «-Pʊ 'kɔn a 'e 'fɔdɪ -ji "fo, ɛn 'sounjanun a -a 'lɛ "nɛn 'pian zɪ kʊ 'kɔn 'lɛ 'sʊ bɛ, kʊ'a Zozi 'le 'pasianɔn yɪɛ -ji dɪ.»

²⁴ Zɪ min nɛn o yɪɛ -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va bɛ, 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, wa'a 'wɪ 'tʊ yɪɛ -e 'o vɪ Zozi 'le 'pasianɔn 'le 'sandɪ da dɪ, ɛn waa laabʊ 'o cin lɔ 'nan, -mɛ "wɪ 'bɛ cɪ zɪɛ.

²⁵ -A -nan nɛn min -tʊ -ta -a vɪɛ -wɪɛ 'nan: «'Ka 'yɪɔ, minnun nɛn ka o -fɔ -pʊ 'kuin 'gʊɛ, o ya 'wɪ "paanan minnun ji Bali -pan 'kuin.» ²⁶ ɛn min nɛn e yɪɛ -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va bɛ 'lee 'yee minnun -kʊ o 'kunlɛ, ɛn o -ta waa. 'Pian wa'a drɛɛ -sa -a dɪ, kɔɔ "klan a o ji 'nan minnun "ta -kɔɛ wɛɛnman 'o 'va.

²⁷ Zɪ o -ta waa bɛ, ɛn o -kʊ waa tin 'banɔn 'lɛ. -A -nan nɛn Bali -pannɔn 'tazan 'wɪ laabʊ -wɪɔ. ²⁸ E 'nan -wɪɛ 'nan: «Kʊ 'wɪ 'pla 'cɛɛ 'kɪagla 'nan, te 'ka 'wɪ "paa "nyian minnun ji 'tɔ 'labɛ -a da dɪ. "Ka 'yɪɔ "le kaa drɛ, ɛn 'cee 'wɪ "paadɪ fuila "man Zeruzalɛm "fo, ɛn ka 'nan minnun lɛ 'nan, 'kʊɛ min zɪɛ -a -tɛ.»

²⁹ Tɔɔn Piɛri 'lee Zozi 'le 'pasianɔn -mienun -a 'vɪ -wɪɛ 'nan: «Bali wei da nɛn min 'ta 'wɔla 'e 'flin 'vaa -e 'e 'ta wɔla min wei da. ³⁰ Zozi nɛn kaa -tɛ -a -pɛindɪ

-a yiba "plan da bε, 'kɔ tranun -le Bali -a wluan -kanɔn 'va. ³¹ Bali -a -nyran 'e 'pε 'yi "da, εn yaa drε min 'sizan 'wɪ 'ji -a. εn yaa drε min tazan -a. Yaa drε zɪε 'nan -e Izrael 'nɔn o 'si 'o drε wɪ -wɪdɪ "man -e Bali 'e -wee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. ³² Kɔ ya 'wɪ zɪε -a -nan yunɔn 'a, εn lei 'saun nεn Bali -a -nɔn minnun nεn o 'ta 'wɔla Bali 'bɔ wei da bε -wɪε "bε, e ya "nyian -a -nan yizan -a.»

³³ Zɪ tin 'banɔn 'wɪ zɪε -a 'man o da bε, εn 'bli 'fɔ o ji 'e 'ciɫa "da, o ya "vale o Zozi 'le 'pasianɔn 'bɔ -tεεman. ³⁴ 'Pian Farizen min -tɔ nεn waa laabo Gamaliel, e Moizi -le -pei 'fluba "paaman, εn minnun pεεnɔn -a bɔa "bε, e -tɔ lou tin 'banɔn yei, εn e 'nan 'o Zozi 'le 'pasianɔn 'man 'tεn "tiennɔn. ³⁵ -A -nan nεn e 'nan tin 'banɔn lε 'nan: «Izrael 'nɔn, 'wɪ nεn ka "ta -a dra minnun 'labε -wɪε "bε, 'ka 'wulo -ji "nrɔn "da 'kpa. ³⁶ Min -tɔ nεn waa laabo Teida bε, e 'bɔla -a -nan 'ka tian 'mɔnlε "bɔɔ dɪ. Zɪ -yee 'wɪ 'bɔla zɪε, e 'nan 'e 'fli man 'nan 'e ya min -dan tɔ -a, εn min -yaa sinjen sɔɔnla -a -sru. 'Pian waa -tε, εn minnun nεn o sɔɔnla -a -sru "bε o fuila "man. Min -tɔ 'ka "nyian -fɔlε -nan dɪ. ³⁷ "Bε -sru, te min "nrɔndɪ tɔ 'bɔ, εn Galile min Zuda "e "ta wɔ, "bε minnun "kaga "sɛn 'e -sru. 'Pian wεε 'tε "nyian, εn minnun pεεnɔn nεn o sɔɔnla -a -sru "bε, o fuila "man. ³⁸ 'Bε nεn 'gɔvε maan ve 'cεε 'nan, te 'ka "trɔɛn "tɔ "nyian minnun 'labε o va dɪ, εn 'ka 'si o man 'o 'kɔ. -Yεε cɪ 'nan, -te -wee 'wɪ nεn 'o cɪ "man "bε 'nan min wei da nεn o 'ta 'wɔla bε, "te 'li 'pei te -a 'wɪ 'nyan. ³⁹ 'Pian -te Bali wei da nεn o 'ta 'wɔla bε, "te ka'a 'kɔlaman o fuiladɪ -a "man "dɪ. 'Ka drε "yi, "tɔgɔ 'ka 'kuli -tan Bali man.»

Tɔɔn εn tin 'banɔn -a 'sia Gamaliel -le vε da. ⁴⁰ O Zozi 'le 'pasianɔn laabɔ, εn o 'nan 'sounjanun lε

'nan 'o o -sɔn -ngble -a, ɛn o 'wɪ 'pla -wɛ 'nan, te 'o 'wɪ tin 'ba "nyian min ɛ Zozi 'tɔ da dɪ. Tɔɔn ɛn o 'si o man.

⁴¹ -A -nan nɛn Zozi 'le 'pasianɔn 'si tin 'banɔn 'ɛ. O 'si o 'ɛ ci "nran -a, kɔɔ 'o yɾa 'yɪ Zozi 'tɔ 'ji. ⁴² Yi -tɔdɔ pɛɛnɔn man te o ya Bali -pan 'kuin 'lee 'wee 'kɔnnun -ji, wa'a 'flinɛ 'wɪ "paadɪ -a dɪ, ɛn wa'a 'flinɛ Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -a minnun ɛ dɪ.

6

O Etiɛnɛn 'lee min 'shɛɛdɔ 'si "va -e 'o 'pa Zozi 'le 'pasianɔn 'va

¹ Tɔ zɪɛ -a man te Zozinɔn a bɔnan "kaga "bɛ, ɛn minnun nɛn o Grɛk wei -fɔa "bɛ, o Zuif 'nɔn nɛn o Ebre wei -fɔa "bɛ, o man wɪ 'pla 'nan, tɔ pɛɛnɔn man, -te "wɛɛ -blɪfɛnɔn -pli "bɛ o ci "saan 'o 'va -calenun man. ² ɛn Zozi 'le 'pasianɔn 'fuda "fli Zozinɔn pɛɛnɔn cin 'yɪ, ɛn o 'nan -wɛɛ 'nan: «E 'ka "yi, -e -kaa Bali -le 'wɪ 'tɔɪ -e -kaa "trɔɛn "tɔ -blɪfɛ -le 'wɪ "ji dɪ. ³ -Yee "wɛɛn "bɔɪnɔn, 'ka min -wɛɛ 'ka 'va 'sɔravli -e -kaa o 'pla 'nyranman zɪɛ -a da. O 'nɔn zɪɛ, 'o 'tɔ "yi 'e 'kɔn minnun 'le, 'o 'kɔn minnun nɛn o 'ta wɔla Bali lei 'saun 'le 'wɪ da bɛ waa, ɛn 'o 'kɔn 'wɪ 'tɔnɔn 'a. ⁴ -Cee vɛ bɛ, -e -kaa yɪɛ 'trɔa Bali -le 'wɪ da te -kaa Bali trɔ "baa.»

⁵ 'Wɪ zɪɛ, e Zozinɔn pɛɛnɔn 'ci 'sɔ, ɛn o Etiɛnɛn -tɔ. Etiɛnɛn zɪɛ, e yɪ -tɛala Bali da 'kpa, ɛn e 'ta 'wɔla Bali lei 'saun 'le 'wɪ da. ɛn o Filipɔ 'lee Prokɔr 'lee Nikanor 'lee Timɔn 'lee Parmena 'lee Antɪɔs min Nikola nɛn e drɛ Zuif min -a bɛ, o 'yɪ. ⁶ Zozinɔn o kɔɔn Zozi 'le 'pasianɔn ɛ, tɔɔn ɛn 'o 'pɛ 'pla o da, ɛn o Bali trɔ 'ba -wɛɛ.

7 Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'ko fuiladı -a "man, te Zozinɔn 'ko bɔdı -a "kaga Zeruzalɛm, ɛn te Bali -pannɔn "kaga 'ta wɔla "nyian Zozi 'le 'wɪ da.

Minnun Etiɛnɛn 'kun

8 Bali 'yee 'plɛblɛ 'lee 'yee yɪdı "yi "nɔn Etiɛnɛn lɛ, -a 'bɔ 'a nɛn e -cɛ -srɔn "wɪnɪn 'lee 'lɛbo "fɔ wɪnɪn dra minnɪn yɪɛ man. 9 'Pian minnɪn nɛn o -ko Bali trɔ 'balɛ nɔannɪn nɛn o 'si o man bɛ, -wee cin yɪ 'kuin bɛ, o -sa -fɔdı 'sia 'o 'vale Etiɛnɛn -a. Minnɪn zɪɛ Zuif 'nɔn nɛn waa, o "sia Sirene, ɛn o -mie "sia Alɛzandri, ɛn o -mie "sia Silisi 'lee Azi 'lɛglɔn 'ji. 10 'Pian Etiɛnɛn o "kle "sa -fɔdı -a. -Yɛɛ cɪ 'nan 'wɪ 'tɔdı nɛn Bali lei 'saun -a -nɔan -yrɛ "bɛ -a 'bɔ 'a nɛn 'e "we.

11 ɛn o -kɔ -fɔlɛ minnɪn -sru "lala -a 'nan 'o vɪ Etiɛnɛn man 'nan, 'o 'bɔ "man te e ya Moizi 'lee Bali 'tɔ srɛnan. 12 'Wɪ zɪɛ, e 'bli 'fɔ min cɛjɛnɪn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'ji, ɛn o -kɔ -a 'kunlɛ -sa -a, ɛn o -kɔ -a tin 'banɔn 'cɛin -da. 13 O -fɔ "nyian minnɪn peenɪn -sru, ɛn 'o 'ta 'wlu 'sɛnlɛ "man "nyian. Waa 'vɪ 'nan: «Min 'gɔvɛ, e wɪ 'wɪdı Bali -pan 'kɔn nɛn Bali -le vɛ -a bɛ -a man, ɛn e wɪ "nyian -wɪdı Moizi -le -peinɪn man. 14 Kɔa 'man "da 'nan: Nazaretɪ min Zozi 'kɔn zɪɛ -a -wɪa, ɛn Moizi -le -peinɪn nɛn yaa -tɔ -kaa tranɪn lɛ bɛ, Zozi -a limlan -e -ka'a vɪlɛ -kaa 'ta wɔla "da "dı.»

15 -A -nan nɛn minnɪn pɛɛnɔn nɛn tin 'banan bɛ, 'o yɪɛ 'sɛn Etiɛnɛn da, ɛn waa yra 'yɪ "le Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tɔ -zɔ.

7

Etiɛnɛn 'wɪ tin 'ba tin 'banɔn lɛ

1 Tɔɔn ɛn Bali -pannɔn 'tazan -a laabɔ Etiɛnɛn -lɔ 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn?»

² En Etiēnen "e 'nan: «'An "bounun, 'an "tūnun, 'ka "trōen "tō 'an wei lē. 'Li 'kpa te Abraam -nyēanla Mesopotami bē, en -cee Bali nēn -a -kōōn "manvē "ka "dīē, 'e 'fli kōōn -yrē 'vaa, en e -kū -nyēnlēa Aran.

³ E 'nan Abraam lē 'nan:

⟨'I 'si 'yie 'lēglōn 'ji,

'i si 'i 'mangulinun va,

-e 'i 'kū 'trē nēn

an "ta -daa -a -kōōnlē 'yie 'gūē -a da.⟩

⁴ En Abraam 'si Kalde 'lēglōn 'ji, en e -kū -nyēnlēa Aran. E -fū -nan nun. Zī -a "tī "ka bē, en Bali -ta -a 'lēglōn nēn ka cī -ji cēēgū 'gūē -a -ji. ⁵ Bali 'ka -yēē -yō -nōnlē 'lēglōn zīē -a -ji dī. Bali 'ka -yēē "blīnan "wēnnēn 'nōnlē dī. 'Pian e -tō 'e wei da 'nan 'e 'lēglōn zīē -a -nōan -yrē -yēē vē -a, en -yēē -sru 'e -nōan -a klu lē. Bali 'wī zīē -a 'vī, te Abraam -le 'nēn "ka "dī. 'Pian Bali -a 'vī 'nan:

⁶ ⟨'Lēglōn nēn -pēn da bē,

-a 'ji nēn 'i kludanōn -nyēanla.

O -kōān "minnūn -le nōannūn -a -nan nun.

Minnūn 'tē "paa o da lē -yaa sinjēn wlu.

⁷ 'Pian 'lēglōn nēn o drē -weē nōannūn -a bē,

an 'wī "nēn -kōōnman -wlē.

'An 'bō Bali 'bē 'vī.

"Bē -sru 'i kludanōn lia 'o da

-e 'o 'ta 'an trū 'ba Kanan 'lēglōn 'bō 'gūē -a -ji.⟩

⁸ Bali -tō 'e wei da Abraam lē 'nan e 'lēglōn zīē -a -nōan -yrē. -A -nōan -kōōn "vē nēn 'e 'fōdī -klōnmōn -va -a. -Yēē "wēan Abraam Izak -ya, en yaa -fō -klōnmōn -va -a -ya yi 'sōravli "da. -A -tūwli "nēn Izak "e drē Zago lē, en Zago "e drē "nyian 'yēē 'nēnnūn -fuda "fli "nēn -kaa tra "le "tranūn -a bē -wlē.

9 Zozefv "bounun man bu Zozefv -va, en waa -tan 'le nɔan -zv Ezipti. 'Pian Bali 'pa "va, ¹⁰ en yaa 'si 'wɪ 'pleble pɛenɔn 'ji. Bali 'wɪ 'tɔdɪ -nɔn -yrɛ, en Ezipti mingɔnnɛn -a 'yɪ "yi. Mingɔnnɛn zɪɛ e Zozefv -tɔ 'e 'wluzan -dan tv -a Ezipti 'lɛglɔn da 'lee 'e yɪfenun da.

¹¹ Tɔɔn en dra -dan tv -ta Ezipti 'lɛglɔn 'lee Kanan 'lɛglɔn 'ji. Dra zɪɛ -a cibɛn a "buv 'le "wɛan, -kaa tranun 'ka 'blɪfɛ ye -e 'o -blɪ dɪ. ¹² -A -nan nɛn Zago -a man 'nan -blɪfɛ a Ezipti, en e Zozefv "bounun nɛn -kaa tranun -a bɛ, o 'pa 'sia 'e tɛdɛ. ¹³ -A "flizan da bɛ, en Zozefv 'e 'fli -kɔɔn 'e "bounun lɛ. -A -nan nɛn Ezipti mingɔnnɛn Zozefv 'sinan 'tɔ. ¹⁴ Zozefv 'e 'nan 'e "bounun lɛ 'nan, 'o 'kɔ 'e "tɪ Zago 'si 'o -taa. -A "tɪ Zago 'lee 'e 'mangulinun a min -fuba 'sɔravli 'wlɛ 'soolu. ¹⁵ Zago 'kɔ Ezipti, en e -ka -nan nun 'o 'vale 'yee 'nɛnnun nɛn -kaa tranun -a bɛ waa. ¹⁶ O -ta o pɛenɔn wɔlɛ Sizem 'fla Kanan 'lɛglɔn 'ji. Minnun o 'wɔ min wɔnan nɛn Abraam -a 'lɔ "lala -a Emor -pinun lɔ bɛ -a -nan.

¹⁷ Zɪ tv nɛn Bali 'e wei -nɔn Abraam lɛ 'nan e 'wɪ 'tv dra -yrɛ "bɛ, e ya bɔnan -kogo bɛ, en Abraam klu-danɔn fadɪ 'sia "da, en o bɔdɪ 'sia "kaga Ezipti 'lɛglɔn 'ji. ¹⁸ -A -nan nɛn mingɔnnɛn -trɛ -tv mingɔnnɛn -blɪdɪ "sia Ezipti 'lɛglɔn da. Mingɔnnɛn zɪɛ, ya'a Zozefv -tɔlɛ dɪ. ¹⁹ -A mingɔnnɛn zɪɛ, e -cee minnun see paa, en e 'tɛ 'pa -kaa tranun da, e -tɔ -kaa tranun man -sa -a, 'nan 'o 'si 'nɛn 'linɛnnun -sru, -e 'o kaa.

²⁰ -A tv zɪɛ -a man nɛn o Moizi -ya. Moizi 'sɔ Bali lɛ tɪgh, en e -fv 'e "tɪ "le "kɔnnɛn mlɛn yaaga te e 'nyɔn -mlɪan. ²¹ En zɪ o 'si -a -sru "bɛ, -a -nan nɛn Ezipti mingɔnnɛn 'lu -a 'sia, en yaa 'lɛbv 'le 'yee 'nɛn 'zv. ²² O Moizi 'lɛbv Ezipti 'nɔn 'le 'wɪ 'tɔdɪ -a, en Moizi

'lewei 'lee -a dre wɪnɪn -a kɔɔn 'nan e ya min 'pleble 'a.

²³ Zɪ Moizi lɛ 'bɔ -fuba sinjɛn bɛ, -a -nan nɛn -a -cin -trɔa "ji 'nan 'e 'kɔ 'e "bɔɪ Izraɛl 'nɔn 'nanjɛn. ²⁴ ɛn e Ezipti min -tɔ 'yɪ, te e ya 'tɛ 'panan Izraɛl min -tɔ da, te -a -ci "ka "dɪ, ɛn e 'padɪ 'sia Izraɛl min zɪɛ -a va, ɛn Ezipti min -ka -yrɔ. ²⁵ Moizi 'e 'ci nrɔn 'nan 'e "bɔɪ Izraɛl 'nɔn -a -ci -tɔa paan 'nan Bali 'e 'si "va 'nan -e 'e o 'si nɔanba -ji. 'Pian wa'a -ci manlɛ dɪ. ²⁶ "Bɛ -sru, tɔ cɛɛn te Moizi Izraɛl 'nɔn "fli "ye te o ya 'wɪ 'blɪnan, ɛn e ya "vale e o yei "paamlan. E 'nan -wɛɛ 'nan: <An beenun, ka ya "bɔɪnɪn -a. -Mɛ "le "wɛɛn nɛn ka 'tɛ "paa 'ka cin da te -a -ci "ka "dɪ?>

²⁷ 'Pian min nɛn e cɪ 'tɛ 'panan 'e bɔɛzan -tɔ da bɛ, e 'nan Moizi lɛ 'nan: <-Tɪɛ i -tɔ 'kɔ 'tazan -a? -Tɪɛ i -tɔ 'kɔɛ tin 'bazan 'a? ²⁸ I ya "vale 'yian -tɛɔ "le zɪ i Ezipti min -tɛ 'sɪ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ?> ²⁹ Zɪ Moizi 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn e -tɛ -ji, e -kɔ yɔɔlɛ Mandian 'lɛglɔn 'ji. E 'nɛn 'ya -nan nun "fli.

³⁰ Lɛ -fuba sinjɛn "bɛ -sru, ɛn Bali -le 'pasiazan -tɔ 'e 'fli kɔɔn -yrɛ "bui "da Sinai pɔn "srɔn. 'E 'fli kɔɔn -yrɛ 'tɛ nrɛn yei yibanɛn 'tɔ -va. ³¹ Zɪ Moizi 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, 'wɪ -a 'kan, 'pian zɪ e ya -plɪnan "man 'nan -e 'e -nan yɪ bɛ, ɛn e Minsan wei 'man 'nan: ³² <An ya 'i tranun -le Bali -a. An ya 'i tranun Abraam 'lee Izak 'lee Zago 'le Bali -a.> ɛn Moizi nyɔɔndɪ 'sia, ya'a -kɔlɛ Bali -nanjɛndɪ -a dɪ.

³³ -A -nan nɛn Minsan "e -yrɛ 'nan: <'I 'yie -manwua 'sɔ 'i 'cɛin -man, kɔɔ fɛnan nɛn i cɪ 'i 'tɔdɪ bɛ, e yra kɔnglɔn 'mɛn vɛ -a. ³⁴ An 'mɛn minnɪn nɛn Ezipti bɛ, -wee yra yɪdɪ 'yɪ, an -wee -paandɪ 'man, ɛn an sɔɔnla 'nan -e 'an o 'si nɔanba -ji. -Yee "wɛɛn, mɛin "paa -sia Ezipti 'lɛglɔn 'ji.>

³⁵ Moizi -tɔwli "nɛn, "nɛn minnun zɪɛ wa'a yɪɛ "yi "di, waa 'vɪ "man 'nan: <Tɪɛ i -tɔ 'ku 'tazan -a? -Tɪɛ i -tɔ 'kɔɛ tin 'bazan 'a?> bɛ, -a 'lein nɛn Bali -a 'pa 'sia 'nan 'e 'tɔ o tazan 'lee o 'sizan nɔanba -ji -a. Bali -le 'pasiazan -tɔ 'bɛ 'e 'fli kɔɔn -yɛɛ yibanɛn 'va, ɛn e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ -yɛɛ. ³⁶ Moizi 'bɛ o 'si Ezipti 'lɛglɔn 'ji -cɛ -srɔn "wɪ 'lee 'lɛbo "fɔ wɪnun drɛdɪ -a. -Cɛ -srɔn "wɪnun zɪɛ yaa drɛ Ezipti 'lɛglɔn 'ji, ɛn yaa drɛ jemie 'tɛndɛn man, ɛn yaa drɛ "bui "da lɛ -fuba sinjɛn wlu.

³⁷ Moizi 'bɔ zɪɛ, -yɛɛ 'vɪ Izraɛl 'nɔn lɛ 'nan: <Bali -taa "talɛ Bali 'lewei vɪzan -tɔ nɛn "le 'mɛn 'wɪ 'zɔ bɛ -a 'cɛɛ. -A Bali 'lewei vɪzan zɪɛ, 'ka 'bɔ 'va nɛn e bɔala.> ³⁸ Tɔ nɛn Izraɛl 'nɔn 'o cin 'yɪ "bui "da bɛ, Moizi 'bɔ 'bɛ 'tɔ Bali 'lee Izraɛl 'nɔn yei, e -tɔ 'ka tranun 'lee Bali -le 'pasiazan nɛn e 'wɪ tin 'ba -yɛɛ Sinai pɔn da bɛ o yei. Moizi lɛ nɛn Bali wei nɛn e 'belidɪ -nɔan "bɛ, Bali 'bɔ -a -nɔn 'nan 'e vɪ 'cɛɛ.

³⁹ ɛn -kaa tranun 'ka -a wei 'silɛa 'wɪ 'kpa -a dɪ, o 'ci 'pa "man. ɛn waa nrɔn 'o 'ji 'nan 'o lia 'o da Ezipti 'lɛglɔn 'ji. ⁴⁰ Waa 'vɪ Arɔn lɛ 'nan: <'I -cee balinun drɛ -e 'o 'si -kɔɔn -cɛɛ. -Yɛɛ cɪ 'nan Moizi 'bɔ nɛn e -kaa 'si Ezipti 'lɛglɔn 'ji bɛ, 'wɪ nɛn e 'bɔ "man "nun bɛ, -ka'a tɔa dɪ.> ⁴¹ -A -nan nɛn o fɛ -tɔ drɛ "le tri -zɔ 'nan -e 'o -pan, ɛn o tri zɪɛ -a -pan. ɛn o ci "nrandɪ 'sia 'o 'bɔ 'pɛ drɛvɛ lɛ. ⁴² Tɔɔn ɛn Bali 'e koda -tɔ o va, e o 'tɔvɪ 'nan 'o laji fɛnun -pan "le zɪ e cɪ 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

<Izraɛl 'nɔn, lɛ -fuba sinjɛn wlu

te ka ya "bui "da bɛ, ka -wi -tɛ 'mɛn?

ɛn ka 'sraga drɛ 'mɛn?

⁴³ -Cɛjɛ!

'Pian 'cee bali nɛn waa laabo Molok bɛ
-yɛɛ -tandan nɛn 'ka 'lɔ,

'lee 'cee bali Rɔnfa -le mlɛn cɛn nɛn
kaa drɛ bɛ, -nyɛn 'ka 'lɔ.

Fɛnun nɛn kaa drɛ 'nan
-e 'ka -pan bɛ -nyɛn 'ka 'lɔ.

-Yee "wɛan nɛn an 'ka "tua,
an -ko 'ka 'a Babilɔn 'lɛglɔn -sru,

ka dra -wee nɔannun -a.>

⁴⁴ Te -kaa tranun a "bui "da bɛ, -tandan nɛn Bali
-taa "ji bɛ, e ya -wɔɔ. Moizi -tandan zɪɛ -a -tɔ "le zɪ
Bali -a 'vɪ -yrɛ "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ, ɛn -a 'lein nɛn yaa 'yɪ
bɛ, -nyɛn yaa -tɔ. ⁴⁵ "Bɛ -sru ɛn -tandan 'lein zɪɛ, e
-fʊ -kaa tranun -le 'nɛnnun lɔ. Zozue -trɔa o 'lɛ, ɛn o
-kʊ -nyɛnlɛa 'lɛglɔn nɛn Bali -a -ji 'nɔn 'pin o 'lɛ bɛ -a
-ji. O -kʊ -tandan zɪɛ -a 'lɛglɔn zɪɛ -a -ji, -tandan 'bɔ
'fʊ -nan nun -trilii, ɛn e 'bɔ David da. ⁴⁶ David zɪɛ e
'sɔ Bali lɛ, ɛn yaa laabʊ Bali lɔ 'nan 'e 'si -nɔn 'yrɛ -e
'e 'kɔn 'tɔ -yrɛ, 'dʊ -e Bali nɛn Zago kludanɔn 'le Bali
-a bɛ 'e -nyran ji, ⁴⁷ 'pian Salomɔn 'bɛ 'kɔn zɪɛ -a -tɔ
Bali lɛ.

⁴⁸ Te e ya 'e vɪdɪ 'nan Bali nɛn min ta lou "bɛ ya'a
'nyɛanla min -tɔ 'kɔn -ji dɪ. Bali 'lewei vɪzan 'wɪ zɪɛ
-a 'vɪ 'e 'cɛn. Yaa 'vɪ 'nan:

⁴⁹ <An Minsan, 'mɛn mingɔnnɛn pɛin a labli 'ji,
ɛn 'trɛ a 'an 'cɛin -trɔa "dave -a.

'Kɔn "cɛn "nɛn ka -kɔlaman -a -tɔdɪ -a 'mɛn?

ɛn nyin zia 'bɛ -kɔan 'an 'flinla "nan "a?

⁵⁰ -Yɛɛ cɪ 'nan 'an 'bɔ 'pɛ drɛvɛ fɛnun pɛɛnɔn zɪɛ -a.>

»

⁵¹ ɛn Etiɛnɛn "e 'nan tin 'banɔn lɛ 'nan: «Ka ya
minnɛn nɛn 'wɪ 'ka 'ko o -wulo -ji dɪɛ, waa. Ka ya "le
minnɛn nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ -wee 'wɪ 'zʊ. 'Ka "trɔɛn
"a "yuyu, ɛn 'ka 'ci 'pa Bali lei 'saun 'le 'wɪ man "le
'ka tranun 'zʊ. ⁵² Bali 'lewei vɪzan "cɛn "da nɛn 'ka
tranun 'ka 'tɛ 'palɛ dɪ? Bali 'lewei vɪnɔn nɛn waa
'vɪ 'nan Bali -le min tɪglɪ -taa "talɛ bɛ, 'ka tranun o

tεε, εν 'cεε min tıglı zıε 'bε 'nɔn "nyian minnun lε, εν waa -tε. ⁵³ Zı Bali -le -pei -tɔ winun cı bε, Bali -le 'pasianɔn -a -nɔn 'cεε, εν ka'a 'ta wɔlεa "da "dı.»

Minnun Etiēnen -tε, εν Saul 'tε 'padı 'sia Zozinɔn da

⁵⁴ Zı tin 'banɔn 'wı zıε -a 'man bε, 'bli 'fɔ o ji Etiēnen man, εν 'o 'shε da -blıdı 'sia. ⁵⁵ 'Pian Etiēnen nɛn 'e fadı Bali lei 'saun 'a bε, 'e yıε 'tɔ laji, εν e Bali -le 'tε 'san 'yı, te e Zozi ye 'e 'tɔdı lou Bali -pε "yı "da.

⁵⁶ Εn e 'nan: «"Ka 'yıɔ, an lablı ye 'e 'lε 'sɔdı, εν an Blamin -pı ye 'e 'tɔdı lou Bali -pε "yı "da.»

⁵⁷ Minnun -paandı 'sia 'plεblε, te 'o 'pε 'wle wo 'o "trɔen 'ji. Εn o pεenɔn 'kɔ Etiēnen -va, waa 'kun.

⁵⁸ Waa plıla, o -kɔ -a 'fla lunen, εν waa -sɔn -kɔle -a. Minnun nɛn waa dre bε, o 'wee sɔnun -sran -gobo "tu nɛn waa laabo Saul bε -a "srɔn.

⁵⁹ Minnun Etiēnen -sɔan "kɔle -a, 'pian te Etiēnen 'e Bali trɔ "baa 'nan: «Minsan Zozi, 'an lei -nɔan 'yıε 'e "pa 'ji.» ⁶⁰ -A -nan nɛn 'e "po sɔn, εν e paan 'plεblε 'kpa. E 'nan: «Minsan, 'i 'wı 'wlıdı 'gɔε -a 'cε -wle.» Zı e cεen 'wı zıε -a vıdı man bε, εν 'e yıε 'lε 'wɔ.

8

¹ Saul "le 'ci 'sɔ nɛn 'nan minnun Etiēnen -tε.

Yı 'bɔ 'lein zıε -a da nɛn minnun 'tε 'padı 'sia Zozinɔn nɛn Zeruzalem bε o da. Zozinɔn pεenɔn fuıla "man Zude 'lee Samari 'lεglɔn 'ji, 'pian Zozi 'le 'pasianɔn "o -fɔv Zeruzalem. ² Εn minnun nɛn o 'ta wola Bali wei tıglı da bε, o Etiēnen -wuɔ, εν o -kɔ -a wɔle. ³ 'Pian Saul -le vε bε, e 'tε 'padı 'sia Zozinɔn da. E -cia 'kɔnnun 'le "nɛn 'nan -e 'e Zozinɔn "kuun. E 'sia lımɔn 'lee 'klɔnmɔn man, e o 'kun, εν e -kɔ o -fɔle -pɔ 'kuin.

Filip̄v Bali -le 'wɪ 'nənnən 'vɪ Samari 'nən lɛ

⁴ Zozinən nən o fuila "man "bɛ, o ciɪ Zeruzalɛm fɛnan pɛɛnən 'nan Bali -le 'wɪ 'nənnən vɪdɪ -a min-nun lɛ. ⁵ Filip̄v -kɪ Samari 'lɛglən 'ji, ɛn e min 'sizan 'wɪ 'ji -le 'wɪ 'vɪ. ⁶ Samari 'nən 'ta "kaga, o pɛɛnən o "trɔɛn "tɔ Filip̄v wei lɛ 'kpa tɪglɪ, tɛ o -cɛ -srən "wɪnun nən yaa dra bɛ -a -nan ye, 'lee 'wɪnun nən yaa ve bɛ, -a maan. ⁷ -Yɛɛ cɪ 'nan, -yɪ -wɪlɪdɪnun nən o ya minnun -sru "bɛ o 'si o -sru -paandɪ -a, ɛn minnun nən o "tun "bo bɛ, 'lee minnun nən o -srandɪ "tra "bɛ, -cɛ 'si o man. ⁸ -A -nan nən ci "nran -dan drɛ 'fla zɪɛ -a da.

⁹ Min -tɔ a 'fla 'bɔ zɪɛ -a da 'e 'cɛn waa laabo Simən. E fɛnun dra 'bui da. -Yɛɛ 'bui wɪnun drɛdɪ Samari 'nən 'plo 'fɔ, ɛn yaa ve 'e 'fli man 'nan 'e ya min -dan a. ¹⁰ -E 'e 'sia 'nɛn "wɛnnɛn 'lee min ceje man, o pɛɛnən 'wɪnun nən Simən -a dra bɛ e o 'sianan, tɛ waa ve 'nan: «Min 'labɛ, Bali nən, 'pleblɛ -dan bɛ -nyrɛn.» ¹¹ -Yɛɛ cɪ 'nan, o pɛɛnən -a wei "siala 'wɪ 'a, kɔɔ e o 'plo 'fɔ 'yɛɛ 'bui wɪnun drɛdɪ -a, -a -nan 'mən. ¹² 'Pian zɪ Filip̄v Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ 'wɪ 'vɪ, tɛ e Zozi Crizi -le 'wɪ ve -wɪɛ "bɛ, ɛn o yi -tɛra "da. Tɔɔn lɪmən 'lee 'klɔnmən pɛɛnən 'o -batize drɛ. ¹³ Simən 'bɔ "nyian "e "yi -tɛra "da, ɛn waa -batize drɛ. Zɪ waa -batize drɛ bɛ, ya 'a 'silɛ "nyian Filip̄v "srən "dɪ. -Cɛ -srən "wɪ 'lee 'lɛbo "fɔ wɪnun nən Simən -a -nan ye Filip̄v -lɔ bɛ, yaa 'plo 'fɔ.

¹⁴ Zɪ Zozi 'le 'pasianən nən o -fɔ Zeruzalɛm bɛ, waa 'man 'nan Samari 'nən yi -tɛra Bali wei da bɛ, ɛn o Piɛri 'lee Zan 'pa 'sia o va. ¹⁵ Zɪ Piɛri 'lee Zan 'bɔla o va nun bɛ, ɛn o Bali trɪv 'ba -wɪɛ 'nan -e 'o Bali lei 'saun yɪ. ¹⁶ -Yɛɛ cɪ 'nan, min -tɔ 'ka tian Bali lei 'saun yɪɛ o va dɪ, o 'o -batize drɛ 'e tɛdɛ Minsan

Zozi 'tɔ da 'e "tun. ¹⁷-A -nan nɛn Piɛri 'lee Zan 'o 'pɛ 'pla o da, ɛn o Bali lei 'saun 'yɪ.

¹⁸ Simɔn -a 'yɪ 'nan, Zozi 'le 'pasianɔn 'o 'pɛ 'pla minnun da ɛn o Bali lei 'saun 'yɪ, -a -nan nɛn Simɔn "lala 'si, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: ¹⁹ «'Ka "mɛɛn 'pleblɛ 'nɔn "nyian, -e -te 'an 'pɛ 'pla min da bɛ, -a san 'e Bali lei 'saun yɪ.»

²⁰ 'Pian Piɛri "e -yrɛ 'nan: «'Yie "lala 'e 'kɔ 'yia 'tɛ nɛn ya'a 'driman dɪɛ -a va. Kɔɔ "yie 'ji "le o Bali -le 'pleblɛ zɪɛ -a "lɔa "lala -a. ²¹'Yie 'wɪ 'tɔ 'ka 'wɪ zɪɛ -a -ji dɪ, ɛn 'i 'blinan 'ka 'nan dɪ, kɔɔ 'i 'wulo -ji wɪ 'ka tɪglɪ Bali 'lɛ dɪ. ²²-Yee "wɛan 'i 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -e 'i 'fli -nɔn Bali lɛ. 'I Minsan trɔ 'ba, 'dɔ -e 'e -kɔla 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn 'i 'wulo -ji bɛ -a fuidɪ -a. ²³-Yɛɛ cɪ 'nan maan -tɔa 'nan i ya 'i fadɪ 'wɪ 'wɪdɪ "nɔnnɔn -a, ɛn i ya 'wɪ 'wɪdɪ "le nɔn -a.»

²⁴-A -nan nɛn Simɔn "e 'nan Piɛri 'lee Zan lɛ 'nan: «'Ka 'bɔ 'ka Minsan trɔ 'ba 'mɛn 'wɪ man -e 'wɪ nɛn kaa 'vɪ bɛ 'e vɪɛ 'e bɔ 'an man dɪ.»

²⁵ 'Wɪnun nɛn Minsan Zozi -a 'vɪ 'lee 'wɪnun nɛn yaa drɛ Zan 'lee Piɛri yɪɛ man bɛ, o Samari 'nɔn "le 'vɪ. Zɪ o cɛɛn -a vɪdɪ man bɛ, ɛn o 'li 'o da Zeruzalɛm. "Wɛɛ -ta -sia bɛ, o -tɔ Samari 'fla -mie da, te o Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn ve minnun lɛ.

Filipɔ Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ Etiopi min -tɔ lɛ

²⁶ Minsan -le 'pasiazan -tɔ 'wɪ tin 'ba Filipɔ lɛ 'nan: «'I -kɔ 'trɛda "tre 'zia, -e 'i -si nɛn e "sia Zeruzalɛm -e 'e 'kɔ 'fla nɛn waa laabo Gaza bɛ -a 'sia. -A da 'bɛ cɪ flu.» ²⁷ Filipɔ wluan, ɛn e -kɔ. "Yɛɛ -kɔn -kɔnan -sia bɛ, ɛn e min -tɔ 'yɪ 'e 'lɛ. Min zɪɛ, Etiopi min nɛn, ɛn e ya 'e 'sadɪ. Etiopi lɪ Kandas nɛn mingɔnnɛn -a bɛ, -a yɪɛ va nɛn 'e yɪɛ -tɔa. E -ta Bali trɔ 'balɛ Zeruzalɛm, ²⁸ ɛn e "ta lia 'e da 'e fla. E ya 'e

-nyrandi odro nen -su -a -klanman be -a -ji, te e Bali 'lewei vizan Ezai -le 'fluba 'ta ve.

²⁹ Bali lei "e Filipu le 'nan: «'I -pli odro 'labε -a man.»

³⁰ En Filipu sōnla odro zιε -a -sru, te e Etiopi min -le 'fluba ta vidi maan. E ya -a ta vīnan Bali 'lewei vizan Ezai -le 'fluba 'ji, en Filipu "e -yre 'nan: «'Fluba nen yia ta ve be yia -ci maan?»

³¹ Etiopi min "e -yre 'nan: «Te min 'ka 'a -kōnle 'mēn dιε, maan dra kō -e 'an -ci man?» En e Filipu laabu 'nan 'e -nyran 'e "srōn odro -ji.

³² 'Wι nen e cι -a ta vīnan Ezai -le 'fluba 'ji be -nyren 'gυ:

«O -kυ -a -tεε "le 'bla 'zυ,

en o -kυ -a "le 'bla 'nen nen

o cι -a "cε "bōnan ya'a 'we dιε -yee 'wι 'zυ.

Ya'a 'wι 'tυ 'silε "da "dι.

³³ Wa'a 'silεa fε -tυ -a dι,

en min -tυ 'ka 'tōε -a -sru "dι.

-Tιε -kōlaman -a kludanōn 'le 'wι vidi -a?

Kōō minnun 'be -yee 'belidi 'le 'tō 'trεda.»

³⁴ En Etiopi min -a laabu Filipu -lō 'nan: «-Tι nen Bali 'lewei vizan -a ve 'gυ? -A 'bō 'fli nen yaa ve, -baa min pee nen yaa ve?» ³⁵ -A -nan nen Filipu Zozi 'le 'wι 'nōnnōn vidi 'sia -yre, 'wι nen 'e 'cren -tεdι zιε -a da.

³⁶ O ya -kōnan 'o 'lε, en o 'bō 'yi ba man, en Etiopi min "e 'nan -yre 'nan: «'Yi nen 'gυ, -mε -maan yi'an -batize dra dι?» ³⁷ [-A -nan nen Filipu "e -yre 'nan: «-Te i yi -tεala "da 'i 'bli pεenōn 'a be, -e 'wei -batize drε.» En Etiopi min "e 'nan: «Maan -tōa 'nan Zozi Crizi a Bali -pι -a.»] ³⁸ En Etiopi min "e 'nan 'o odro -tō. -A -nan nen o "flinōn sōn 'yia, en Filipu -a -batize

dre. ³⁹ Zi o 'si 'yia bε, en Minsan lei Filipu 'sia, -a -nan nen Etiopi min 'ka "nyian -a yile di. -A ci -fu 'e "nrandi, en e -kv.

⁴⁰ Pian Filipu "e 'fli 'yi 'fla nen waa laabo Azo bε -a da, en e Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdi 'sia 'fla pεεnɔn nen e 'bɔ "man, en e 'bɔla Sezare bε -a da.

9

Fε nen e dre 'bɔ, en Saul sɔɔnla Zozi -sru "bε

¹ Tv zɪε -a man te Saul -ko tian 'tε 'padɪ -a Minsan -srunɔn da, te e -ko o -tεεdi -a. En Saul -kv Bali -pannɔn 'tazan va, ² 'nan 'e 'fluba nen e -si -nɔan 'yɾε -e 'e -wla Zuif 'nɔn 'le cin yi 'kɔn nen Damas bε -a -ji bε -a -nɔn 'yɾε. Saul "ta -ko 'nan -e 'e 'sia lɪmɔn 'lee 'klɔnmɔn nen o 'ta wɔla Minsan -sru "bε, -e 'e o "kuun -e 'e 'ta waa Zeruzalem.

³ E Damas si 'sia e ya -kɔnan, e "ta bɔa 'fla 'bɔ "srɔn "kogo 'nun tɔɔn 'tε 'san -tv bii laji, en e -sɛn "da. ⁴ Saul -tria "tra, en e wei -tv 'man, te 'bε ve -yɾε 'nan: «Saul, Saul, -mε "le "wεan i 'tε "paa 'an da?»

⁵ En Saul "e -yɾε 'nan: «'An 'san, -tɪ nen 'yia?»

En Minsan wɪ "man 'nan: «'An 'bɔ Zozi nen i 'tε "paa 'an da bε, maan nen. ⁶ 'I 'wluan lou, 'i 'kv 'fla. -Te i 'bɔla 'nan nun bε, 'wɪ nen kɔ 'i dre bε, waa ve 'yie.»

⁷ Minnun nen o cɪ -kɔnan 'o 'vale Saul nun -a bε, 'wɪ cɪla o da, wa'a -kɔlale 'wɪdi -a di, "o wei 'bɔ maan, 'pian wa'a min -tv ye di. ⁸ Saul wluan, -a yie a 'e 'le 'sɔdi, 'pian te ya'a fɛnan ye di. Waa 'kun 'e 'pε -man, en o -kv -a Damas. ⁹ E yi dre yaaga te ya'a fɛnan ye di, ya'a 'yi mlɪan di, en ya'a fε ble di.

¹⁰ Te Zozi -sruzan -tv a Damas, waa laabo Anania, Minsan 'wɪ tin 'ba -yɾε "le nyrinvla -zv. Yaa

laabu Anania, en Anania "e -yre 'nan: «Minsan, maan nen 'gv.»

¹¹ En Minsan "e -yre 'nan: «'I 'wluan, 'i 'ku 'fla yei "si nen 'e 'sudi "ji tigli 'labε -a da, 'i 'ku Zudazi -le "kōnnen. Min -tu nen waa laabo Saul bε e ya Bali tru 'banan 'nan nun. Saul zιε, e "sia 'fla nen waa laabo Tars bε -a da. ¹² Te Saul 'bō "e min -tu nen waa laabo Anania bε -a ye "nyian "le nyrinvla zv e wla, en 'e 'pe 'pla "da 'nan -e -a yie 'e 'le 'sv.»

¹³ En Anania "e 'nan: «Minsan, 'te nen yaa 'pa 'i -srunōn da Zeruzalem bε, maan 'man min "kaga "da. ¹⁴ En Bali -pannōn 'tanōn 'si -nōn -yre 'nan, minnun pēēnōn nen o Bali tru "baa 'i 'tō da bε, 'e o "kuun.»

¹⁵ -A -nan nen Minsan "e Anania le 'nan: «'I 'ku! -Yεε ci 'nan, 'an 'bō mēēn min 'labε -a 'si "va 'nan -e 'e 'mēn 'nyranman 'pa, 'dv -e 'an 'tō 'e bōla 'ji 'le glōn nun 'le, 'lee mingōnnen nun 'le 'lee Izrael 'nōn 'le. ¹⁶ Zi e -taa 'e yra yιε -e 'an 'tō 'e fuila "man "bε, 'an 'bō 'bε -kōnman -yre.»

¹⁷ Tōōn en Anania -ku. Zi e 'bōla "kōnnen "bε, 'e 'pe 'pla Saul da, en e 'nan: «'An "bō Saul, te i ya -tanan -sia, Minsan Zozi nen 'e 'fli kōōn 'yie bε, yaan 'pa 'sia 'nan -e 'i yie 'e 'le 'sv, 'nan -e 'i 'kōn 'i fadi Bali lei 'saun 'a.» ¹⁸ Nun tōōn, fε -tu 'si Saul yie da "le pōnen fεε 'zv, e -fōla, en -a yie 'le 'sv. Saul wluan lou, en waa -batize dre. ¹⁹ Zi e -nyan bε, e fēnun bli, en -a "koe "tō 'e da.

Saul Bali -le 'wι 'vι Damas

E yi "fli yaa dre Zozi -srunōn nen Damas bε o va. ²⁰ Tōōn en e Zozi 'le 'wι 'nōnnōn vidi 'sia minnun le Zuif 'nōn 'le cin yι 'kuin 'nan Zozi bε, Bali -pi nen. ²¹ Minnun pēēnōn nen waa ye -a vīnan bε 'wι

o "kaan, te waa ve 'nan: «Min 'labε, -yεε minnun nen o Bali tru "baa Zozi 'tɔ da Zeruzalem bε, o tεε te e 'tε "paa o da 'gυ, εn e -ta "nyian Zozinɔn "kuunlε 'gυ, εn e -kυ waa Bali -pannɔn 'tanɔn lε. E dre 'kɔ, εn -yεε 'wɪ zɪε -a ve?» ²² 'Pian te Saul -ko Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -a minnun lε 'kpa tɪglɪ. 'Wɪ nen Saul -a ve zɪε, Zuif 'nɔn nen Damas bε e o klɪ 'a, εn wa'a -kɔlalε -a -zi -fɔdɪ -a dɪ. Yaa -ci -kɔɔnman -wle 'wein 'nan Zozi 'bε cɪ min 'sizan 'wɪ 'ji -a.

²³ Zɪ -a -nan 'mɔn 'trilii bε, εn Zuif 'nɔn 'o cin wei -ci 'man 'nan 'o -tε. ²⁴ 'Pian -wee 'wɪ nen waa 'pla "da "bε, Saul -a 'man. O Saul man -pennan bodrun funnin -klɔn -yrε "nen 'nan -e 'o -tε. ²⁵ -Yee "wεan -pei -tɔ man, Saul -srunɔn Saul 'si, εn waa sɔɔnla 'fla man -klɔn -sru saannen 'ji.

Saul 'li 'e da Zeruzalem

²⁶ Zɪ Saul 'bɔla Zeruzalem bε, εn e ya "vale 'e -fɔa Zozi -srunɔn 'va. 'Pian o pɛɛnɔn "klanman -yrɔ, kɔɔ wa'a yi 'tεala "da 'nan Zozi -sruzan nen dɪ. ²⁷ -A -nan nen Barnaba -a 'kun, εn e -kυ -a Zozi 'le 'pasianɔn 'va, εn zɪ Minsan 'e 'fli -kɔɔn Saul lε -sia bε, 'lee 'wɪ nen yaa 'vɪ -yrε "bε, Barnaba -a 'vɪ -wle. En zɪ Saul Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ 'wein Damas bε, Barnaba -a 'vɪ "nyian -wle. ²⁸ -A -nan nen Saul -fɔ o va, o ciɪ waa Zeruzalem fε pɛɛnɔn 'nan, te e 'wɪ 'nɔnnɔn ve minnun lε 'wein Minsan 'tɔ da. ²⁹ Saul 'wɪ 'vɪ Zuif 'nɔn nen o Grɛk wei -fɔa "bε -wle, εn o -sa -fɔ waa. 'Pian minnun zɪε waa -wεε "man 'nan 'o -tεa. ³⁰ -A "bυɪ Zozinɔn 'wɪ zɪε -a 'man, εn o -kυ Saul -a Sezare 'fla, εn o -yrε 'nan 'e 'kυ Tars.

Pieri min -srandɪ beli

³¹ -A -nan nen -leglizinun nen Zude 'lee Galile 'lee Samari 'lɛglɔn 'ji bε, o man flin, εn o -tɔ 'pleblε. O

'yra -tea Minsan 'man, en o 'ta wola -a -sru tighi. Bali lei 'saun 'pa o va, en -leglizi -ji 'nōn dre "kaga.

³² Pieri a ciinan 'fla pēēnōn zīē -a da. Yi -tv da, en e 'bōla minnūn nēn Zozi 'le vē -a Lida 'fla bē o va. ³³ En e 'bō min -srandi "tra "tv nēn waa laabo Ene bē -a man 'e nyinnandi -saa da. E yra "tra -a -nan lē 'sōra nēn 'gv. ³⁴ En Pieri "e -yre 'nan: «Zozi Crizi 'i beli, 'i 'wluan lou 'i 'bō 'a -e 'i 'yie nyinnan "davē plin.» 'Nun tōn en e wluan lou. ³⁵ Lida 'nōn pēēnōn 'lee minnūn pēēnōn nēn o -nyēanla Sarōn fēnan pēble da bē, zī o min zīē -a 'yī te e 'ta wo bē, en 'o 'fli -nōn Minsan lē.

Dərka -ka, en Pieri -a fōv

³⁶ Līmōn -tv a Zozi 'va, e ya 'fla nēn waa laabo Zope bē -a da. Lī zīē -a 'tō nēn Tabita, en -te 'bē "cēē dī Dərka. 'Tō zīē -a -ci nēn Grēk wei -ji «srō». Lī zīē, e "yī "dra min pēēnōn lē, te e "paa 'yalē -tēnōn 'va. ³⁷ Tv nēn te Pieri a Lida bē -a man, hī zīē e -tria -cē -a, e -ka. Zī o cēēn -a -srudī man bē, en o -kū -a 'palēa 'kōn "bū "tv -ji 'kōn 'ta lou. ³⁸ Lida 'fla a Zope 'fla "srōn "kogo, en Zozi -srōnōn -a 'man 'e 'cēn, 'nan Pieri a Lida. -A -nan nēn o min "fli 'pa 'sia 'nan 'o 'kū -a trū 'ba, 'nan 'o vī -yre 'nan 'e 'ta 'o 'va 'trēlē.

³⁹ Zī o 'bō Pieri man bē, waa 'vī -yre, 'nun tōn en 'o 'vale waa o -kū. Zī o 'bōla 'nan nun bē, en o -kū Pieri -a 'kōn "bū "ji lou. Līmōnnun pēēnōn nēn o -sran -ka 'o da bē, o pli Pieri man te o -wua, en o Tabita -le -tralē 'lee -yee sōnūn nēn yaa drē te o ya waa bē, -a kōn -yre.

⁴⁰ En Pieri min pēēnōn 'sen bei, 'e "pō sōnla, en e Bali trū 'ba. Tōn 'e yra -tō min pa zīē -a da, en e -yre 'nan: «Tabita, 'i 'wluan lou.» En 'e yīē 'lē 'sv. Zī

e Piēri 'yi bε, en e -nyran lou. ⁴¹ Piēri 'e 'pε -nōn -yre, en yaa wluan lou, en e -calenun 'lee Zozinōn -mienun laabu. -A -nan nēn e li zιε -a kōōn -wlε 'e 'belidi. ⁴² Zi Zope 'nōn "kaga 'wi zιε -a 'man bε, en o -mienun yi -tεradι 'sia Minsan da. ⁴³ Piēri -fυ Zope 'fla tυ "wεnnēn 'a. E -fυ min -tυ nēn waa laabo Simōn bε -a va. Simōn zιε e -jeliba 'kōλε dra.

10

Piēri 'lee Kōrneli

¹ Min -tυ a waa laabo Kōrneli, e ya 'fla nēn waa laabo Sezare bε -a da. Itali 'sounjanun tazan nēn.

² Kōrneli zιε, e Bali ye "yi, en e 'yra -tεa "man. O 'vale 'e 'mangulinun pεēnōn 'a o Bali trυ "baa, e "yi "dra Zuif 'nōn nēn 'yale o -tε bε -wlε, en e Bali trυ "baa tυ pεēnōn man. ³ Yi -tυ da te yide tēēnla bε, e drε -yre "le nyrinvla zυ, en e Bali -le 'pasiazan -tυ 'yi -goezee, 'bε wlala "va, en 'bε laabu: «Kōrneli!»

⁴ E Bali -le 'pasiazan zιε -a -nanjēēn "klan da, en e 'nan -yre 'nan: «Minsan, -mε "nēn -nan?»

En Bali -le 'pasiazan "e -yre 'nan: «I Bali trυ "baa, en i "yi dra 'yale -tēnōn le Bali -a -nan 'yi, en -a ci 'ka 'sanle 'i man di. ⁵ 'Bε nēn 'gυε, 'i minnun 'pa 'sia Zope -e 'o 'kυ Simōn nēn waa laabo "nyian Piēri bε -a laabu. ⁶ Simōn zιε, e -nyēanla Simōn nēn e -jeliba 'kōλε dra bε -a va. -Yee 'kōn a jemie "srōn.»

⁷ Zi Bali -le 'pasiazan nēn e 'wi tin 'ba -yre "bε, e 'si -a "srōn "bε, tōōn en Kōrneli 'yee 'nyranman 'pazan "fli laabu, en e 'yee 'sounjanun va 'sounja -tυ nēn e Bali ye "yi, en e 'yra -tεa "man "bε -a laabu. ⁸ 'Wi pεēnōn nēn e drε bε, e -wee 'vι, en e o 'pa 'sia Zope.

⁹ -A ta tυ cēēn "wεε -kōn -kōnan, o pli 'fla 'bō "srōn "kogo, te Piēri -kυ 'kōn 'ta lou Bali trυ 'balε, te yide

'bɔ min -win -ji 'sɛzɛ. ¹⁰ Dra Pieri zɪɛ -a -tɛa, ɛn e ya "vale 'e fɛ -ble. Te o ya -yee fɛ -tɔɛnnan, ɛn e drɛ -yrɛ "le nyrinvla zʊ, ¹¹ e labli 'yɪ 'e 'lɛ 'sʊdɪ, te e fɛ -tʊ ye "le sɔla -dan nɛn o ya 'o 'kundɪ -a "nɛn "sinjɛn man bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. E -tadɪ 'sia "tra, te e -pliman 'trɛ man. ¹² -Wi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn o 'ta wo 'o 'pɛ "fli 'lee 'o 'cɛin "fli "da bɛ, 'lee -winun nɛn o -plimlan 'o 'kɔlɛnɛn "bɛ 'lee "loman 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn a sɔ zɪɛ -a -ji. ¹³ ɛn wei -tʊ "e -yrɛ 'nan: «Pieri 'i 'wluan lou, 'i -tɛ -e 'i -blɪ.»

¹⁴ 'Pian Pieri "e 'nan -yrɛ 'nan: «Minsan, te 'i vɪ 'mlɔnmlɔn dɪ. Ma'an tian 'li fɛnun nɛn e cɪ min 'srɔɛn 'a 'lee fɛnun nɛn e min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ, -a -blɪɛ dɪ.»

¹⁵ ɛn wei zɪɛ e 'nan -yrɛ -a "flizan da 'nan: «Fɛnun nɛn Bali -a vɪ 'nan e ya -blɪvɛ -a bɛ, te 'i drɛ 'i 'srɔɛn 'a dɪ.»

¹⁶ E 'vɪ zɪɛ 'e 'pa -a yaaga, 'nun tɔɔn "bɛ -sru, ɛn fɛ zɪɛ e -kʊ laji.

¹⁷ Te Pieri 'ka 'wɪ nɛn yaa -nan 'yɪ bɛ -a -ci maan dɪ, -a tʊ 'bɔ zɪɛ -a wlu bɛ, te minnun nɛn Kɔrneli o 'pa 'sia bɛ, o Simɔn -le 'kɔn 'yɪ, ɛn o 'bɔla "nɛn 'sɛzɛ.

¹⁸ O min -tʊ laabʊ, ɛn o 'wɪ laabʊ -yrɔ 'nan: «Simɔn nɛn waa laabo Pieri bɛ, e ya -nan?»

¹⁹ Pieri -fʊ 'e ci "nrɔnnan 'wɪ nɛn yaa -nan 'yɪ bɛ -a da, tɔɔn ɛn Bali lei 'saun "e -yrɛ 'nan: «"I 'yɪɔ, min yaaga a 'i -wɛɛnan. ²⁰ 'I 'wluan lou, 'i sɔɔnla, te 'i 'ci -fɔɔ "dɪ, -e 'ka 'kʊ waa. -Yɛɛ cɪ 'nan 'an 'bɔ 'bɛ o 'pa 'sia.»

²¹ Pieri sɔɔnla, ɛn e 'nan minnun zɪɛ -wɛɛ 'nan: «'An 'bɔ nɛn ka cɪ 'an -wɛɛnan bɛ, 'an 'bɔ nɛn 'gʊ. -Mɛ "wɪ man nɛn ka -ta 'gʊ.»

²² ɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «'Sounjanun tazan Kɔrneli 'bɛ 'kʊ 'pa 'sia. E ya min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ, e 'yra -tɛa

Bali man, en Zuif 'nən pɛɛnən -a 'tɔ "yi "ve. Bali -le 'pasiazan "e 'nan -yrɛ 'nan, 'o 'lɔ 'yia 'yee vɛnan -e 'yei wei man.» ²³ Tɔɔn en Piɛri o wla 'yee 'kuin, en o 'nyin 'nan nun. Zi tɔ cɛɛn bɛ, en 'o 'vale Zope Zozinən -mienun -a, o -si 'sia.

Piɛri -kɔ Kɔrneli -va

²⁴ 'Bɛ 'ta tɔ cɛɛn, en o 'bɔla Sezare. Kɔrneli 'e 'mangulinun 'lee 'e bee tɪgɪ tɪgɪ laabɔ 'e 'va te o ya o -pɛnnan. ²⁵ Zi Piɛri 'bɔla bɛ, tɔɔn en Kɔrneli -kɔ -a 'lɛ, en 'e "pɔ sɔɔn "wlu, en 'e 'wulo -fɔ 'e 'wlu. ²⁶ 'Pian Piɛri -a wluan lou te yaa ve -yrɛ 'nan: «'An 'bɔ 'gɔ, min nɛn maan "nyian, -yee "wɛan 'i 'wluan.»

²⁷ O -kɔ -sɛɛ "wɔdɪ -a, o wlala 'kuin, en Piɛri min "kaga 'yɪ 'o cin yɪdɪ. ²⁸ -A -nan nɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Kaa -tɔa 'nan Zuif 'nən 'le -pei "e 'nan: <Te Zuif min 'lee -pɛn min 'e 'kɔn 'e cin va dɪ, en te Zuif min 'e -wla -pɛn min -le 'kuin dɪ.> 'Pian Bali -a kɔɔn 'mɛn 'nan, te min 'e vɪ min -tɔ man 'nan e ya 'e "tri -tɔdɪ Bali 'lɛ, en te 'o -pli -a san man dɪ. ²⁹ -Yee "wɛan, zi ka min 'pa 'sia 'an 'va bɛ, ma'an 'wɪ 'tɔ vlɛ dɪ, en an -ta. Maan laabo "mɛn 'ka 'lɔ 'nan, -mɛ "wɪ man nɛn ka 'nan, 'an 'ta.»

³⁰ En Kɔrneli "e 'nan: «An ya Bali trɔ 'banan 'mɛn 'kuin -a -nan yi yaaga nɛn 'gɔ, te yidɛ tɛɛnla. -A -nan nɛn min -tɔ 'bɔla 'an 'lɛ. Min zilɛ sɔ 'fuvu 'yɪyɪ nɛn "da, ³¹ en e 'nan 'mɛn 'nan: <Kɔrneli, Bali 'i wei 'man, en 'yie "yi "nɛn yia dra bɛ -a -cin -trɔa "ji. ³² -Yee "wɛan 'i min 'pa 'sia Zope Simɔn nɛn waa laabo Piɛri bɛ -a va. E -nyɛanla jemie man, Simɔn nɛn e -jeliba 'kɔlɛ dra bɛ -a va.> ³³ 'Nun tɔɔn en an min 'pa 'sia 'i -sru, en i 'bɔ "nyian, "i drɛ "yi, en i -ta. 'Bɛ nɛn "mɛn 'gɔɛ, -kaa pɛɛnən -kaa ya Bali 'lɛ, -e 'wɪ nɛn Minsan -a 'vɪ "yie "lɛ bɛ -e -kaa man.»

34 -A -nan nen Pieri -a 'bōla 'e 'le 'nan: «'wɪ 'kpa nɛn, maan -tō "mɛn 'nan, Bali 'ka min bo "va "dɪ.
 35 'Pian 'trɛ pɛɛnɔn da, min nen e 'yra -tɛa "man, ɛn e 'ta wɔla 'wɪ nɛn yaa 'vɪ bɛ -a da bɛ, te yaa san ye "yi. 36 Bali -ta 'e wei -a Izrael 'nɔn lɛ, ɛn e 'wɪ 'nɔnnɔn 'gɔvɛ -a 'vɪ -wlɛ, e 'nan min -fɔdɪ -trɔɔ ye Zozi Crizi 'tō 'ji. -Yɛɛ cɪ min pɛɛnɔn 'san -a. 37 Zɪ Zan Bali -le 'wɪ 'vɪ, ɛn e min -batize drɛ bɛ, 'wɪ nɛn e drɛ Galile 'lee Zude 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji bɛ, kaa -tɔa. 38 ɛn zɪ Bali Nazaretɪ min Zozi Crizi 'si "va, ɛn -yee lei 'saun 'ta "da "bɛ, kaa -tɔa. Zozi cɪ 'flanun da, te e "yi "dra minnun lɛ, te minnun nen o cɪ Satan -le 'plɛblɛ 'wlu bɛ, e -cɛ "sia o man, kɔɔ Bali a 'e 'padɪ "va.

39 'Wɪ pɛɛnɔn nen yaa drɛ Zuif 'nɔn fla 'lee Zeruzalɛm bɛ, -kaa ya -a -nan yɪnɔn 'a. ɛn waa -tɛ -a -pɛɪndɪ -a yiba "plan da. 40 -A yi yaagazan da, Bali -a wluan -kanɔn 'va, Bali -a drɛ, ɛn 'e 'fli kɔɔn. 41 'Pian min pɛɛnɔn lɛ "cɛɛ dɪ, -kaa nen Bali -kaa 'si "va 'e 'cɛn 'yee 'wɪ 'nan yɪnɔn 'a bɛ, -kaa lɛ nɛn. Zɪ e wluan -kanɔn 'va bɛ, -kaa nen -kaa fɛnun 'lee 'yi mlin waa 'e cin va bɛ, 42 -kaa lɛ nɛn yaa 'vɪ 'nan, -kaa 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ Izrael 'nɔn lɛ. ɛn 'nan -kaa vɪ minnun lɛ 'nan Bali 'bɛ 'si "va, ɛn yaa -tō minnun nen o yɪɛ cɪ "man 'lee minnun nen o -ka bɛ -wee tin 'bazan 'a. 43 Bali 'lewei vɪnɔn pɛɛnɔn Zozi 'le 'wɪ 'vɪ 'nan min nen e yi -tɛra "da "bɛ, Bali -a san -le 'wɪ 'wɪdɪ "fuiman.»

44 Pieri -fɔ 'wɪ zɪɛ -a vɪnan, ɛn Bali lei 'saun 'ta min pɛɛnɔn nen o cɪ -a wei mannan bɛ, o da. 45 Zuif 'nɔn nen o cɪ Zozi 'va, ɛn o -ta Pieri 'palɛ bɛ, zɪ Bali lei 'saun 'ta minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o da bɛ, ɛn 'wɪ o 'kan. 46 -Yɛɛ cɪ 'nan minnun nen o "we wei peenun -ji, te o Bali 'tō bɔa "bɛ, "o maan.

En Pieri -a 'vɪ "nyian 'nan: ⁴⁷ «Min 'ka 'kɔlamən - e 'e vɪ 'nan ya'a minnun 'labɛ o -batize dra dɪ, kɔɔ o Bali lei 'saun 'yɪ "le -cee 'wɪ 'zʊ.» ⁴⁸ En yaa 'vɪ minnun lɛ 'nan 'o o -batize drɛ Zozi Crizi 'tɔ da. - A -nan nɛn minnun zɪɛ, waa 'vɪ Pieri nun lɛ 'nan, 'o yɪ "fli "drɛ 'o 'va.

11

Pieri 'li 'e da Zeruzalɛm

¹ Zozi 'le 'pasianɔn 'lee o "bʊɪ Zozinɔn nɛn Zude bɛ, waa man 'nan minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o wɪɪ Bali -le 'wɪ man. ² Zɪ Pieri 'li 'e da Zeruzalɛm bɛ, ɛn Zuif 'nɔn nɛn Zozi 'va bɛ, o 'wɪ 'tɔ "man -a vidɪ -a 'nan: ³ «ɪ wla minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wee 'kuin, ɛn ka fɛnun blɪ waa 'e cin va.»

⁴ -A -nan nɛn 'wɪ nɛn e drɛ bɛ, Pieri -a -ci 'vɪ -wlɛ 'e "nɛn 'e "nɛn. E 'nan -wlɛ 'nan: ⁵ «An ya Bali trʊ 'banan Zope 'fla. -A -nan nɛn e drɛ 'mɛn "le nyrinvla zʊ, an fɛ -tv 'yɪ, te e -taa "tra 'an 'va. E ya "le sɔla -dan nɛn o ya 'o 'kundɪ -a "nɛn "sinjɛn man bɛ -yee 'wɪ 'zʊ, te e ya 'sinan laji, ɛn e -ta 'an "srɔn "kogo. ⁶ An yɪɛ 'tɔ -ji tɛin, ɛn an trʊvɛnun, 'lee luji winun, 'lee -winun nɛn o -plimlan o 'kɔlɛnɛn "bɛ, 'lee "lomannun 'yɪ. ⁷ En an wei -tv 'man "nyian te 'bɛ ve 'mɛn 'nan: <Pieri 'i 'wluan, 'i -tɛ, -e 'i -blɪ.>

⁸ Pian maan 'vɪ 'nan: <Minsan, te 'i vɪ 'mlɔnmlɔn dɪ. Ma'an tian 'li fɛnun nɛn o cɪ min 'srɔɛn 'a, 'lee fɛnun nɛn o min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ -a -blɪɛ dɪ.>

⁹ Wei zɪɛ, ɛn yaa 'vɪ "nyian laji 'e 'pee 'nan: <Fɛnun nɛn Bali -a 'vɪ 'nan e ya -blɪvɛ -a bɛ, te 'i drɛ 'i 'srɔɛn 'a dɪ.> ¹⁰ 'Wɪ zɪɛ, e drɛ 'e 'pa -a yaaga, ɛn fɛnun 'bɔ 'sinan 'e -kʊ laji.

¹¹ Tv 'bɔ 'lein zɪɛ -a wlu bɛ, te min yaaga bɔala 'kɔn nɛn an cɪ -ji bɛ -a 'lɛ "nɛn. O o 'pa 'sia 'an 'va,

o 'si Sezare. ¹² En Bali lei 'saun "e 'mɛn 'nan, te 'an 'ci -fɔɔ "di! 'Kv 'kv waa. "Bvɪnun 'shɛɛɔv nɛn 'gʊɛ, -wɛɛ kv 'an 'paɛ, ɛn kv wla Kɔrnɛli -le 'kuin. ¹³ 'Wɪ nɛn Kɔrnɛli -a 'vɪ 'kʊɛ bɛ -nyɾɛn 'gʊ. E 'nan Bali -le 'pasiazan -tv 'bɔala 'ji 'e 'lɛ 'yɛɛ 'kuin, ɛn "bɛ 'yɾɛ 'nan: <'I minnun 'pa 'sia Zope -e 'o 'kv Simɔn nɛn waa laabo Pɪɛri bɛ -a laabu. ¹⁴ 'Wɪ nɛn e -taa 'i 'silɛ 'wɪ 'ji 'ka 'vale 'i 'mangulinun -a bɛ, yaa ve 'yɪɛ.>

¹⁵ An 'wɪ tin 'badɪ 'sia, tɔɔn ɛn Bali lei 'saun 'ta o da "le zɪ e -ta -kaa da 'e tɛdɛ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zv. ¹⁶ -A -nan nɛn Minsan -le 'wɪ nɛn yaa 'vɪ bɛ, -a -cin -trɔa an 'ji. Yaa 'vɪ 'nan: <Zan min -batize drɛ 'yi 'a 'pɪan 'cee vɛ bɛ, 'ka -batize dra Bali lei 'saun 'a.> ¹⁷ Bali 'yɛɛ lei 'saun 'nɔn minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɛɛ "le zɪ yaa -nɔn -cɛɛ te -kaa wɪ Minsan Zozi Crizi -le 'wɪ man bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zv. -Tɪ nɛn maan -e 'an vɪ Bali lɛ 'nan, te 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ dɪ?>

¹⁸ Zɪ o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn o ci -ta "tra, ɛn o Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia -a vɪdɪ -a 'nan: «"Ka 'yɪɔ, Bali -a drɛ ɛn minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪ "man, ɛn o 'belidɪ tɪglɪ 'yɪ!»

Antɪɔs 'nɔn wɪ Zozi 'le 'wɪ man

¹⁹ Zɪ Etɪɛnɛn -ka bɛ, ɛn o 'tɛ 'padɪ 'sia Zozinɔn da. 'Tɛ 'padɪ o da zɪɛ, -yɛɛ "wɛɛn Zozinɔn fuila "man. O va min -mienun -kv Fenizi 'lee Sipri 'lee Antɪɔs. 'Pɪan Zuif 'nɔn 'saza lɛ nɛn o Bali -le 'wɪ 'vɪ. ²⁰ En o va min -mienun nɛn Sipri 'nɔn 'a bɛ, 'lee Sirene 'nɔn 'a bɛ, "o -kʊv Antɪɔs, ɛn "o Minsan Zozi 'le 'wɪ 'nɔnɔn 'vɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɛɛ. ²¹ Minsan 'pa o va, ɛn min "kaga "yi -tɛra Zozi da, ɛn o sɔɔnla Minsan -sru.

²² Zɪ Zeruzalɛm -leglizi 'nɔn 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, -a -nan nɛn o Barnaba 'pa 'sia Antɪɔs 'nan 'e 'kv -a -nan yɪ. ²³ Zɪ e 'bɔla 'nan nun bɛ, Bali -le "yi "nɛn yaa drɛ

-wle "be yaa -nan 'yi, en yaa ci nran. -A -nan nen Barnaba o "koe "to 'o da 'nan, te 'o 'si Minsan -sru "fo "di. ²⁴-Yee ci 'nan Barnaba ci a "yi, e ya 'e fadi Bali lei 'saun 'a, en e yi -teala Bali da. -A -nan nen min "kaga 'kpa soonla Minsan -sru.

²⁵ En Barnaba -ku Tars Saul -wele. ²⁶ Zi yaa 'yi be, en o -ta 'o 'vale -a Antios. Waa dre le -tu Antios -leglizi -ji. O 'pa o va, en o Bali -le 'wi paa minnun "kaga 'ji. Antios nen o minnun nen o 'ta 'wola Zozi 'le 'wi da be o 'to 'pa 'e tede Crizi -le minnun.

²⁷ Tu zle -a man nen Bali 'lewei vnon 'si Zerusalem, en o -ku Antios. ²⁸ Waa -tu laabo Agabo, -a 'le nen Bali lei 'saun -a 'pa 'nan: «Dra -dan -taa "tale 'tre pennen da.» Dra zle e -ta, te Klodu 'be ci mingonnennun tazan -a Rom. ²⁹ En Zozinon -a 'pla "da 'nan, min -tu 'e fe nen e -kolaman -a yidi -a -e 'e 'pa "bu Zozinon nen Zude be o va be, -a -non. ³⁰ Zi waa dre zle, en -wee "yi "nen waa 'yi be, waa -non Barnaba 'lee Saul le, en o -ku -a Zude -leglizi min cejenun le.

12

Minnun Zaji -te, en o Pieri -fo -pu 'kuin

¹ Tu zle -a man nen mingonnen Erodi 'te 'padi 'sia -leglizi 'non da. ² -Yee 'sounjanun Zan "bu Zaji -te -kuli -tan sen -a. ³ Zi yaa 'yi 'nan, 'wi zle e ya Zuif 'non 'ci 'so 'a be, en e 'nan 'yee 'sounjanun le 'nan, 'o Pieri 'kun. "Fedi nen o 'kpoun nen 'mannyan 'ka "va "dye -a -ble "da "be -a drenan nen. ⁴ Zi o Pieri 'kun, en waa -fo -pu 'kuin be, -a -nan nen Erodi min -fuda 'shedu 'pla 'nan 'o yie 'to "va. E bo "o da min sienzien. E ya Erodi 'ji 'nan, -te 'si nonba -ji "fedi ci be, -e 'o -yee tin 'ba min pennen yie man.

5 Piëri a -pυ 'kuin, 'pian te Zozinøn -yee Bali trυ "baa 'kpa tıglı.

6 'Bε ta tυ nεn e "cεan bε, -a 'bɔ 'a nεn Erodi Piëri -le tin "baa min pεεnøn yiε man. -Pei zıε -a man, te Piëri a 'e nyinnandı 'sounja "fli yei, te e ya yi -tεnan. E ya 'e -yrıdı -bulalε baa "fli "a, εn minnun nεn o yiε cı "va "bε o yra 'o "pa 'ji -pυ 'køn 'lε "nεn.

7 'Nun tɔøn Minsan -le 'pasianøn nεn laji bε -a -tυ -ta, εn 'te 'san -tυ bii 'køn "bυ 'bɔ 'ji. 'Pasiazan zıε, 'e 'pε -tε Piëri man, yaa fυυ, εn e -yrε 'nan: «'I 'wluan lou "nyianɔ.» -A -nan nεn -bulalε baa 'si -a -pε -man.

8 Εn Minsan -le 'pasiazan "e -yrε 'nan: «'I 'yie sɔnun -yrı 'i man tıglı -e 'i 'yie -manwua "wυ.» Yaa dre zı. E 'nan "nyian -yrε 'nan: «'I 'yie sɔ -gblɔ -fɔ 'i da -e 'i sɔnla 'an -sru.»

9 Piëri 'bɔla, εn e sɔnla -a -sru. "Yee 'ji "le 'nan nyrinvla nεn, "tɔgɔ te Bali -le 'pasiazan -ta 'palε 'va 'yie -goei 'wein 'a. ¹⁰ O cıı 'sounja tεdε da, εn o cıı -a "flizan da, tɔøn εn o 'bɔ -bulalε -kpεin "nεn, e 'lε "so -e 'o bɔla 'ji 'fla bε -a man. -Kpεin zıε 'e 'lε 'sυ 'e 'bɔ 'a o 'lε. O 'bɔla, εn o sɔnla 'fla yei "si -tυ da, 'nun tɔøn εn Bali -le 'pasiazan 'si -a "srøn.

11 Zı Piëri yiε da 'si tıglı bε, εn e 'nan: «'Bε 'gυε maan -tɔ "mεn 'nan 'wı 'kpa nεn, Minsan 'bε 'yee 'pasiazan -tυ 'pa 'sia, εn yaan 'si Erodi 'lee 'wı pεεnøn nεn Zuif 'nøn cı -a -pεnnan bε -yrɔ.»

12 Zı 'wı zıε -a -cin -trɔa Piëri ji bε, εn e -kυ Zan nεn waa laabo Mark bε -a "bυ Mari -le "kɔnnεn. Min -mienun a 'o cin yıdı -nan nun Bali trυ 'banan. ¹³ Zı Piëri 'køn 'tε bε, εn lımøn -tυ nεn e 'nyranman "paa 'køn zıε -a -ji, waa laabo Rode bε, e pli "man 'nan -e 'e 'lε 'sυ, ¹⁴ εn e Piëri wei -kɔnnεn 'yı. Tɔøn -a ci

"nrandɪ 'sia, ɛn -a ci 'san 'kɔn 'lɛ 'sɔdɪ man, ɛn e -kɔ
'pian flan -a 'kuin zia nun -a vlɛ 'nan: «Pieri a bei.»

15 ɛn waa laabɔ -yrɔ 'nan: «'I 'ta 'ka 'e yɪdɪ dɔv?»

'Pian te hɪ zɪɛ yaa ve 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn.»

-A -nan nɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «Pieri lei nɛn.»

16 Te Pieri 'ka 'flian 'kɔn 'tɛdɪ -a dɪ. Zɪ o 'kɔn 'lɛ 'sɔ
bɛ, o Pieri 'yɪ, ɛn 'wɪ o 'kan "fo. 17 ɛn Pieri 'e 'pɛ drɛ
-wlɛ 'nan 'o 'lɛbo 'pla "da. -A -nan nɛn zɪ Mɪnsan -
a 'bɔla 'pɔ 'kuin bɛ, yaa pɛɛnɔn 'sinan 'pa -wlɛ. ɛn
e 'nan -wlɛ 'nan: «'Ka 'wɪ zɪɛ -a vɪ Zaji 'lee -kaa "bɔɪ
Zozinɔn -mienun lɛ.» Tɔɔn ɛn e 'bɔla e -kɔ fɛ pee -
nan.

18 Zɪ tɔ cɛɛn bɛ, 'wɪ -dan fɔla 'sounjanun yei, te
waa laabo 'o cin lɔ 'nan: «Pieri wla nyin?» 19 Erodi
'e 'nan 'sounjanun 'o -wɛɛ, waa wɛɛ, 'pian wa'a yɪɛ
dɪ. Erodi 'wɪ laabɔ 'sounjanun nɛn o yɪɛ 'tɔ "va "bɛ
-wlɔ, ɛn e 'nan 'o 'sounjanun zɪɛ 'o -tɛɛ. -A -nan nɛn
Erodi 'si Zude 'lɛglɔn 'ji, ɛn e -kɔ Sezare 'fla, e 'mɔn
'nan nun.

Mingɔnnɛn Erodi -ka

20 'Bli a 'e 'fɔdɪ Erodi 'ji Tir 'nɔn 'lee Sidɔn 'nɔn
man. 'Pian minnun zɪɛ o ci drɛ 'tɔ, ɛn o -fɔ min
-tɔ nɛn waa laabo Blasitu bɛ -a -sru, 'nan -e 'e 'o
yei "paala 'o 'vale Erodi nun -a. Blasitu zɪɛ, -yɛɛ
Erodi 'bɔ 'le 'kɔn 'ta -nanjɛan. -Yɛɛ cɪ 'nan -wee -blɪfɛ
pɛɛnɔn 'sia 'trɛ nɛn Erodi -a "paala bɛ -a da.

21 Yi 'bɔ nɛn o -sɛan 'e cin va "da "bɛ, zɪ e 'bɔ
bɛ, Erodi 'yee mingɔnnɛn sɔ 'wɔ, ɛn e -nyran 'yee
mingɔnnɛn pɛɪn -da, ɛn e 'wɪ tin 'ba -wlɛ min pɛɛnɔn
yɪɛ man. 22 Minnun pla "man -a vɪdɪ -a 'nan:
«Blamin "cɛɛ "we "bɛ dɪ, Bali 'bɛ cɪ 'wɪnan.» 23 'Nun
tɔɔn tɔ 'bɔ zɪɛ -a wlu bɛ, ɛn Mɪnsan -le 'pasianɔn nɛn

laji bε -a -tu 'wɪ "nɛn kɔɔn Erodi lɛ, kɔɔ 'e 'fli 'sia 'le Bali -le 'wɪ 'zʊ. -Cɛ -tu -sɛn "man, 'e sri 'si, ɛn e -ka.

²⁴ -A -nan nɛn Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'kʊ fuiladɪ -a "man te minnun yi -tɛala "da 'kpa tɪglɪ.

Pɔl cɛin tɛɛ nɛn te e -ko Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪlɛ

²⁵ Zɪ Barnaba 'lee Saul cɛɛn 'wɪ nɛn o -kʊ "man Zeruzalɛm bε -a drɛdɪ man bɛ, ɛn o 'li 'o da Antiōs. -Wɛɛ ta 'o 'vale Zan nɛn waa laabo Mark bɛ waa.

13

¹ Bali 'lewei vɪnɔn 'lee Bali -le 'fluba "paanɔn a -leglizi nɛn Antiōs bε -a -ji. O 'tɔ nɛn Barnaba 'lee Simeɔn nɛn waa laabo min tiidii "bɛ 'lee Sirene min Lusiyu 'lee Manaɛl nɛn o 'vale Galile 'lɛglɔn plazan Erodi -a o o 'lɛbʊ 'e cin va bɛ 'lee Saul. ² Yi -tu da, te o Minsan trʊ 'ba, te o ya fɛ 'sɔnnan, -a -nan nɛn Bali lei 'saun "e -wlɛ 'nan: «'Ka Barnaba 'lee Saul 'si "va -e o 'nyranman nɛn an o laabʊ 'nan 'o 'pa bɛ -a 'pa.» ³ -A -nan nɛn zɪ o cɛɛn Bali trʊ 'badɪ 'lee fɛ 'sɔndɪ man bɛ, ɛn 'o 'pɛ 'pla o da, ɛn o 'si o man, o -kʊ.

Barnaba 'lee Saul -kʊ Sipri

⁴ Barnaba 'lee Saul nɛn Bali lei 'saun o 'pa 'sia bɛ, o -kʊ Selusi 'fla jemie man, ɛn o -fɔ -klʊ -dan ji, ɛn o -kʊ Sipri 'trɛda 'yi yei. ⁵ Zɪ o 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Salami bɛ -a da bɛ, ɛn o Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ 'sia minnun lɛ Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin. Zan nɛn waa laabo "nyian Mark bɛ, e ya o va, te e "paa o va.

⁶ O cɛɛn 'yi yei 'trɛ zɪɛ -a 'cɛndɪ man -ji, tɔɔn ɛn o 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Pafɔ bɛ -a da, ɛn o -dravia drɛzan -tu 'yɪ. Waa laabo Barzozɪ, Zuif min nɛn, 'e 'fli "siala Bali 'lewei vɪzan -a, te e 'ka 'a dɪ. ⁷ E ya -kɔnmandan Serji Polo bee -a. -Kɔnmandan zɪɛ, e

'wɪ -tɔa 'kpa tɪglɪ. -A -nan nɛn e Barnaba 'lee Saul laabu 'e 'va, kɔɔ e ya "vale 'e Bali wei maan. ⁸ 'Pian te -dravia drezan -tɔwli "nɛn waa laabo "nyian Elima Grɛk wei -ji bɛ e 'ka "vale 'o 'ta dɪ, te yaa -wɛɛ "man 'nan, te -kɔnmandan 'e yi -tɛra Barnaba 'lee Saul da dɪ.

⁹ -A -nan nɛn Saul nɛn waa laabo "nyian Pɔl bɛ, e ya 'e fadɪ Bali lei 'saun 'a, ɛn e -dravia drezan zɪɛ -a -nanjɛɛn tɛɪn, ¹⁰ ɛn e 'nan: «Bii 'gʊɛ, i ya 'i fadɪ -dawli wɪnɪn 'lee 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdʊ pɛɛnɔn 'a. I ya Bali 'nanmanzan 'le 'nɛn 'a, 'wɪ "yi pɛɛnɔn 'nanmanzan nɛn 'yia. 'I 'flin Minsan -le -si tɪglɪ ta srɛdɪ -a. ¹¹ 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, "i 'yɪɔ, Minsan "ta 'wɪ "nɛn -kɔɔnman 'yɪɛ -e 'i 'flin yɪdɛ 'san yɪdɪ -a fɔɔnɔn.»

'Nun tɔɔn ɛn Elima yɪɛ 'wɪ, e -fɔ klun va, te 'e 'man limlan -pɛ pɛɛnɔn da min -wɛɛdɪ -a 'nan -e 'e 'kun 'e 'pɛ -man. ¹² Zɪ -kɔnmandan 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, ɛn e -fɔ Zozi 'va. Minsan -le 'wɪ nɛn yaa 'man, ɛn yaa -nan 'yɪ bɛ, yaa 'kan 'e 'ciɪla "da.

Pɔl 'lee Barnaba -kʊ Antɪɔs 'fla Pisidi 'lɛglɔn 'ji

¹³ Pɔl 'lee 'e beenun -fɔ -klʊ -ji Pafo, ɛn o -kʊ Pergɪ 'fla Panfɪli 'lɛglɔn 'ji. Zan nɛn waa laabo Mark bɛ, e 'si o -sru, ɛn e 'li 'e da Zeruzalɛm. ¹⁴ O 'si Pergɪ, ɛn o -kʊ Antɪɔs 'fla Pisidi 'lɛglɔn 'ji. 'Flinla "yi da, o wla Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin, ɛn o -nyran. ¹⁵ Zɪ o cɛɛn Bali -le 'wɪ mandɪ man -pei 'fluba 'ji 'lee Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji bɛ, ɛn Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔn 'tazan min 'pa 'sia Pɔl 'lee Barnaba -va 'nan 'o laabu -wɪɔ 'nan: «"Bʊɪnɪn, -te 'wɪ -mie a 'ka 'ji -e 'ka 'kʊ "koe "tɔ 'kʊ da bɛ, 'ka vɪ "mɛn!»

¹⁶ ɛn Pɔl wɪuan 'e 'pɛ nyɔɔn 'nan, te 'o sɔɔ -tɔ "nyian dɪ, ɛn e 'nan: «'Ka Izraɛl 'nɔn, 'lee kaa nɛn

ka Izrael 'nɔn 'le Bali bɔa "bɛ, 'ka "trɔɛn "tɔ 'mɛn.
 17 Izrael 'nɔn 'le Bali -kaa tranun 'si "va, ɛn o 'pa
 Izrael 'nɔn 'va, ɛn o 'bɔ "kaga te o ya Ezipti 'lɛglɔn
 'ji. "Bɛ -sru, ɛn Bali o 'si Ezipti 'yee 'plɛblɛ 'a. 18 Bali
 'e yɛ 'tɔ 'yee 'nɛnnun va "bui "da lɛ -fuba sinjɛn wlu.
 19 Bali 'lɛglɔn 'sɔravli srɛ Kanan 'lɛglɔn 'ji, ɛn e -wee
 'trɛ 'nɔn 'yee minnun lɛ. 20 -A pɛɛnɔn zɛ e drɛ lɛ yaa
 sinjɛn -fuba 'soolu 'wlu.

"Bɛ -sru, ɛn e -kaa tranun -le tin 'banɔn 'nɔn 'trilii,
 ɛn e 'bɔ Bali 'lewei vɪzan Sanmian da. 21 -A -nan nɛn
 -kaa tranun -a laabv 'nan Sanmian 'e mingɔnnɛn -
 tɔ 'o da. ɛn Bali Kis -pɪ Saul -tɔ o da, Benzamɛn -le
 'lɛglɔn 'ji min nɛn. Zɪ e mingɔnnɛn blɪ o da lɛ -fuba
 sinjɛn wlu bɛ, 22 "bɛ -sru Bali -a -nyran, ɛn yaa ta fɔɔ
 David -a. David zɛ Bali 'bɔ -a 'vɪ "man 'nan:
 <An Jese -pɪ David 'yɪ,
 'an 'ci 'sɔ "ji "min nɛn,
 e -taa 'an 'ci 'sɔ wɪ pɛɛnɔn drɛlɛ bɛ -a.>

23 David zɛ, -a kluda nɛn, Bali 'bɔ Zozi 'bɔla min
 'sizan 'wɪ 'ji -a, "le zɪ yaa 'vɪ 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɪ 'zɔ.
 24 Te Zozi 'ka tian Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ 'silɛa dɪɛ,
 Zan -a 'vɪ Izrael 'nɔn lɛ 'nan, 'o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪ
 "man, 'o 'fli -nɔn Bali lɛ, -e 'o 'ta 'o -batize drɛ. 25 Te
 Zan -le 'nyranman 'padɪ "ta -nyan "bɛ, yaa 'vɪ 'nan:
 <Min nɛn 'ka 'ci "nrɔnman "da "bɛ, ma'an "cɛɛ dɪ,
 'pian e -taa "mɛn -sru. 'An 'bɔ an 'ka -a cɛɪn -man
 -manwua "tun "da baa "fluzan -a dɪ.>

26 "Bɔɪnun, kaa nɛn ka cɪ Abraam kludanɔn 'a bɛ,
 'lee minnun nɛn 'ka yei te o 'yra -tɛa Bali man bɛ,
 -kaa lɛ nɛn Bali cɪ 'yee 'wɪ nɛn e min "sia 'wɪ 'ji bɛ
 -a vɪnan. 27 -Yɛɛ cɪ 'nan, Zeruzalɛm minnun tanɔn
 'lee Zeruzalɛm 'nɔn 'ka -a -tɔlɛ 'nan Zozi 'bɛ cɪ min
 'sizan 'wɪ 'ji -a dɪ, ɛn wa'a Bali 'lewei vɪnɔn wei nɛn
 waa ta 'vɪ -wlɛ 'flinla "yɪ -tɔdɔ pɛɛnɔn da bɛ -a -ci

manle di. 'Pian 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ bɛ,
waa 'lɛ sɔɔ Zozi 'tɛdɪ -a. ²⁸ Wa'a 'wɪ 'tʊ ylɛ Zozi man
-e min 'e 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ, 'pian waa 'vɪ Pilati lɛ 'nan,
'e -nɔn minnun lɛ -e 'o -tɛ. ²⁹ 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn e cɪ 'e
'crɛn -tɛdɪ Zozi 'le 'wɪ 'a bɛ, zɪ 'e 'lɛ sɔɔ bɛ, waa 'si yiba
"plan da, ɛn o -kʊ -a wɔlɛ. ³⁰ 'Pian Bali -a wluan -
kanɔn 'va, ³¹ ɛn 'e 'fli kɔɔn yi "kaga 'wlu minnun nɛn
o 'si waa Galile, ɛn o -kʊ Zeruzalɛm bɛ -wɔlɛ. ɛn 'bɛ
'gʊɛ -wɛɛ drɛ -yɛɛ 'wɪ 'nan yɪnɔn 'a, te o -yɛɛ 'wɪ ve
Izrael 'nɔn lɛ.

³² ɛn 'kʊ 'bɔ 'gʊ, kʊ -ta 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn Bali -tɔ 'e
wei da -kaa tranun lɛ 'nan 'e dra bɛ -a vɪlɛ 'cɛɛ. ³³ 'Wɪ
zɪɛ, yaa 'lɛ sɔɔ -kaa nɛn -kaa cɪ o kluda 'nɔn 'a bɛ -
cɛɛ: E Zozi wluan -kanɔn 'va. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ "dre
'fluba 'la "fli "ji 'e 'cɛn 'nan:

⟨Yiɛ cɪ 'mɛn 'nɛn 'a,
-e 'e 'sia cɛɛgʊ man bɛ,
an drɛ 'i "tɪ "a.⟩

³⁴ 'Wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan, 'e Zozi wuanla -
kanɔn 'va, 'dʊ -e 'e vɪlɛ 'e 'fʊ -a -nan nɛn min folɪman
bɛ -a -nan dɪɛ -nyrɛn 'gʊ:

⟨-Fɛa tɪgɪ nɛn
an -tɔ 'an wei da 'nan
'an ve David man bɛ,
ya'a 'nyaan dɪ,
ɛn e ya tian 'cee vɛ -a.⟩

³⁵ -Yɛɛ "wɛan nɛn Bali -a 'vɪ David -le "dre 'fluba pee
ji 'nan:

⟨Yi'a 'yie 'nɛn 'saun 'tʊɛ
-e 'e folɪ -yrɛ -ji dɪ.⟩

³⁶ David -le vɛ bɛ, "e Bali 'su "le zɪ Bali -a 'vɪ bɛ -
yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ɛn -a -kadɪ 'bɔ, waa 'wʊ 'e tranun "srɔn,
ɛn e folɪ 'yrɛ -ji. ³⁷ 'Pian Zozi 'ka folɪɛ -yrɛ -ji dɪ, Bali
-a wluan -kanɔn 'va.

38 -Yee "wεan, "bounun, 'ka -tɔ 'nan Zozi 'tɔ 'ji nεn waa ve 'cεε cεεγv 'nan, Bali 'cee 'wɪ 'wɪɪɪɪ fui. 'Ta woladı Moizi -le -pei -tɔ winun da 'ka -kɔlale 'cee 'wɪ 'wɪɪɪɪ "fuidɪ -a dɪ. 39 'Pian minnun pεεnɔn nεn o yi -tera Zozi da bε, Bali o "siala min tɪɪɪ 'a.

40 -Yee "wεan, 'wɪ nεn 'e vɪɪɪ Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji bε, 'ka dre "yi, te 'e bɔ 'ka man dɪ. 41 E ya 'e 'cɪrɛn -tɛdɪ 'nan:

«Min sεε wɔnɔn "ka 'yɪɔ,
 'wɪ 'e 'ka 'kan -e 'ka 'san "fo.
 -Yεε cɪ 'nan 'ka yɪε -kɔan "man
 -e 'an 'wɪ 'tɔ nεn
 e -ciala min da bε -a dre.
 -Te waa -nan -sεε "wɔ 'cεε
 -e 'ka vɪε 'ka yi -tera "da "dɪ.» »

42 Zɪ Pɔl 'lee Barnaba "ta bɔala -wee cin yɪ 'kuin bε, εn o 'nan -wɪε 'nan, 'o 'ta 'flinla "yi pee -a -e 'o 'wɪ 'lein zɪε -a vɪ "nyian. 43 Zɪ cin yɪɪɪ -nyan bε, o "ta fuimlan "man, εn Zuif 'nɔn "kaga 'lee minnun nεn o Izrael 'nɔn 'le Bali bɔa "bε, o sɔɔnla Pɔl 'lee Barnaba -sru. Pɔl 'lee Barnaba 'bɔ 'bε 'wɪ tin 'ba -wɪε, εn o o "koe "tɔ 'o da 'nan 'o 'fɔ Bali -le "yi 'wɪlu 'li 'trilii.

44 'Flinla "yi pee nεn e 'bɔ bε, 'fla 'bɔ da 'nɔn pεεnɔn 'bε cin 'yɪ 'nan -e 'o Bali wei man. 45 Zɪ Zuif 'nɔn min "kaga zɪε o 'yɪ bε, εn man bɔdɪ wɪa o ji, te 'wɪ nεn Pɔl -a ve bε, waa fuimlan 'nan 'wɪ 'pee -a, te waa "srɔn man.

46 -A -nan nεn Pɔl 'lee Barnaba -a -ci 'vɪ -wɪε 'wein 'nan: «'Ka Zuif 'nɔn, 'ka lε nεn paan 'kɔ Bali -le 'wɪ 'nɔnɔn ve 'e 'flin, 'pian kaa -tua 'ka 'pela koda. "Cεε dre zɪε, kaa -kɔɔnman 'nan, ka'a 'ka 'fli ye 'belɪɪ nεn ya'a 'nyaan dɪε -a yɪnɔn 'a dɪ. -Yee "wεan kɔ -ko

'sien minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe o va. ⁴⁷-Yɛɛ cɪ
'nan 'wɪ nen Minsan "e 'nan 'kɔ drɛ bɛ -nyɾɛn 'nan:

«Mein drɛ 'tɛ 'san nen

e 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji dra 'wein bɛ -a.

'I vɪ minnun lɛ 'trɛ pɛɛnɔn da 'nan

Bali 'o "sia 'wɪ 'ji.» »

⁴⁸ Zɪ minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe o 'wɪ zɪɛ -a
'man bɛ, o cɪ nran, ɛn o 'nan, Minsan wei a 'nɔnnɔn.
-A -nan nen minnun pɛɛnɔn nen Bali o 'si "va 'nan
-e 'o 'kɔn 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪe -a yɪnɔn 'a bɛ, o
yi -tɛradɪ 'sia Zozi da.

⁴⁹ Tɔɔn ɛn Minsan -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'kɔ fuiladɪ -a
"man 'lɛglɔn zɪɛ -a da "fo. ⁵⁰ 'Pian Antio̅s 'fla 'bɔ
da bɛ lɪmɔnnun nen o Izrael 'nɔn 'le Bali bɔa, te o
mangulinun a fɛnɔn 'a bɛ, o ya -nan. Zuif 'nɔn o 'pa
'o 'va 'lee 'fla 'bɔ da min cejenun, ɛn o 'tɛ 'padɪ 'sia
Pɔl 'lee Barnaba da, ɛn o Pɔl 'lee Barnaba -pin 'o fla.

⁵¹ Tɔɔn 'o 'cɛin -man fuɔn -koei plu o da, -a -kɔɔndɪ
-a -wɛ 'nan 'o 'pɛ 'si -wee 'wɪ 'ji, ɛn o -kɔ 'fla nen waa
laabo Ikomien bɛ -a da. ⁵² 'Pian Zozinɔn nen Antio̅s
bɛ o -fɔ cɪ "nran -a, ɛn o -fɔ 'o fadɪ Bali lei 'saun 'a.

14

Pɔl 'lee Barnaba 'bɔla Ikomien

¹ Zɪ Pɔl 'lee Barnaba 'bɔla Ikomien bɛ, ɛn o wla
"nyian Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin. O Bali -le 'wɪ
'nɔnnɔn 'vɪ -wɛ, -a -nan nen Zuif 'nɔn "kaga 'lee
minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe, o -fɔ Zozi 'va.

² 'Pian Zuif 'nɔn nen o 'ka "vale o yi -tɛala 'wɪ zɪɛ -a
da dɪe, o 'wɪ wɔɔman minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a
dɪe 'o 'ji, te 'o 'wulo -ji "nrɔnman -wɪdɪ "bɔvɪ Zozinɔn
man.

³ Pɔl 'lee Barnaba 'mɔn 'kpa tɪglɪ Ikomien. O
yi -tɛra Minsan da, ɛn o -yee 'wɪ 'nɔnnɔn nen e min

"sia 'wti 'ji be -a 'vi 'kpa tigli. Bali 'pa o va, -a -nan nen o -ce -srōn "winun 'lee 'lebo "fō winun dre.

⁴ Min "kaga ceen 'e cin man 'fla 'bō da, min -mienun a Zuif 'nōn -sru, en min -mienun a Zozi 'le 'pasianōn -sru. ⁵ Zi minnun nen o 'ka Zuif 'nōn 'a dīe, 'lee Zuif 'nōn, 'lee 'o 'tanōn a 'o man wōōnan 'nan -e 'o 'te 'pa Pōl 'lee Barnaba da, -e 'o -kōle ween o va be, ⁶ en Pōl 'lee Barnaba a -kōnnen 'yi, -a -nan nen o flan bli, o -kū Lisiani 'leglōn 'ji 'flanun nen o o laabo Lisitri 'lee Dērbū be -a da, 'lee o "srōn 'flanun da. ⁷ En o Bali -le 'wti 'nōnōn 'vi 'nan nun.

Pōl 'lee Barnaba 'bōla Lisitri

⁸ Min -tū a Lisitri 'fla, e ya 'e -srandi "tra. Waa -ya 'e 'lō le -a, ya'a tian 'li 'ta wōle di. ⁹ 'Wti nen Pōl ci -a vūnan be, -a "trōen "a -yre, -a -nan nen Pōl -a -nanjen tein, en Pōl -a -tō 'nan min zīe e yi -teala 'yee 'belidi da, ¹⁰ en Pōl "e -yre wei 'pleble 'ji 'nan: «'i 'wluan lou 'i 'cein -da tigli.» 'Nun tōn e dre "kli, en e wluan, en e 'ta wōdi 'sia.

¹¹ 'Wti nen Pōl -a dre be, zi minnun -a -nan 'yi be, en o -paandi 'sia -a vidi -a Lisiani wei -ji 'nan: «Bali lila "da "minnun -a, en o 'bōla -kaa 'va.» ¹² Te o Barnaba laabo «Zeus», en o Pōl "le laabo «Ermēs», kōō -yee 'wti tin 'ba 'le "wean. ¹³ "Wee bōla -wee fla 'bō da be, -wee bali Zeus 'bō 'pan 'kōn a 'e 'tōdi -nan. -A -nan nen -wee Zeus -panzan -ta trinun -a 'fla 'bō man -klōn -yre "nen te lu -fui "a 'e 'fōdi o -blō -man. Zeus -panzan 'bō 'lee minnun "kaga "a "vale 'nan 'o Zozi 'le 'pasianōn 'bō -paan.

¹⁴ 'Pian zi Zozi 'le 'pasianōn Barnaba 'lee Pōl 'wti zīe -a 'man be, o ta kli, -a 'wti 'nan o man, en o 'wee sōnūn 'fvi bōū 'o da, en o -kū minnun yei "nun, te o -paan "man -wle 'nan: ¹⁵ «-Mē "wean nen kaa dra

zɪɛ, minnun "tun "nɛn 'kʊ 'a "le 'cee 'wɪ 'zʊ. Kʊ -ta Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪɛ 'cɛɛ, 'nan -e 'ka 'si 'cee 'wɪ "tun "nun 'labɛ -a drɛdɪ man, -e 'ka -sɔɔnla Bali nɛn -a yɪɛ cɪ "man "bɛ -a -sru. -Yɛɛ 'trɛ drɛ, ɛn -yɛɛ la drɛ, ɛn -yɛɛ jemie drɛ 'lee 'e 'va fɛnɛn pɛɛnɔn. ¹⁶ 'Li 'e tɛdɛ bɛ, e minnun 'tʊɪ, ɛn o sɔɔnla 'o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɛn -sru. ¹⁷ 'Pian ya'a 'flɪnɛ 'yɛɛ "yi "ci -kɔɔndɪ -a dɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan e laa "sia laji te yaa -fɛan 'cɛɛ, e 'cee fɛ 'wɛnɛn dra 'e tʊ -man, e ci "nrandɪ 'lee -blɪfɛ -nɔan 'cɛɛ "kaga.» ¹⁸ Pɔl 'lee Barnaba "koe "nyan -a vɪdɪ -a -wlɛ 'nan, te 'o 'o 'pan dɪ, 'vaa ɛn waa 'man.

¹⁹ -A -nan nɛn Zuif 'nɔn 'si Antɪɔs 'lee Ikomiɛn, ɛn o -sɛn minnun zɪɛ o va, ɛn o Pɔl -sɔn -kɔɛ -a. Waa plɪla, o -kʊ -a lunɛn 'o 'ci nrɔn 'nan e -ka. ²⁰ 'Pian zɪ Zozinɔn -a si -fɔ bɛ, ɛn Pɔl wluan lou, e -ta 'fla.

Pɔl 'lee Barnaba -kʊ Dɛrbʊ ɛn o 'li 'o da Antɪɔs

-A ta tʊ cɛɛn ɛn Pɔl 'lee Barnaba -kʊ Dɛrbʊ. ²¹ O Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ 'fla zɪɛ -a da, ɛn min "kaga "fɔ Zozi 'va. -A -nan nɛn o 'li 'o da Lisitri 'lee Ikomiɛn 'lee Antɪɔs Pisidi. ²² O -ta Zozinɔn "koe "tɔdɪ -a 'o da, te o 'wɪ "paala -wlɛ 'nan, 'o yɪ -tɛra Bali da 'li 'trɪliɪ, te waa vɛ -wlɛ 'nan: «-Kaa yra ye "kaga 'vaa, -e -kaa kʊ Bali -le mingɔnnɛn trɛda.» ²³ -Te o 'bɔla -leglɪzi -tʊ -nan -e 'o -wee min cejenun -tɔɔ, ɛn -te o cɛɛn Bali trʊ 'badɪ 'lee fɛ 'sɔndɪ man, -e 'o o -pɛba wʊ Minsan nɛn o yɪ -tɛra "da "bɛ -yrɔ.

²⁴ Zɪ Pɔl 'lee Barnaba Pisidi 'leglɔn cɛɛn bɛ, ɛn o 'bɔla Panfilɪ 'leglɔn 'ji. ²⁵ O Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ Pergɪ, ɛn o sɔɔn "ji Atalɪ.

²⁶ 'Fla zɪɛ -a da nɛn o -fɔ -klʊ -ji, ɛn o 'li 'o da Antɪɔs. Antɪɔs 'bɔ 'nan nɛn o o -pɛba 'wʊ Bali lɔ 'nan 'e "yi drɛ -wlɛ, -e 'nyranman nɛn o "sia -a 'panan zɪɛ bɛ o 'pa.

27 Zi o 'bɔla Antios bɛ, ɛn o -leglizi 'nɔn cin 'yi, ɛn 'wɪnun nɛn Bali ciɪla o va yaa drɛ bɛ, waa 'sinan 'pa. Waa -ci 'vɪ "nyian -wlɛ 'nan, minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, Bali -si 'lɛ 'sʊ -wlɛ 'nan 'o yi -tɛra 'e da. 28 "Bɛ -sru Pɔl 'lee Barnaba -fʊ o va tʊ "kaga 'kpa -a.

15

Zozinɔn wei drɛ 'tʊ Moizi -le -pei da Zeruzalɛm

1 Min -mienun 'si Zude 'lɛglɔn 'ji. Zi o 'bɔla Antios bɛ, ɛn o 'wɪ "paadi 'sia "bʊ Zozinɔn 'ji, waa 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Te min 'ka 'fɔlɛ -klɔnmɔn -va "le zɪ Moizi -le -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪɛ, Bali 'ka -a san sia 'wɪ 'ji dɪ.» 2 Pɔl 'lee Barnaba 'ka 'wɪ zɪɛ -a manlɛ "yi "fo "dɪ, ɛn -sa 'plɛblɛ 'fɔla o yei 'wɪ zɪɛ -a da.

-A -nan nɛn minnun -a 'pla "da 'nan, Pɔl 'lee Barnaba 'lee Zozinɔn -mienun 'o 'kʊ 'wɪ zɪɛ -a tin 'ba Zeruzalɛm 'o 'vale Zozi 'le 'pasianɔn 'lee -a -nan -leglizi min cejenun -a. 3 ɛn Antios -leglizi 'pa o va -wee -kʊdɪ -ji. "Wɛɛ -kʊ, o ciɪla Fenizi 'lee Samari, te 'wɪ nɛn e drɛ 'lɔɔ, ɛn minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o sɔɔnla Bali -sru "bɛ, te o -ko -a -nan wɪ vidɪ -a Zozinɔn lɛ. 'Wɪ zɪɛ -a vidɪ ci "nran -dan nɔn "bʊ Zozinɔn pɛɛnɔn lɛ.

4 Zi o 'bɔla Zeruzalɛm bɛ, -leglizi 'nɔn 'lee Zozi 'le 'pasianɔn 'lee -leglizi min cejenun o 'sia 'kpa tɪglɪ, ɛn 'wɪ pɛɛnɔn nɛn Bali ciɪla o va yaa drɛ bɛ, waa -nan 'sinan 'pa -wlɛ.

5 -A -nan nɛn Farizɛn 'nɔn 'va min -mienun nɛn o drɛ Zozinɔn 'a bɛ, o wluan lou, ɛn o 'nan: «Minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o o -fɔa paan 'klɔnmɔn -va -e 'o vɪ -wlɛ 'nan 'o 'ta wʊla Moizi -le -peinun da.»

6 Zozi 'le 'pasianɔn 'lee -leglizi min cejenun 'o cin 'yi, 'nan -e 'o 'wɪ zɪɛ -a 'pla "da. 7 Zi o cɛɛn -sa 'plɛblɛ

'fɔdɪ man 'o cin yei "bɛ, Piɛri wluan lou, ɛn e -wlɛ 'nan: «'An "bɔɪnɪn, kaa -tɔa 'nan 'cee Bali an 'si "va -e 'an 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ, 'dʊ -e 'o 'fli -nɔn Bali lɛ. ⁸ ɛn Bali 'bɔ nɛn e min ci wɪ -tɔa "bɛ, yaa -ci kɔɔn 'yee lei 'saun 'nɔndɪ -a -wlɛ 'nan o ya 'yee vɛ -a "le zɪ yaa -nɔn -cɛɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ⁹ Bali 'ka -kaa 'cɛnlɛ 'e cin man -kaa 'vale waa dɪ. E -wee 'wɪ 'wɪdɪ fui 'nan o yi -tɛra 'e da -le "wɛan.

¹⁰ ɛn -mɛ "le "wɛan nɛn ka Bali man -wɛɛman? -Yɛɛ cɪ 'nan -trɔ cibɛn nɛn -kaa tranun 'ka -kɔlɔlɛ -a siadɪ -a dɪ, ɛn -kaa 'bɔ 'ka 'kɔlaman -a siadɪ -a dɪɛ, ka ya "vale 'ka -tɔa "mɛn Zozinɔn 'win -ji. ¹¹ 'Pian -kaa yi -tɛala "da 'nan, Minsan Zozi 'bɔ 'le "yi "le "wɛan nɛn -kaa 'si 'wɪ 'ji "le -wee 'wɪ 'zʊ.»

¹² 'Nun tɔɔn minnɪn nɛn 'o cin yɪdɪ bɛ, 'o 'ta -sɛn, ɛn o Barnaba 'lee Pɔl wei mandɪ 'sia, ɛn 'lɛbo "fɔ wɪ nɛn Bali ciɪla o va yaa drɛ minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o yei "bɛ, waa 'vɪ -wlɛ.

¹³ Zɪ o cɛɛn -a vɪdɪ man bɛ, ɛn Zaji -a vɪdɪ 'sia 'nan: «"Bɔɪnɪn, 'ka "trɔɛn "tɔ 'mɛn. ¹⁴ Simɔn "sia 'wɪ 'tʊ vɪnan -cɛɛ. E 'nan: Bali 'bɔ minnɪn 'sidɪ 'sia 'yee vɛ -a, minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o yei, 'nan -e 'wee 'tɔ bɔ. ¹⁵ ɛn Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'wɪ nɛn waa crɛn -tɛ bɛ, 'wɪ zɪɛ yaa 'lɛ sɔɔ. -Yɛɛ cɪ 'nan, e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan: ¹⁶ Bali "e 'nan: <"Bɛ -sru an lia 'an da -e 'an David -le 'kɔn nɛn e -wi bɛ, -a pee -tɔ.

-A "pa 'ji nɛn e -fʊ -nan bɛ, maan -tɔɔman 'e cin da -e 'an 'wluan lou,

¹⁷ 'dʊ -e min -mienun nɛn o -fʊ bɛ, 'o Minsan -wɛɛ 'o 'vale 'lɛglɔn -mienun nɛn

'an 'tɔ yra o man bɛ waa.

¹⁸ 'An 'bɔ Minsan,
'wɪ nɛn maan 'vɪ 'e 'cɛn
-a -nan lɛ 'ka lɛ va dɪɛ,
maan 'lɛ sɔɔman. »

¹⁹ En Zaji -a 'le 'sran 'nan: «-Yee "wɛan, e ya 'an 'ji
'nan, minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, ɛn o sɔɔnla
Bali -sru "bɛ, e ya "yi -e min 'e vlɛ 'e 'tɔ o -sru 'nan 'o
'ta wɔla Moizi -le -pei da dɪ. ²⁰ 'Pian -kaa 'fluba 'crɛn
-tɛ -wlɛ 'nan, te 'o 'wi nɛn waa -tɛ -yɔ lɛ bɛ -a -blɪ dɪ,
ɛn te 'o cin nan 'lee 'o cin -sran -wɛɛ "dɪ, ɛn te min 'e
"blu -wɛɛ "dɪ. En te 'o 'wi nɛn min 'ka -a -blɔ 'cɛnlɛ -e
-a nyɛn 'e -sran dɪɛ -a -blɪ dɪ, ɛn te 'o 'wi nyɛn -blɪ dɪ.
²¹ -Yɛɛ cɪ 'nan, 'li 'e 'cɛn bɛ Moizi -le -pei -tɔ wɪnɪn zɪɛ
'flanɔn pɛɛnɔn -a -tɔa, kɔɔ waa ta ve minnun lɛ Zuif
'nɔn 'le cin yɪ 'kuin tɔ pɛɛnɔn man 'flinla "yi da.»

*Zozi 'le 'pasianɔn 'fluba 'pa 'sia minnun nɛn o 'ka
Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ*

²² -A -nan nɛn Zozi 'le 'pasianɔn, 'lee min ceje-
nun, 'lee -leglizi 'nɔn pɛɛnɔn wei drɛ 'tɔ, ɛn o min -
mienun 'si o yei, ɛn o o 'pa 'sia Antiɔs 'o 'vale Pɔl 'lee
Barnaba -a. Zudazi nɛn waa laabo "nyian Barsaba
bɛ 'lee Sila nɛn Zozinɔn 'yra -tɛa "o man bɛ, o nɛn
o o 'si o yei. ²³ 'Fluba nɛn waa -nɔn -wlɛ "bɛ -nyrɛn
'gɔ:

«'Kɔ Zozi 'le 'pasianɔn 'lee min cejenun 'bɛ
'fluba 'crɛn -tɛ 'ka Zozinɔn nɛn ka cɪ Antiɔs 'lee
Siri 'lɛglɔn 'ji 'lee Silisi 'lɛglɔn 'ji, te o 'ka Zuif 'nɔn
'a dɪɛ, 'cɛɛ.

Kɔ ya 'ka "bɔɪnɪn -a, kɔ "we 'ka 'va.

²⁴ Kɔa 'man 'nan, 'kɔ 'va min -mienun nɛn kɔ'a
'si -nɔnlɛ 'wlɛ "dɪɛ, o 'lɔ 'ka 'ci baalɛ -ji 'wee 'wɪ
'paadɪ -a, ɛn o 'ka "koe 'si 'ka da. ²⁵ -Yee "wɛan,

zi 'kɔ cin wei -ci 'man bɛ, ɛn kva 'yɪ 'nan, e ya 'yi -e 'kɔ min -mienun 'si "va -e 'kɔ o 'pa 'sia 'cɛɛ 'o 'vale 'kɔ "bɔɪ Barnaba 'lee Pɔl nɛn kɔ o ye 'yi "bɛ waa. ²⁶ Min "fli zɪɛ, e -fɔ "wɛnnɔn -e 'o 'ka -kaa san Zozi Crizi 'tɔ 'ji. ²⁷ ɛn kɔ Zudazi 'lee Sila 'pa 'sia 'nan 'o 'wɪ 'bɔ 'lein 'gɔɛ -a vɪ 'cɛɛ 'o 'bɔ 'a. ²⁸ -Yɛɛ cɪ 'nan Bali lei 'saun 'lee 'kɔ 'bɔ, 'wɪ nɛn 'kɔ 'ka 'ta wɔla "da "bɛ, kɔɛ 'vɪ 'cɛɛ, kɔ'a 'wɪ 'pee 'palɛ "va "dɪ. ²⁹ 'Bɛ 'wɪ zɪɛ, 'bɛ cɪ 'nan: Te 'ka 'wɪ nɛn waa -tɛ -yɔ lɛ bɛ -a -bli dɪ, ɛn te 'ka 'wɪ nyɛn -bli dɪ, ɛn te 'ka 'wɪ nɛn min 'ka -a -blɔ 'cɛnɛ -e -a nyɛn 'e -sran dɪɛ -a -bli dɪ, ɛn te 'ka cin nan 'lee 'ka cin -sran -wɛɛ "dɪ, ɛn te min 'e "blu -wɛɛ "dɪ. 'Wɪnun zɪɛ, 'ka 'ta wɔla "da.

Kɔ 'ka 'tɔ bɔ.»

³⁰ -A -nan nɛn o o 'pa 'sia, ɛn o -kɔ Antɪɔs. Zɪ o 'bɔla 'nan nun bɛ, ɛn o Zozinɔn cin 'yɪ, ɛn o 'fluba zɪɛ -a -nɔn -wɛɛ. ³¹ Waa ta 'vɪ, ɛn o pɛɛnɔn 'ci nran, e o "koe "tɔ 'o da -le "wɛan.

³² Zudazi 'lee Sila nɛn Bali 'lewei vɪnɔn 'a bɛ, o 'wɪ "kaga tin 'ba -wɛɛ, o man -tɔ 'plɛblɛ, ɛn o "koe "tɔ 'o da. ³³ O -fɔ Antɪɔs 'fla tɔ "wɛnnɛn 'a 'vaa, ɛn Zozinɔn 'kɔ o 'palɛ -sia -trɔɔ 'nan -e 'o li 'o da Zeruzalɛm.

³⁴ ['Pian Sila "e 'vɪ 'nan "e -foo Antɪɔs 'fla.] ³⁵ Pɔl 'lee Barnaba "o -fɔv Antɪɔs, ɛn 'o 'vale min "kaga "a o 'wɪ paa minnun ji, ɛn o Minsan -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ -wɛɛ.

Pɔl cɛin "flizan nɛn te e -ko Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪɛ

Pɔl 'lee Barnaba cɛɛn 'e cin man

³⁶ Yi "fli yaa "bɛ -sru, ɛn Pɔl "e 'nan Barnaba lɛ 'nan: «'Fla pɛɛnɔn nɛn kɔ cɪɪ "da Minsan -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -a bɛ, 'kɔ 'cɪɪ "nyian "da -e 'kɔ "bɔɪ Zozinɔn nɛn -nan nun bɛ o yɪ.» ³⁷ Barnaba a "vale

'nan Zan nen waa laabo Mark be 'e 'kula 'o -sru. ³⁸ Pïan Pål 'ka 'wile "man -e 'o 'ku waa di, koo Mark 'nyranman 'tu o man Panfili 'legløn 'ji, en e 'si o -sru. ³⁹ Pål 'lee Barnaba wei 'ka dræle -tuwli "fo "di, -a -nan nen o cæen 'e cin man. Barnaba Mark -fō 'e -sru, en o -fō -klv -dan ji, o -kv Sipri 'træda. ⁴⁰ Pål "e Sila -fō 'e -sru, en Zozinøn o -peba 'wv Bali lō, en o -kv. ⁴¹ O ciula Siri 'legløn 'lee Silisi 'legløn 'ji, te o -ko Zozinøn "koe "tōdi -a 'o da.

16

Pål 'lee Sila -kv Derbv 'lee Lisitri 'lee Ikomien

¹ -A -nan nen Pål ciula Derbv, en e 'bōla Lisitri. 'Fla z1e -a da be, Zozi -sruzan 'tv a -nan, waa laabo Timote. -A "ti "a Græk min -a, lımøn -tv nen e ya Zozi 'va be -yee 'nen nen, Zuiflı nen. ² -A "tō "yi "a Zozinøn nen Lisitri 'lee Ikomien be o 'le. ³ Pål a "vale 'e 'ku 'o 'vale 'waa, en e -kv -a -fālæ -kløn mōn -va, Zuif 'nōn nen fæ z1e -a -nan be -wee "wæan. Koo o pæenøn -a -tōa 'nan Timote "ti "a Græk min -a. ⁴ Flanun nen o ciula "da "be, 'wi nen Zozi 'le 'pasianøn 'lee Zeruzalem min cejenun -a 'vı be, waa 'vı 'fla z1e -a da 'nōn læ, 'nan 'o 'ta wōla "da. ⁵ -A -nan nen Zozinøn 'le yi -teradı Bali da 'pa "da, te Zozinøn 'ko bōdi -a "kaga yi -tuđv pæenøn man.

Pål -kv Masedōa

⁶ Pål a "vale 'o 'kv Bali -le 'wı 'nōnnøn vı Azi 'legløn 'ji, 'pian Bali lei 'saun 'ka 'wile "man "di. -Yee "wæan o ciula Pirigi 'lee Galatı 'legløn 'ji. ⁷ Zı o 'bōla Misi 'legløn 'ji be, en waa man wæe 'nan 'o 'ko Bitini 'legløn 'ji, 'pian Zozi lei 'saun 'ka 'wile "man "di. ⁸ -A -nan nen o ciula Misi, en o 'bōla Troas 'fla. ⁹ -Pei -man, e dræ Pål læ "le nyrinvla -zv, e dræ -yræ "le Masedōa min -tv a 'e 'tōdi lou, te yaa tru "baa -a vıdi

-a 'nan: «'I ciula Masedoa 'leglon 'ji, 'i 'ta 'pa 'ku 'va!»
 10 Zi Pól 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ "le nyrinvla -zɪ bɛ, ɛn kva
 man wɛɛ 'nan 'ku 'ku Masedoa 'leglon 'ji, kɔɔ kva -
 tɔa 'nan Bali 'ku laabɪ 'nan -e 'ku 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ
 -nan nun.

Pól 'bɔla Filipv 'fla

11 Zi kɪ -fɔ -klɪ -dan ji Troas bɛ, ɛn kɪ -kɪ Samo-
 tras. 'Bɛ 'ta tɪ cɛɛn ɛn kɪ -kɪ Neapoli. 12 Kɪ 'si
 'bɛ 'nan, ɛn kɪ -kɪ Filipv 'fla. Filipv 'fla zɪɛ, -yɛɛ cɪ
 Masedoa 'leglon 'ji 'fla tɛdɛ -a, ɛn Rɔm 'nɔn 'bɛ 'fla
 'bɔ 'tɔ. Kɪ -fɪ 'fla zɪɛ -a da tɪ "wɛnnɛn 'a.

13 'Flinla "yɪ da, kɪ 'si 'fla zɪɛ -a da, ɛn kɪ -kɪ lu "nɛn
 'yɪ 'tɪ "srɔn. -A -cin a 'ku 'ji 'nan Zuif 'nɔn 'le Bali trɪ
 'banan -kɔan fɛ zɪɛ -a -nan. Zi kɪ cɛɛn -nyrandɪ man
 bɛ, ɛn lɪmɔnnun nɛn 'o cin yɪdɪ fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, kɪ
 'wɪ tin 'badɪ 'sia -wlɛ. 14 Lɪmɔn -tɪ a fɛ zɪɛ -a -nan
 te e 'yra -tɛa Bali man, -a 'tɔ nɛn Lidi, e "sia Tiatire.
 Min -dandan nun ta sɔ nɛn yaa -taan. E ya 'wɪ zɪɛ -a
 mannan, ɛn Minsan -a "trɔɛn 'lɛ 'sɔ, ɛn 'wɪ nɛn Pól
 cɪ -a vɪnan bɛ, yaa -ci 'man 'kpa tɪglɪ. 15 -A -nan nɛn
 waa -batize drɛ 'o 'vale 'e 'mangulinun -a, ɛn e 'ku
 trɪ 'ba -a vɪdɪ -a 'nan: «-Te kaa "nrɔnman 'ka 'ji 'nan,
 an wɪ Minsan man 'an 'bli pɛɛnɔn 'a bɛ, 'ka 'fɪ 'an
 'va tɪ "wɛnnɛn 'a.» E kɔala 'wɪ zɪɛ -a man, ɛn kɪ wɪ
 "man.

Minnun Pól 'lee Sila -fɔ -pv 'kuin

16 Te kɪ "ta -ko fɛnan nɛn o Bali trɪ "baa bɛ -a -nan,
 ɛn nɔan lɪmɔn -tɪ -ta 'ku 'lɛ. Lɪ zɪɛ -mlɛngan a -a -sru,
 e -pɛ -tɔala, -yee "wɛan minnun nɛn waa "paala bɛ
 o "lala ye "man "kaga. 17 E sɔɔnla 'ku 'vale Pól -a 'ku
 -sru, te e -paan "man 'nan: «Minnun 'labɛ, Bali nɛn
 min ta lou "bɛ, -yee 'nyranman 'panɔn nɛn waa. O
 ya Bali -le 'wɪ nɛn e min "sia 'wɪ 'ji bɛ -a vɪnan 'cɛɛ.»

18 Yaa 'vɪ zɪɛ yi "kaga 'wlu, tɔɔn Pɔl 'ka 'vale e 'wɪ zɪɛ -a maan "nyian dɪ, ɛn e 'man lila "da, e 'nan -yɔ nɛn -a -sru "bɛ -yrɛ 'nan: «'An 'bɔ "e 'yɪɛ 'nan Zozi Crizi 'tɔ da, 'i 'si li 'gʊɛ -a -sru.» ɛn -yɔ zɪɛ e 'si -a -sru 'nun.

19 Nɔan lɪmɔn zɪɛ minnun nɛn waa "paala bɛ, zɪ waa 'yɪ 'nan wa'a "nyian "lala ye li zɪɛ -a man dɪɛ, ɛn o Pɔl 'lee Sila 'kun, o -kʊ waa 'fla 'tanɔn 'le fɛnan nɛn o tin "baa bɛ -a -nan. 20 Zɪ o -kʊ waa tin 'banɔn 'lɛ bɛ, ɛn o 'nan: «-Vɛ -mienun 'gʊɛ, o -teɪn -tria 'kʊ flanɔn yei, Zuif 'nɔn nɛn waa. 21 O ya "vale o 'wɪ -trɛ "paaman 'kʊ 'ji, kʊ'a 'we "man "dɪ, ɛn kʊ'a 'kɔlaman -e 'kʊ 'ta wɔla "da "dɪ, kʊ ya Rɔm 'nɔn 'a -le "wɛan.»

22 -A -nan nɛn 'bli 'fɔ min "kaga 'ji o man, ɛn tin 'banɔn "e 'nan minnun lɛ 'nan, 'o -wee sɔnɔn "koo 'o man, ɛn 'o o -sɔn sɔnbɔ "a. 23 Zɪ o cɛɛn o -sɔndɪ man bɛ, ɛn o o -fɔ -pʊ 'kuin. Waa 'vɪ min nɛn 'e yɪɛ -tɔa "o va bɛ -yrɛ 'nan, 'e yɪɛ 'tɔ o va 'kpa. 24 Zɪ min zɪɛ e 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn e o -fɔ -pʊ 'kɔn kplo -ji, ɛn e 'ploblo 'fɔ o cɛɪn -man.

25 -Pei -man te bada -tɔ, ɛn Pɔl 'lee Sila Bali trʊ 'badɪ 'sia, te o Bali 'tɔ bɔ "dre -fɔa, te minnun nɛn -pʊ 'kuin bɛ, o o wei maan. 26 'Nun tɔɔn ɛn 'trɛ nyɔɔn, e nyɔɔn 'plɛblɛ "bʊʊ "le "wɛan -pʊ 'kɔn nyɔɔn 'e 'klu -ji. Tʊ 'bɔ zɪɛ -a wlu, ɛn -pʊ 'kɔn -kpɛɪn pɛɛnɔn 'lɛ 'sʊ, ɛn fɛnun nɛn 'e 'fɔdɪ -pʊ 'kɔnnɔn 'cɛɪn -man bɛ, -a pɛɛnɔn 'lɛ 'sʊ.

27 Zɪ min nɛn 'e yɪɛ -tɔa "o va bɛ e fuʊ bɛ, e -kpɛɪnnun 'yɪ 'e 'lɛ 'sʊdɪ, ɛn e 'yee srɛn 'sʊ 'ji 'nan -e 'e 'fli -tɛ, kɔɔ yaa nrɔn 'e 'ji 'nan -pʊ 'kɔnnɔn pɛɛnɔn 'tɛ -ji. 28 'Pian Pɔl paan -yrɛ wei 'plɛblɛ 'ji 'nan: «Te 'i 'wɪ 'wɪdɪ "dre 'i 'fli lɛ dɪ, kʊ ya 'gʊ 'kʊ pɛɛnɔn.»

29 Tɔɔn ɛn min zɪɛ e 'nan 'o 'tɛ 'bi, ɛn e wla "nyɪandʊ -pʊ 'kɔnnɔn 'va, ɛn e blula Pɔl 'lee Sila wlu,

te e nyōnman. ³⁰ "Bε -sru e o 'bōla bei, en yaa laabu -wlo 'nan: «'An "tinun, maan dra 'kō -e 'an 'si 'wī 'ji?»

³¹ En o -yre 'nan: «'I yi -tera Minsan Zozi da -e 'ka 'vale 'yie "kōnnēn 'nōn 'a 'ka 'si 'wī 'ji.» ³² -A -nan nēn o Minsan -le 'wī 'nōnnōn 'vī -yre 'o 'vale 'yee "kōnnēn 'nōn pēēnōn 'a. ³³ -Pei 'bō 'lein zīē -a man bε, min nēn 'e yīē -tōa -pυ 'kōnnōn 'va bε, e -kυ Pōl 'lee Sila mlōn 'ji "foelē. 'Nun tōōn en waa -batize drē 'o 'vale 'yee "kōnnēn 'nōn 'a. ³⁴ E -kυ waa 'yee 'kuin, en e fēnun -nōn -wlē, waa blī. -A -nan nēn -a ci "nrandī 'sia 'o 'vale 'yee "kōnnēn 'nōn pēēnōn 'a, e yi -tera Bali da -le "wεan.

³⁵ Zī tυ cēēn bε, en tin 'banōn minnun 'pa 'sia, 'nan 'o vī min nēn e yīē -tōa -pυ 'kōnnōn 'va bε -yre 'nan, 'e 'si o man. ³⁶ En min nēn 'e yīē -tōa -pυ 'kōnnōn 'va bε, e 'wī 'gυē -a 'vī Pōl lē. E 'nan: «Tin 'banōn min 'pa 'sia 'nan, 'an 'si 'ka man. -Yee "wεan 'ka bōla, 'ka 'kυ, 'ka 'fō -trōō.»

³⁷ 'Pian Pōl -a 'vī 'pasianōn lē 'nan: «O 'kυ 'sōn minnun yīē man, en o 'kυ 'fō -pυ 'kuin, wa'a 'wī zīē -a -ci vlē dī, -e te kυ ya Rōm 'nōn 'a, en o ya "vale 'o "sia 'kυ man 'e yōōdī. -Yee "wεan kυ'a 'we "man "dī. 'O 'ta 'kυ bōla 'o 'bō 'a.»

³⁸ En 'pasianōn 'kυ 'wī zīē -a vlē tin 'banōn lē. Zī tin 'banōn -a 'man 'nan, Rōm 'nōn nēn waa bε, nyēn o cēēn. ³⁹ Tin 'banōn 'ta toba -fōlē -wlē, en o o 'bōla -pυ 'kuin, en waa 'vī -wlē 'nan, 'o yra 'si, 'o 'si 'fla 'bō da. ⁴⁰ Zī o 'bōla -pυ 'kuin bε, en o -kυ Lidi -va, 'o cin 'yī 'o 'vale 'o "būi Zozinōn 'a. O o "koe "tō o da 'vaa, en o 'si 'fla 'bō da.

17

Pōl 'lee Sila -kυ Tesalonik 'nōn fla

1 O cila Anfipoli 'fla 'lee Apoloni 'fla, en o 'bōla Tesalonik. Zuif 'nōn 'le cin yī 'kōn a fē zīē -a -nan. 2 Pōl wla cin yī 'kōn zīē -a -ji 'le yaa dra 'e 'cēn bē -yee 'wī 'zū. 'Flinla "yi yaaga 'a 'e cin -sru, te Pōl 'wī nēn 'e 'cēn -tēdī Bali -le 'fluba 'ji bē -a ve -wlē. 3 Pōl -a ta ve -wlē, te yaa -ci ve -wlē 'nan, e ya 'e vīdī 'nan min 'sizan 'wī 'ji 'e yra yī, -e 'e 'ka, -e 'e 'wluan -kanōn 'va. En e 'nan: «Zōzi nēn an -yee 'wī ve 'cēē 'gūē, -yēē cī min 'sizan 'wī 'ji -a.»

4 Min plōennun 'wī zīē -a 'man 'wī 'kpa -a, en o -fō Pōl 'lee Sila -sru, 'lee Grēk 'nōn "kaga "nēn o 'yra -tēa Bali man bē, 'lee līmōn -mienun nēn o 'yra -tēa "o man 'fla bē. 5 'Pian man bōdī wla Zuif 'nōn 'ji, en o yīē 'plēnōn kuun 'fla yēi, o o -sēn 'o 'va, en o 'wī 'fōla 'fla. O -kū 'wī 'tōlē min -tū nēn waa laabo Zasōn bē -a man 'yee "kōnnēn 'nan, 'e Pōl 'lee Sila -nōn 'wlē -e 'o 'kū waa 'flanōn 'lē. 6 Wa'a Pōl 'lee Sila yīē dī, en o Zasōn 'lee "būi Zōzinōn -mienun 'kun, en o -kū waa 'fla 'tanōn 'lē, te o -paanman -a vīdī -a 'nan: «Minnun nēn o 'trēda baa 'ji bē, o -ta 'gū, en Zasōn o 'sia. 7 Mingōnnēnnun tazan nēn Rōm bē, -yee -pei -tō wīnūn bē, o ya -a srēnan. Waa 'vī 'nan, mingōnnēn -tū a "nyian, wēē laabo Zōzi.» 8 'Wī zīē e 'nan 'fla 'tanōn 'lee minnūn man. 9 Zasōn 'lee "būi Zōzinōn -mienun -a man pan 'wū -wlē 'vaa, en o 'sī o man.

Pōl -kū Bere 'fla

10 Zī -pei 'tan bē, en Zōzinōn 'kū Pōl 'lee Sila 'palē -sia, en o -kū Bere 'fla. Zī o 'bōla 'nan nūn bē, en o wla Zuif 'nōn 'le cin yī 'kuin. 11 'Fla zīē -a da 'nōn bē -wee 'wī a "yi, en o 'wī maan e "mlian Tesalonik 'nōn da. Waa -wēēman 'nan 'o Bali wei maan. Bali wei nēn 'e 'cēn -tēdī bē, waa ta ve tū pēēnōn man, -e

'wɪ nɛn Pɔl a ve -wɫɛ "bɛ, 'o -tɔ 'nan 'wɪ 'kpa nɛn. ¹² O va Zuif 'nɔn "kaga "yi -tɛra Zozi da, 'lee Grɛk lɪmɔn -mienun nɛn o 'yra -tɛa "o man bɛ, 'lee -klɔnmɔn "kaga 'kpa.

¹³ 'Pian zɪ Tesalonik Zuif 'nɔn -a 'man 'nan, Pɔl a Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪnan Bere bɛ, ɛn o -ta 'wɪ 'fɔlɛa 'fla zɪɛ -a da 'nɔn yei. ¹⁴ -A -nan nɛn Zozinɔn 'kɔ Pɔl 'pale -sia jemie man. 'Pian Sila 'lee Timote "o fɔv 'fla 'bɔ da. ¹⁵ Minnun nɛn o -kɔ Pɔl 'pale -sia bɛ o 'bɔ 'a Atɛn 'fla, ɛn o 'li 'o da. Pɔl o kalɪ 'nan 'o vɪ Timote 'lee Sila lɛ 'nan 'o 'lɔ tada.

Pɔl 'bɔla Atɛn 'fla

¹⁶ Te Pɔl a Sila 'lee Timote -pɛnnan Atɛn 'fla bɛ, ɛn e 'fla zɪɛ -a da 'yɪ 'e fadɪ -yɔ nɛn waa -paan "bɛ -a. 'Wɪ zɪɛ e 'nan "man. ¹⁷ -Yee "wɛan Pɔl 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn 'lee minnun nɛn o 'yra -tɛa Bali man bɛ -wɫɛ cin yɪ 'kuin, ɛn minnun nɛn e bɔa "o man -guada tɔ pɛɛnɔn man bɛ, e 'wɪ tin 'ba "nyian -wɫɛ.

¹⁸ 'Fluba 'tɔnɔn nɛn o cɪ Epikuri -sru "bɛ, 'lee o nɛn Sitoiki -sru "bɛ, o -sa -fɔdɪ 'sia 'o 'vale Pɔl -a. O -mienun -a laabɔ 'nan: «-Mɛ "wɪ nɛn sɔɔ -tɔzan 'labɛ yaa ve?» O -mienun "o "ve 'nan: «Maan ye "le 'nan 'lɛglɔn pee -le Bali -le 'wɪ nɛn yaa ve.» -Yɛɛ cɪ 'nan Pɔl a Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪnan, te e minnun nɛn o -ka bɛ -wee wluandɪ -kanɔn 'va 'wɪ ve, -yee "wɛan o 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ. ¹⁹ -A -nan nɛn o Pɔl 'kun, ɛn o -kɔ -a tin 'banɔn 'lɛ fɛnan nɛn waa laabo Aeropaz bɛ -a -nan. Waa laabɔ -yrɔ 'nan: «'Wɪ -trɛ nɛn i cɪ -a "paanan 'gɔɛ, kɔ ya "vale "kɔ maan. ²⁰ -Yɛɛ cɪ 'nan 'wɪ nɛn e -ciala 'kɔ da bɛ, -nyrɛn yia ve 'kɔɛ. -Yee "wɛan kɔ ya "vale 'kɔ 'wɪ zɪɛ -a -ci maan.» ²¹ Atɛn 'nɔn 'lee -pɛn 'nɔn nɛn Atɛn 'fla bɛ, -sɛɛ "wɔdɪ 'lee 'sinan -trɛnun nɛn waa mandɪ ye "yi.

22 En Pəl wluan lou tin 'ba 'nən yei, en e 'nan: «Atən 'flanən, maan-təa 'nan 'cee balinun a 'ka 'yra -təa "o man 'kpa. 23 -Yee ci 'nan "mēen vīnan 'an 'ci 'ka fla yei "bē, an 'cee balinun -pannan 'yi. An Bali -pan "dave -tu 'yi te waa cren -tē "man 'nan:

⟨E ya Bali nən ku'a təa diē -yee vē -a.⟩

Bali 'bō nən kaa -paan te ka'a təa diē, an -ta 'nan -e 'an -yee 'wī vī 'cēē.

24 Bali nən e 'trē 'lee 'e ta fēnun pēenən drē bē, -yēē ci Minsan nən e 'trē 'lee la "paala bē -a, en ya'a 'nyēanla min -pē drē fēnun ji di. 25 En ya'a wēēman 'nan min 'e 'pē "nən "fē 'si -e 'e -nən 'yrē di. -Yēē ci 'nan Bali 'bō 'bē min ci fulō 'lee 'belidi 'lee fē pēenən -nən "min lē. 26 Bali 'bō -a drē, en 'lēglōn pēenən "ti "a -tōwli, en e -wee 'trē 'leda drē, en e -wee lē "nən 'pla.

27 Yaa drē zīē, 'nan -e minnun 'o 'e -wēē 'o 'pē "paadi -a fē pēenən 'nan, 'nan -e 'wee yi. 'Pian -e te Bali 'bō 'ka -kaa man -kōbli di. 28 -Yēē drē en -kaa ya 'trēda, en -yēē -maan -kaa kla -kaa man, en -yēē 'belidi -nən -cēē. 'Ka 'bō 'va 'fluba 'tōnən 'wī zīē -a cren -tē 'va, waa cren -tē 'nan: ⟨'Wī 'kpa, -kaa ya -yee 'nēnnun -a.⟩ 29 En -te -kaa ya -yee 'nēnnun -a bē, -ka'a 'kōlaman paan -e -kaa ci "nrən 'nan, -kaa Bali -kōnman -siga minnun 'lee "lala minnun 'lee -kōlē minnun nən minnun o nyaan 'o 'pē -a 'lee 'o 'wulo -ji wīnun da bē -a man di.

30 En tu nən te min 'ka Bali təa diē, Bali 'ka -a paa bē man di, 'pian 'bē nən 'gūē, e 'lēglōn pēenən 'ji 'nən laabu 'nan 'o 'si 'o drē wī -wliidi "man -e 'o 'fli 'nən 'yrē. 31 Kōō Bali yi -tu 'pla 'nan -e 'e 'trēda 'nən pēenən 'le 'wī tin 'ba 'e 'nōan da. Bali min -tu 'si "va,

yaa -tɔ 'wɪ zɪɛ -a -ji tin 'bazan 'a, ɛn yaa -ci kɔɔn -wɪɛ -a wluandɪ -a -kanɔn 'va.»

³² Zɪ o -kanɔn wluandɪ da wɪ 'man bɛ, ɛn o plɔɛnnun -a sɛɛ wɔdɪ 'sia, ɛn o -mienun "o 'vɪ 'nan: «Yi pee nyan, -e 'kvi wei man "nyian.»

³³ -A -nan nɛn Pɔl 'bɔla o yei. ³⁴ 'Pian min -mienun -fɔ -a -sru, ɛn o yi -tɛra Zozi da. Dioni 'bɔ nɛn tin 'bazan 'tɔ -a bɛ e ya o va, 'lee lɪmɔn -tɔ nɛn waa laabo Damari bɛ, 'lee min -mienun "nyian.

18

Pɔl 'bɔla Korɛnti 'fla

¹ "Bɛ -sru ɛn Pɔl 'si Atɛn 'fla, e -kɔ Korɛnti. ² E Zuif min -tɔ nɛn waa laabo Akila bɛ -a 'yɪ 'nan nun. Waa -ya Pɔnt 'lɛglɔn 'ji. 'O 'vale 'e nan Priskil -a, o 'sia 'sinan Itali 'lɛglɔn 'ji 'e -trɛ. Kɔɔ mingɔnnɛnnun tazan Klodu nɛn Rɔm bɛ, e 'nan, Zuif 'nɔn pɛɛnɔn 'o 'si Rɔm 'lɛglɔn 'ji. ɛn Pɔl -kɔ Akila 'lee Priskil -va. ³ O 'pa nyranman a -tɔwli "le "wɛɛn Pɔl -fɔ o va, ɛn o 'nyranman 'pa 'e cin va. -Wee 'nyranman nɛn 'nan 'o -tandannun drɛ.

⁴ Flinla "yi -tɔdɔ pɛɛnɔn da bɛ, te Pɔl 'wɪ "paaman Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin, yaa -wɛɛman 'nan Zuif 'nɔn 'lee Grɛk 'nɔn 'o -sɔɔnla 'e -sru. ⁵ 'Pian zɪ Sila 'lee Timote 'si Masedɔa 'lɛglɔn 'ji o -ta bɛ, ɛn Pɔl Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'saza "paadɪ "sia. Yaa ve Zuif 'nɔn lɛ 'nan, Zozi 'bɛ cɪ min 'sizan 'wɪ 'ji -a. ⁶ Zuif 'nɔn 'ka 'o "trɔɛn "tɔlɛ -a wei lɛ dɪ. ɛn zɪ waa wei fuimlan 'nan te waa "srɔnman bɛ, ɛn Pɔl 'yee sɔ ci plu -a -ci -kɔɔndɪ -a 'nan, 'e 'pɛ 'si -wee 'wɪ 'ji. E 'nan -wɪɛ 'nan: «'Wɪ nɛn e -taa "bɔlɛ 'ka man bɛ 'ka 'bɔ 'lɔ wɪ nɛn. Te 'ka 'an 'tɔ vɪ dɪ. 'Bɛ nɛn 'siɛn 'gɔɛ minnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o va nɛn an -ko.»

7 Pəl 'bɔla cin yɪ 'kuin, ɛn e -kʊ min -tʊ nɛn e 'yra -tɛa Bali man bɛ -yee 'kuin. Min zɪɛ waa laabo Titu Zuti -yee 'kɔn a Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔn 'bɔ "srɔn.
8 'Pian Cripu 'bɔ nɛn cin yɪ 'kɔn 'tazan -a bɛ, e yɪ -tɛra Minsan da 'o 'vale 'yee "kɔnnɛn 'nɔn 'a. ɛn Korɛnti 'nɔn "kaga "nɛn o cɪ Pəl wei mannan bɛ, o yɪ -tɛra Minsan da "nyian, ɛn o o -batize drɛ.

9 -A -nan nɛn Minsan 'wɪ tin 'ba Pəl lɛ -pei -man 'le nyrinvla -zʊ. Yaa 'vɪ 'nan: «Te "klan 'e 'kɔn 'i 'ji dɪ. 'I 'wɪ vɪ minnun lɛ, te 'i 'flin 'wɪ dɪ -a dɪ. 10 -Yɛɛ cɪ 'nan, an ya 'i "srɔn, ɛn min -tʊ 'ka 'kɔlaman 'i 'kundɪ -a -e 'e 'wɪ 'wɪ dɪ "drɛ 'yɪɛ dɪ, kɔɔ 'mɛn minnun a "kaga 'fla 'gʊɛ -a da.» 11 Pəl -fʊ 'fla zɪɛ -a da lɛ -tʊ mlɛn 'shɛɛdʊ te e Bali -le 'wɪ "paaman minnun ji.

12 Tʊ nɛn Rɔm 'nɔn 'le -kɔnmandan Galɪɔn -tɔ Akai 'lɛglɔn da bɛ, ɛn Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa Pəl man, waa 'kun, ɛn o -kʊ -a -a cɛin -da. 13 Waa 'vɪ -kɔnmandan zɪɛ -yrɛ 'nan: «-Vɛ -mie 'gʊɛ, e 'wɪ "paaman minnun ji 'nan, minnun 'o Bali 'tɔ bɔ 'e 'pee, -pei -tɔ winun man.»

14 Pəl "ta 'wɪ "sia "va, 'nun tɔɔn ɛn Galɪɔn "e Zuif 'nɔn lɛ 'nan: «"Te min 'gʊɛ, 'wɪ 'wɪ dɪ -dan tʊ nɛn yaa drɛ bɛ, "te maan 'sinan "va 'yɪ 'ka Zuif 'nɔn lɛ. 15 'Pian ɛn ka ya 'wɪ 'blɪnan 'wɪ "paadɪ 'lee 'wɪ "paanɔn da bɛ, 'lee 'ka 'bɔ 'le -pei -tɔ winun da bɛ, 'ka 'bɔ 'lɔ wɪ 'bɛ. Ma'an 'we "man -e 'an drɛ 'bɛ tin 'bazan 'a dɪ.» 16 ɛn Galɪɔn "e 'nan -wɪɛ 'nan, 'o bɔla tin 'ba 'kuin. 17 -A -nan nɛn minnun pɛɛnɔn Sostɛn nɛn cin yɪ 'kɔn 'tazan -a bɛ -a 'kun, ɛn waa -sɔndɪ 'sia tin 'ba 'kɔn 'bɔ 'lɛ "nɛn. 'Pian Galɪɔn 'ka 'wɪ 'tʊ 'silɛ "da "dɪ.

Pəl 'li 'e da Antɪɔs

18 Zɪ 'wɪ zɪɛ e drɛ bɛ, Pəl tʊ "kaga drɛ Korɛnti, ɛn e 'si "bʊɪ Zozinɔn nɛn -nan nun bɛ o va 'o 'vale Priskil 'lee Akila -a, o -kʊ Cɛncre 'nan -e 'o 'fɔ -klʊ -dan nɛn e -ko Siri bɛ -a -ji. Pəl -tɔ 'e wei -da Bali lɛ, -yee "wɛan 'e 'wulo "jɛ 'bʊ "klɔglɔ 'vaa ɛn e 'si Cɛncre. 19 O 'bɔla Efɛz, ɛn Akila 'lee Priskil -fʊ 'fla zɪɛ -a da, ɛn Pəl -kʊ cin yɪ 'kuin, e 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn lɛ. 20 -A -nan nɛn Zuif 'nɔn "e -yrɛ 'nan 'e yi -mie drɛ 'o 'va. 21 'Pian Pəl 'ka 'wɪɛ "man "dɪ, ɛn e -si trʊ 'ba -wɪɔ. E -wɪɛ 'nan: «-Te Bali wɪ "man "bɛ, an -taa "nyian 'ka 'va 'gʊ.»

Pəl 'si Efɛz, ɛn e -fɔ -klʊ -dan nɛn e -ko Sezare bɛ -a -ji. 22 Zɪ e 'bɔla Sezare bɛ, ɛn e -kʊ 'e cɛin -ji Zeruzalɛm Zozinɔn 'tɔ bʊɪɛ. "Bɛ -sru ɛn e Antɪɔs si 'sia.

Pəl cɛin yaagazan nɛn te e -ko Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪɛ

23 Pəl 'mɔn "wɛnnɔn Antɪɔs, ɛn e -kʊ 'e 'lɛ. E ciɪla Galatɪ, "bɛ -sru Pirigi te e -ko -a -nan Zozinɔn pɛɛnɔn "koe "tɔdɪ -a 'o da.

Apolo 'wɪ paa Efɛz 'lee Korɛnti

24 Zuif min -tʊ nɛn waa laabo Apolo, ɛn waa -ya Alɛzandri bɛ, e 'bɔla Efɛz. Apolo zɪɛ, e "we 'wɪ 'tɔ wei -ji, ɛn e Bali -le 'fluba 'wɪɛ "kaga -tɔa. 25 Zɪ kɔ min 'e 'ta wɔla Minsan -sru "bɛ, -nyrɛn waa paa "ji. Apolo 'e 'fli -nɔn Bali -le 'nyranman 'padɪ -ji, ɛn e Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn ve minnʊn lɛ "le zɪ Zozi -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ 'sɛzɛ, 'pian 'wɪ nɛn Zan min -batize drɛ "man "bɛ -nyrɛn yaa -tɔa "cɛ. 26 Apolo yi -tɛra 'e 'fli da, ɛn e Bali -le 'wɪ vɪdɪ 'sia Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin. Zɪ Priskil 'lee Akila -a wei 'man bɛ, ɛn waa laabʊ 'o 'va, ɛn zɪ kɔ min 'e 'ta wɔla Bali -sru "bɛ, waa paa "ji 'kpa tɪglɪ.

27 Zı Apolo a "vale 'e 'ko Akai 'leglɔn 'ji bε, εn Zozinɔn -a "koe "tɔ 'e da -kɔdɪ -a. -A -nan nɛn o 'fluba 'crɛn -tɛ, waa -nɔn -yrɛ. Waa crɛn -tɛ -ji 'nan, Zozinɔn nɛn -nan nun bε 'o Apolo 'sia tɔgɫɪ. Zı e 'bɔla Korɛnti bε, minnun nɛn Bali -le "yi "le "wɛan o yi -tɛra Zozi da bε, e 'pa o va -dan. 28 -Yɛɛ cɪ 'nan 'wɪ nɛn Zuif 'nɔn -a dra te e 'ka "yi "dɪɛ, yaa -tɛala o yra minnun yiɛ man 'e klɔ ji. 'Wɪ zɪɛ yaa -ci kɔɔn -wɫɛ Bali wei nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ bε -a 'nan Zozi 'bε cɪ min 'sizan 'wɪ 'ji -a.

19

Pɔl 'li 'e da Efɛz

1 Te Apolo a Korɛnti, εn Pɔl ciɫa Azi pɔnnun yei 'zia, -a -nan nɛn e 'bɔla Efɛz. 'O 'vale Zozinɔn -mienun -a 'o cin 'yi, 2 εn yaa laabu -wɫɔ 'nan: «Zı ka yi -tɛra Zozi da bε, ka Bali lei 'saun 'yi?»

ɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «Kɔ'a 'bɔ manɫɛ 'nan Bali lei 'saun a dɪ.»

3 ɛn Pɔl -a laabu -wɫɔ 'nan: «O 'ka -batize drɛ 'wɪ "cɛn "man?»

O 'nan -yrɛ 'nan: «O 'kɔ -batize drɛ "le zɪ Zan -a 'vɪ bε -yee 'wɪ 'zɔ.»

4 -A -nan nɛn Pɔl "e 'nan: «Zan minnun nɛn o 'si 'o drɛ wɪ -wɫɪdɪ "man, εn 'o 'fli -nɔn Bali ɫɛ bε o -batize drɛ. Zan 'bɔ -a 'vɪ minnun ɫɛ 'nan, min nɛn e -taa "talɛ 'an -sru "bε, 'ka yi -tɛra -a san da. -Yɛɛ cɪ Zozi 'a.»

5 Zı o 'wɪ zɪɛ -a 'man bε, εn o o -batize drɛ Minsan Zozi 'tɔ da. 6 Pɔl 'e 'pɛ 'pla o da εn Bali lei 'saun 'ta o da. -A -nan nɛn o 'wɪdɪ 'sia wei peenun -ji, εn o Bali 'lewei vɪdɪ 'sia. 7 Minnun zɪɛ o pɛɛnɔn "nɛn bɔa -fuda "fli.

⁸ En Pəl wla Zuif 'nən 'le cin yɪ 'kuin. E yi -təala 'e 'fli da, ən -a mɛn yaaga 'bɔ te e 'wɪ "paaman minnun ji. Bali -le mingɔnnən -blɪdɪ -le 'wɪ nən yaa ve minnun ɛ, te yaa -wɛɛman 'nan minnun 'o man 'yi, -e 'o -sɔɔnla Bali -sru. ⁹ 'Pian zɪ min -mienun 'ka 'wɪ zɪɛ -a siala 'wɪ 'a dɪ, ən wa'a 'we "man -e 'o yi -tɛra "da "dɪɛ, te o "we 'wɪ "paadɪ zɪɛ -a man -wɪdɪ min pɛɛnən yiɛ man bɛ, -a -nan nən Pəl 'si o va. Yi -tɔdɔ pɛɛnən man e 'wɪ "paaman 'siɛn Zozinən 'ji, min -tɔ nən waa laabo Tirani bɛ -yee -lugɔlu 'kuin. ¹⁰ Pəl -a drɛ zɪɛ -trilii ɛ 'fili, ən minnun pɛɛnən nən o -nyɛanla Azi 'ɛglən 'ji, te o ya Zuif 'nən 'a oo, te o 'ka Zuif 'nən 'a dɪ oo, o Minsan 'le 'wɪ 'nɔnnən 'man.

Keva -le 'nɛnnun -a "vale 'o 'yɔ -wɪdɪ -pian minnun -sru

¹¹ Bali -ciala Pəl -va te Pəl 'lɛbo "fɔ wɪ -dandan dra. ¹² -Yee "wɛan sɔnən 'lee sɔ plɪnən nən o klɛ Pəl 'kɔɛ man bɛ, waa "sia te waa "paaman man "yaa 'nən man te e -cɛ "sia o man te e -yɔ -wɪdɪ "sia o -sru.

¹³ En Zuif 'nən -mienun nən o -cia "wɔdɪ -a 'fla 'tɔdɔ pɛɛnən da bɛ, o -yɔ -wɪdɪ -pian "minnun -sru Minsan Zozi 'tɔ da. Waa ve -yɔ -wɪdɪnən ɛ 'nan: «Zozi nən Pəl -yee 'wɪ ve bɛ, -a 'tɔ da maan vɪ 'cɛɛ 'nan, 'ka 'si min 'gɔɛ -a -sru.» ¹⁴ Minnun nən o 'wɪ zɪɛ -a dra bɛ, min -tɔ nən waa laabo Seva bɛ -yee 'nɛnnun nən waa, o ya 'sɔravli. Seva zɪɛ, Zuif min nən, ən e ya Bali -pannən 'tazan -tɔ -a. ¹⁵ En -yɔ -wɪdɪ -a 'vɪ -wɛɛ 'nan: «An Zozi -tɔa. En min nən 'bɛ cɪ Pəl -a bɛ mɛɛn -tɔa. -Tɪ nun nən "cee "a?» ¹⁶ -A -nan nən min nən -yɔ -wɪdɪ "cɪ -a -sru "bɛ, e 'wɔ o da, -a -pɛ 'bɔ o pɛɛnən man -le "wɛan o 'bɔla 'kɔn zɪɛ -a -ji flən -a 'o plɔdɪ te nyɛn a o da.

17 'Wl z1ε, Zuif 'nɔn pεεnɔn 'lee Grɛk 'nɔn pεεnɔn nɛn Efɛz bε waa 'man, ɛn o klan Bali lɔ. -A -nan nɛn e dre Minsan Zozi 'tɔ bɔ wɪ -a. 18 Minnun nɛn o yi -tera Zozi da bε, o "kaga "ta 'wee 'wɪ 'wɪdɪ "vɪlɛ minnun yiɛ man 'wein. 19 ɛn minnun nɛn o 'bui -fɔa "bε, o "kaga "ta 'wee 'bui 'flubanun -a, 'lee 'wee fɛnun -a, ɛn waa 'tɛ 'blɪ minnun yiɛ man. 'Flubanun z1ε, -te waa man "lala nrɔn bε, e bɔa yi -kpi fuba 'soolu da nyranman "lala -a (50.000). 20 Bali -le 'plɛblɛ 'le "wɛan zɪ Minsan -le 'wɪ 'nɔnnɔn fuila "man z1ε.

Efɛz 'nɔn wluan Zozinɔn man

21 Zɪ 'wɪ z1ε e dre bε, "bε -sru ɛn Pɔl "e 'nan, 'e "ta -ko Zeruzalɛm. 'Pian e 'nan, 'e 'ko Masedɔa 'lee Akai 'vaa -e 'e 'kɪ. E 'nan, -te 'e 'kɪ bε, 'e bɔala Rɔm. 22 -A -nan nɛn e Timote 'lee Eras nɛn o "paa "va "bε o 'pa 'sia Masedɔa, ɛn -a 'bɔ "e fɔv tv "wɛnnɛn 'a Azi 'lɛglɔn 'ji.

23 Tv z1ε -a man nɛn -tein -tria Minsan -le 'wɪ 'nɔnnɔn da Efɛz 'fla. 24 Min -tv nɛn waa laabo Demetri bε, e ya fɛ z1ε -a -nan. E -siga man nyranman "paa, ɛn e -siga 'kɔn "wɛnwɛnnɛn nun dra -wee Bali -tv nɛn waa laabo Artemi bε -yee vɛ -a. -Yee minnun nɛn waa dra waa bε, e "lala "kaga "ye o da. 25 Minnun nɛn o 'nyranman -tɔwɪ 'bɔ z1ε -a "paa bε e 'o cin 'yɪ, ɛn e -wlɛ 'nan: «Ka pεεnɔn kaa -tɔa 'nan, -cee 'nyranman 'gɔv -yɛɛ -maan, ɛn -kaa cɪ. 26 ɛn kaa 'man 'nan, Pɔl a -a vɪnan minnun lɛ 'nan balinun nɛn min o dre 'o 'pɛ -a bε, o 'ka bali tɪglɪ 'a dɪ. 'Wl z1ε, ya'a vɪlɛ Efɛz 'saza "cɛ "dɪ, 'pian yaa 'vɪ Azi 'lɛglɔn pεεnɔn 'ji. ɛn zɪ yaa 'vɪ bε, min "kaga "yi -tera "da, ɛn o 'si -cee bali Artemi -sru. 27 'Wl z1ε e -taa -cee 'nyranman klu -sɛnlɛa ji, ɛn -cee bali Artemi

bε, -yee 'kɔn klu -taa "sɛnlɛa ji, ɛn "yɛɛ 'le 'sran bε, Artemi 'bɔ 'tɔ 'ka "nyian taa -kɔnlɛ min 'le dɪ. Te Artemi 'bɔ nɛn minnun pɛɛnɔn -a ye "yi Azi 'lɛglɔn 'ji 'lee 'trɛ pɛɛnɔn da.»

²⁸ Zɪ minnun 'wɪ zɪɛ -a 'man bε, 'bli 'fɔ 'o 'ji, ɛn o -paandɪ 'sia te waa ve 'nan: «Efɛz 'nɔn 'le bali Artemi a -dan.» ²⁹ 'Wɪ zɪɛ e 'fla nyɔɔn, ɛn 'flanɔn 'ci drɛ 'tɔ. -A -nan nɛn o Gai 'lee Ariza 'kun 'sa -a, ɛn o -kɔ waa fɛnan nɛn 'flanɔn 'o cin ye bε -a -nan. Gai 'lee Ariza zɪɛ Masedɔa 'nɔn nɛn waa, -wɛɛ Bali -le 'nyranman 'pa 'o 'vale Pɔl nun -a 'e cin va. ³⁰ Zɪ Pɔl a "vale 'e bɔala 'ji minnun zɪɛ o 'lɛ bε, Zozinɔn 'ka 'wɪɛ "man "dɪ. ³¹ ɛn Pɔl bee -mienun nɛn o 'fla "paala bε o min 'pa 'sia -yrɛ 'nan, te 'e bɔla 'ji minnun 'lɛ dɪ.

³² Tɔ zɪɛ -a wlu bε, te minnun nɛn 'o cin 'yɪ bε, wa'a tian 'o cin wei -ci manlɛ dɪ. Min -mienun -paanman, "o 'wɪ 'pee ve -e min -mienun "o -paan "wɔ 'wɪ 'pee -a. ɛn min "kaga "a o yei, te 'wɪ 'bɔ nɛn 'o cin 'yɪ "man "bε, wa'a tian "o -ci manlɛ dɪ.

³³ Min -tɔ nɛn waa laabo Alɛzandre bε, Zuif 'nɔn a 'ta 'tɔnan "man, 'nan -e 'e bɔla 'ji minnun 'lɛ, ɛn min -mienun 'wɪ zɪɛ -a -ci 'vɪ -yrɛ. -A -nan nɛn 'e 'pɛ wluan minnun lɛ 'nan, 'o sɔɔ 'pla, -e 'e 'wɪ tin 'ba -wlɛ. ³⁴ 'Pian zɪ minnun -a -tɔ 'nan Zuif min nɛn bε, ɛn o pɛɛnɔn -paandɪ 'sia 'e cin va 'wɪ -tɔwli "vidɪ -a 'nan: «Efɛz 'nɔn 'le bali Artemi a -dan.» O 'mɔn -paandɪ zɪɛ -a da.

³⁵ E drɛ zɪɛ fɔɔnɔn, ɛn min nɛn e -tɔa 'flanɔn 'lee 'fla 'tanɔn yei "bε, 'e -kɔla 'e 'pɛ -tɔdɪ -a o da, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Efɛz 'nɔn, min pɛɛnɔn -a -tɔa 'nan Efɛz 'bɛ yɪɛ -tɔa -cee bali Artemi -le 'kɔn 'va. ɛn Artemi 'bɔ -a yiba "min nɛn e 'si laji e -tria bε -cɛɛ yɪɛ -tɔa "va. ³⁶ Min -tɔ 'ka 'kɔlaman -e 'e -sa -fɔ dɪ. -Yee

"wεan 'ka 'lεbo 'pla "da -e 'ka 'wulo -ji "nrɔn 'vaa, -e 'ka 'ta wɪ drε. ³⁷-Yεε ci 'nan, minnun nɛn ka -ta waa 'gυε, wa'a -cee bali -le fε -tυ crin wυλε dɪ, εn waa -cee bali "srɔnlε dɪ. ³⁸-Yee "wεan -te Demetri 'lee 'yee 'nyranman 'panɔn a "vale o 'wɪ -tɔa "min man bε, yinun nɛn o tin 'ba "da "bε o ya, εn minnun nɛn o tin 'ba o va bε o ya. O va nɛn 'o 'kυ o -sanman drε. ³⁹En -te 'wɪ 'pee a "nyian 'ka 'ji -e 'ka vɪ bε, yi nɛn minnun 'o cin ye -e 'o 'wɪ tin 'ba bε -e 'ka 'wɪ 'bɔ zɪε -a bɔla -wlε. ⁴⁰'Wɪ nɛn e drε cεεgυε -yee "wεan bε, o -kɔlaman -e 'o 'wɪ 'tɔ -kaa man 'nan, -kaa wluan minnun man. -Cee cin yɪdɪ 'gυε -a -ci "ka "dɪ, εn -ka'a 'kɔlaman -e -kaa -ci tɪglɪ yɪ -e -kaa vɪ minnun lε dɪ.»

⁴¹Zɪ e cεεn 'wɪ zɪε -a vɪdɪ man bε, εn e 'nan minnun lε 'nan, 'o 'kυ 'wee vε -nan.

20

Pɔl -kυ Masedɔa 'vaa, εn e -kυ Grεk 'trɛda

¹Zɪ 'wɪ nɛn e 'fla nyɔɔn bε e -ta "tra "bε, εn Pɔl Zozinɔn cin 'yɪ, e o "koe "tɔ 'o da, εn e -wlε 'nan, 'e "ta -ko Masedɔa. ²Pɔl 'bɔla Masedɔa, εn e Zozinɔn "koe "tɔ 'o da wei "kaga "a. "Bε -sru, εn e -kυ Grεk. ³E mlɛn drε 'nan nun yaaga. Te Pɔl 'e 'man wυv 'nan -e 'e -klv -dan nɛn e "ta -ko Siri bε -a 'sia bε, εn yaa 'man 'nan, Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa 'e man, -a -nan nɛn e 'nan, 'e lia 'e da -e 'e ciɪla Masedɔa "nyian.

⁴Min 'sɔravli "nɛn o -kυ Pɔl 'palε bε, o 'tɔ nɛn 'gυ: Min -tυ 'si Bere 'fla, Pirus -pɪ Sopatɛr nɛn. Min "fli 'si Tesalonik 'fla, Ariza 'lee Sekundus 'bε 'waa. Min -tυ 'si Dɛrbυ 'fla, Gai 'bε. Min yaaga 'si Azi 'lεglɔn 'ji, Timote 'lee Tisik 'lee Trofi 'bε 'waa. ⁵O zɪε o -trɔa 'kυ 'lε, εn o -kυ 'kυ 'pɛnlε Troas. ⁶'Kυe vε bε, "kυ

"fɔ 'wɔ -klɔ -dan ji Filipu 'fla, te "fɛdi nɛn o 'kpɔun nɛn 'mannyan 'ka "va "dɪɛ -a -ble "da "bɛ e -nyan. Yi 'soolu "bɛ -sru, ɛn kɔ 'bɔ o man Troas, kɔ yi drɛ Troas 'sɔravli.

Pɔl 'bɔla Troas

⁷ 'Mɔnnɛn yi -tɔ da, 'kɔ cin 'yɪ 'nan -e fɛ nɛn Minsan "e 'nan 'kɔ -bli "e cin va bɛ 'kɔ -bli. -A -nan nɛn Pɔl 'wɪ tin 'badɪ 'sia Zozinɔn lɛ, kɔɔ -te tɔ cɛɛn bɛ, e -kɔ -le "wɛan. E 'wɪ tin 'ba -wɛ "trilii, ɛn bada -tɔ. ⁸ Kɔ ya 'kɔ cin yɪdɪ 'kɔn "bɔ "nɛn 'kɔn 'ta lou "bɛ -a -ji. 'Kɔn "bɔ zɪɛ -a -ji bɛ, -kannɛn "kaga "a "e 'fɔdɪ "nɛn. ⁹ -Gobo 'nɛn 'tɔ nɛn waa laabo Etiko bɛ, e ya "e -nyrandɪ -fenɛdɪ 'plo da. Pɔl a 'wɪ tin 'banan "kaga, ɛn yi 'nɛn zɪɛ -a -tɛdɪ 'sia. Yi -wɪlamlan "bɔɔ "le "wɛan e 'si -fenɛdɪ da 'kɔn 'ta lou 'kɔn yaagazan 'win -ji, ɛn e -ta -tilɛa "tra. Minnun -ta, ɛn waa wluan lou, 'pian te e -ka 'va.

¹⁰ Pɔl sɔɔnla e 'kunnan 'nɛn zɪɛ -a da, ɛn yaa 'si "e 'pɛ -ji, e 'nan: «Te nyɛn "e 'ka 'cɛndɪ, e beli 'va.» ¹¹ "Bɛ -sru, ɛn Pɔl -kɔ "e "pa 'ji 'kɔn 'ta lou. E 'kpɔun "nɛn jɛɛn, waa bli "e cin va, ɛn e 'wɪ tin 'ba 'trilii tɔ cɛɛn "man, -a -nan nɛn e -kɔ. ¹² O -kɔ -gobo 'nɛn zɪɛ -a 'yɛɛ "kɔnnɛn te e ya "e 'belidɪ, -a -nan nɛn e drɛ ci "nran -dan tɔ -a.

Pɔl 'si Troas, ɛn e -kɔ Mile

¹³ Kɔɛ -trɔa "e tɛdɛ Pɔl lɛ -klɔ -dan ji, ɛn kɔ -kɔ 'fla nɛn waa laabo Azo bɛ -a da. 'Fla zɪɛ -a da nɛn kɔ Pɔl -fɔa 'kɔ 'va, -yɛɛ ci 'nan Pɔl "e 'nan "e -ciala "e 'cɛin -ji zia. ¹⁴ Pɔl 'bɔ 'kɔ man Azo, ɛn e -fɔ 'kɔ 'va -klɔ -dan ji, -a -nan nɛn kɔ -kɔ 'fla nɛn waa laabo Mitilɛn bɛ -a da. ¹⁵ Kɔ 'si "bɛ 'nan, ɛn kɔ -kɔla "nyian -klɔ -dan ji. 'Bɛ 'ta tɔ cɛɛn, kɔ 'bɔla 'yi yɛi 'trɛ 'tɔ nɛn waa laabo Kio bɛ -a "srɔn. "Bɛ -sru "yi -a, ɛn kɔ 'bɔla 'yi yɛi 'trɛ

nɛn waa laabo Samos bɛ -a da. 'Bɛ 'ta tɔ cɛɛn "nyian, ɛn kɔ 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Mile bɛ -a da. ¹⁶ -Yɛɛ cɪ 'nan Pɔl 'ka "vale 'e -tɔa Efɛz dɪ, kɔɔ e 'ka "vale 'e "mɔan Azi 'lɛglɔn 'ji dɪ, ɛn yaa -wɛɛ "man 'nan 'e bɔala Zeruzalɛm Pantekɔt "fɛdi yi da.

Pɔl 'wɪ tin 'ba Efɛz -leglizi min cejenun lɛ

¹⁷ 'Pian zɪ Pɔl 'bɔla Mile bɛ, ɛn e min 'pa 'sia 'nan 'o 'kɔ Efɛz -leglizi min cejenun laabu. ¹⁸ Zɪ min cejenun zɪɛ o -ta bɛ, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Te an 'bɔla 'e tɛdɛ 'ka 'va, 'nyranman nɛn maan 'pa Azi 'lɛglɔn 'ji -trilii -e 'e 'bɔ cɛɛgɔɛ, kaa -tɔa. ¹⁹ Ma'an 'fli dreɛ -dandan Minsan -le 'nyranman 'panan dɪ. An yra 'yɪ Zuif 'nɔn 'lɔ, ɛn an 'nyranman 'pa 'an 'ta le 'an yɪɛ 'yi 'a. -Yɛɛ cɪ 'nan Zuif 'nɔn a "vale 'o 'wɪ 'wɪdɪ "dra 'mɛn. ²⁰ Ma'an 'wɪ 'tɔ yɔɔɛ 'ka man dɪ, an Bali -le 'wɪ 'vɪ cɛɛ, ɛn an -yee 'wɪ nɛn e ka dra tɪglɪ bɛ -a paa 'ka 'ji min pɛɛnɔn yɪɛ man 'kɔnnun -ji. ²¹ Maan 'vɪ Zuif 'nɔn 'lee minnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ, 'nan 'o 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -e 'o -sɔɔnla Bali -sru -e 'o yi -tɛra -cee Minsan Zozi Crizi da.

²² ɛn 'bɛ nɛn 'gɔɛ, an "ta -ko Zeruzalɛm "le zɪ Bali lei 'saun -a 'vɪ 'mɛn 'nan 'an drɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. 'Pian 'wɪ nɛn e bɔa 'an man -nan nun bɛ, ma'an tɔa dɪ. ²³ Maan -tɔa 'pian 'nan 'fla 'tɔdɔ pɛɛnɔn da bɛ, Bali lei 'saun -a ve 'mɛn 'nan minnɔn 'tɛ "paa 'an da -e 'waan 'fɔ -pɔ 'kuin. ²⁴ 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, 'mɛn 'belidɪ -cin 'ka 'an 'ji "le 'nyranman nɛn Minsan Zozi -a -nɔn 'mɛn 'nan 'an 'pa bɛ -yee 'wɪ 'zɔ dɪ. 'Wɪ nɛn Minsan "e 'nan 'mɛn 'an drɛ bɛ, -nyrɛn 'nan, 'an Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnɔn lɛ 'nan Bali "yi drɛ -wlɛ.

²⁵ An cɪ 'ka pɛɛnɔn 'va te an Bali -le mingɔnnɛn -bɪdɪ 'wɪ ve 'cɛɛ. 'Pian 'bɛ nɛn 'gɔɛ, maan -tɔa 'nan 'ka 'va min -tɔ 'ka "nyian 'an ye dɪ. ²⁶ -Yee "wɛan

maan ve 'cεε cεεγυ 'nan: Zi kɔ "an "drε bε, maan drε 'ka pεεnɔn lε. -Te 'li 'pei ka'a yi -tεlεa 'mɛn 'wɪ "paadi da dɪε, mεεn "cεε drε dɪ. ²⁷-Yεε cɪ 'nan 'wɪ nɛn Bali -a drε 'nan -e min 'e pli 'e man bε, maan 'vɪ 'cεε 'e pεεnɔn. Ma'an 'wɪ 'tɔ yɔɔlε 'ka man dɪ. ²⁸-Yee "wεan 'ka drε "yi 'ka 'fli -va 'lee minnun nɛn Bali lei 'saun o -nɔn 'cεε 'nan 'ka yie 'tɔ o va bε o va. 'Ka yie 'tɔ Bali -le -leglizi bε -a va, Minsan Bali -a 'lɔ 'e 'pɪ nyɛn -a. ²⁹Maan -tɔa 'nan, -te an -kɔ bε, minnun nɛn o ya "le plɔ wi -zɔ bε, o -taa -wlalεa 'ka yei, -e 'o 'wɪ 'wɪdɪ "drε minnun nɛn 'ka yie -tɔa "o va bε -wlε. ³⁰En "nyian 'ka yei min -mienun -taa 'wunlεa, o 'wɪ winun ve Zozinɔn lε -e 'o 'sɛn o -sru. ³¹-Yee "wεan 'ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va, εn -a -cin 'e 'fɔla 'ka 'ji 'nan lε yaaga 'wɪ bodrun funnin te an 'wɪ "paala 'cεε 'an 'ta le 'an yie 'yi 'a.

³²En 'bε 'gυε, an "ta "mɛn 'ka -pεba wo Bali 'lee Bali -le 'wɪ nɛn e "yi "dra min lε bε -wlɔ. -Yee 'wɪ zɪε, 'plεblε a -yrɔ -e 'e 'ka "koe "tɔ 'ka da, "bε -sru -e 'e 'yi "nɛn yaa 'pla 'nan e dra minnun nɛn o cɪ -yee vε -a bε -wlε "bε, 'e drε 'cεε. ³³En ma'an -wεεlε 'nan min e 'yee "lala 'lee 'yee -siga 'lee 'yee sɔnun -nɔn 'mɛn dɪ. ³⁴Kaa -tɔa 'ka 'bɔ 'a 'nan an 'nyranman 'pa 'an 'pε -a, εn maan "nɛn "fε blɪ, εn minnun nɛn o -kɔ 'an 'pale bε, εn waa "nɛn "fε blɪ. ³⁵Zi kɔ min e 'nyranman 'pa -e 'e 'pa 'yale -tɛnɔn 'va bε, maan -nan kɔɔn 'cεε. En 'wɪ nɛn Minsan Zozi -a 'vɪ bε, -a -cin 'e 'fɔla 'ka ji. Yaa 'vɪ 'nan: <Min nɛn e fε -nɔan "min lε bε, -fεa a -a san man e "mlian min nɛn e fε "sia min lɔ bε -a san da.> »

³⁶Zi Pɔl cεεn 'wɪ zɪε -a vɪdɪ man bε, εn e "po sɔnla o 'vale waa, εn e Bali trɔ 'ba. ³⁷-A -nan nɛn o pεεnɔn -sran wu -a, te o -tεa Pɔl -pε -ji, te waa lεa man 'o

man. ³⁸ 'Wɪ nɛn e o ta drɛ 'trɔdrɔ bɛ, -nyrɛn 'nan Pɔl 'e 'nan min -tʊ 'ka "nyian 'e 'ye dɪ. Tɔɔn ɛn o -kʊ Pɔl 'pale -a -nan nɛn e -fɔa -klʊ -dan ji bɛ -a -nan.

21

Pɔl -kʊ Zeruzalem

¹ Zɪ kʊ 'si o "srɔn "bɛ, ɛn kʊ -fɔ -klʊ -dan nɛn e -ko Kos tɪgɪ bɛ -a -ji. 'Bɛ 'ta tʊ cɛɛn, ɛn kʊ -kʊ Rodɛs, kʊ 'si 'bɛ 'nan, ɛn kʊ -kʊ Patara. ² -A -nan nɛn kʊ -klʊ -dan tʊ nɛn e "ta -ko Fenizi bɛ -a 'yɪ, ɛn kʊ -fɔ -ji. ³ Kʊ 'bɔla 'yi yei 'trɛ nɛn waa laabo Sipri bɛ -a "srɔn. Kʊ ya -klʊ -ji, te kʊ Sipri 'trɛ 'bɔ ye. Sipri -fʊ 'kʊ 'pɛ bʊ da zia, ɛn kʊ -kʊ Siri 'lɛglɔn 'ji zia, 'nan -e 'kʊ 'tɔ 'fla nɛn waa laabo Tir bɛ -a da. 'Fla zɪɛ -a da nɛn -klʊ 'bɔ -tɔa -e 'o -ci fɛnʊn pɛɛnɔn -sɔɔnla.

⁴ Zɪ kʊ -a -nan Zozinɔn 'yɪ bɛ, ɛn kʊ -fʊ o va yi 'sɔravli. Zozinɔn nɛn Bali lei 'saun 'ta 'tɔ o man bɛ, waa 'vɪ Pɔl lɛ 'nan, te 'e 'kʊ Zeruzalem dɪ. ⁵ 'Pian zɪ yi 'sɔravli zɪɛ e -nyan bɛ, ɛn lɪmɔn 'lee -klɔnmɔn 'lee 'nɛn "wɛnnɛn, o pɛɛnɔn 'ta 'kʊ 'pale -sia fɛnan nɛn o -klʊ -dan "siala bɛ -a -nan. ɛn 'kʊ pɛɛnɔn 'kʊ "pɔ sɔɔnla jemie man, ɛn kʊ Bali trʊ 'ba. ⁶ Zɪ kʊ 'si 'kʊ cin "srɔn "bɛ, "kʊ "fɔ 'wʊ -klʊ -dan ji, ɛn "o kʊw 'wee vɛ -nan.

⁷ Zɪ kʊ 'si Tir bɛ, ɛn kʊ 'bɔla Potelemai, -a -nan nɛn 'kʊe -fɔdɪ -klʊ -dan ji -nyan. Zozinɔn nɛn fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, kʊ o 'tɔ bʊ, ɛn kʊ yi -tʊ drɛ o va. ⁸ 'Bɛ 'ta tʊ cɛɛn, ɛn kʊ -kʊ, kʊ 'bɔla Sezare. Kʊ -kʊ Filipʊ nɛn waa laabo Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪzan bɛ -yee "kɔnnɛn, ɛn kʊ -nyran "va. Filipʊ zɪɛ, e ya min 'sɔravli "nɛn o o 'si "va Zeruzalem bɛ o va. ⁹ Filipʊ -le 'nɛn lɪmɔnnʊn a sinjɛn, wa'a 'kɔnnɛn tɔa dɪ. O ya Bali 'lewei vɪnɔn 'a.

10 En zi kv ya 'mōnnan fε zιε -a -nan bε, εn Bali 'lewei vιzan -tυ nen waa laabo Agabo bε e 'si Zude, e -ta 'kv 'va. 11 -A -nan nen e Pōl -le -tien 'kōle 'si, εn 'e 'cεin 'lee 'e 'pε yri 'a, εn e 'nan: «'Wι nen Bali lei 'saun -a 'vι bε -nyren 'gυ, e 'nan: «Min nen -tien 'kōle 'gυe e ci -yee vε -a bε, zi Zuif 'nōn -a -yrıman -gυ Zeruzalem -e 'o -nōn minnun nen o 'ka Zuif 'nōn 'a dιε -wλε.» »

12 'Kυ 'vale Zozinōn nen Sezare bε waa, zi kv 'wι zιε -a 'man bε, εn kv Pōl trυ 'ba 'kpa tıglı 'nan, te 'e 'kv Zeruzalem dı. 13 En Pōl "e 'nan 'kve 'nan: «-Mε "wεan nen ka -wua -e te kaan 'ta dra -trōdrō? -Yεε ci 'nan, 'an 'man a 'e wυυdı, 'an 'man 'ka 'e wυυdı 'nan -e 'waan -yri 'saza "cε "dı, 'pian 'an 'man a 'e wυυdı 'nan -e 'an 'ka Zeruzalem 'bō 'nan nun Minsan Zozi 'tō 'ji.» 14 Zi Pōl 'ka 'wınan "man -e 'wι nen kva ve bε 'e 'sia "da "dιε, kv'a "nyian kōalea "man "dı, εn kv -yre 'nan: «Minsan ci 'sō wınun 'e dre!»

15 Zi kv yi -mie dre fε zιε -a -nan bε, εn kv 'kve fenun wυυla "da, εn kv -kv Zeruzalem. 16 -A -nan nen Sezare Zozinōn 'kv 'kv 'pale -sia, εn o -kv 'kv 'a Sipri min Nasōn -le "kōnnen 'nan -e 'kv nyin -nan nun. Nasōn zιε e ya Zozi 'va -a -nan 'mōn.

Pōl -kv Zaji -le "kōnnen

17 Zi kv 'bōla Zeruzalem bε, -a -nan Zozinōn 'kv 'sia ci "nran -a. 18 'Bε 'ta tυ cεen εn 'kv 'vale Pōl nun -a, kv -kv Zaji -va. -A -nan nen -leglizi min cejenun pεenōn 'o cin 'yι. 19 Zi Pōl o 'tō 'bυ bε, 'wι nen Bali ciula "va yaa dre minnun nen o 'ka Zuif 'nōn 'a dιε o yei "bε, εn yaa 'vι -wλε 'e klō ji.

20 Zi min cejenun 'wι zιε -a 'man bε, εn o Bali 'tō bō "dre "fō. -A -nan nen o 'nan Pōl lε 'nan: «"Bυι, "i 'yιō, Zuif 'nōn "kaga dre Zozinōn 'a, εn o pεenōn a

'o kɔaladı -pei -tɔ wɪ man 'kpa tɪɣɪ. ²¹ Waa 'vɪ 'wlɛ 'nan, yie 'nan Zuif 'nɔn pɛɛnɔn nɛn o cɪ -pɛnnɔn yei "bɛ, 'nan te 'o 'ta wɔla Moizi -le -pei da dɪ, ɛn te 'o 'wee 'nɛn 'fɔ -klɔnmɔn -va dɪ, ɛn te 'o 'ta wɔla Zuif 'nɔn 'le -pei da dɪ. ²² Waa dra "mɛn 'kɔ? -Yɛɛ cɪ 'nan o -taa -a manɛ 'nan i ya 'gʊ. ²³ -Yee "wɛan, 'wɪ nɛn kʊ "ta -a ve yie 'gʊɛ, 'i 'ta wɔla "da! Min sinjɛn a 'kʊ yei 'gʊ, o -tɔ 'o wei da. ²⁴ 'I 'kʊ waa, -e 'ka 'fli drɛ 'saun Bali 'lɛ "le zɪ Moizi -le -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 'I "lala nɛn waa -nɔn -e 'o 'wulo "jɛ "bʊ bɛ -a -nɔn o 'lɛjɪ -e 'o -kɔla 'o 'wulo "jɛ "bʊdɪ -a. -Te e drɛ zɪɛ, -e min pɛɛnɔn o -tɔ 'nan, 'wɪ nɛn waa ve 'i man bɛ, wɪ nɛn, -e 'o -tɔ 'nan, 'i 'bɔ "nyian, 'i 'ta wɔla Moizi -le -pei da. ²⁵ Minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, ɛn o yɪ -tɛra Zozi da bɛ, 'wɪ nɛn kʊa 'plɑ "da 'e 'cɛn bɛ, -nyrɛn kʊa 'vɪ -wlɛ. Kʊa 'vɪ 'nan: Te 'o 'wɪ nɛn waa -tɛ -yʊ lɛ bɛ -a -blɪ dɪ, ɛn te 'o 'wɪ nyɛn -blɪ dɪ, ɛn te 'o 'wɪ nɛn min 'ka -a -blɔ 'cɛnlɛ -e -a nyɛn 'e -sran dɪɛ -a -blɪ dɪ, ɛn te 'o cin nan 'lee 'o cin -sran -wɛɛ "dɪ, ɛn te min 'e "blu -wɛɛ "dɪ.»

²⁶ 'Bɛ 'ta tʊ cɛɛn, ɛn Pɔl min sinjɛn zɪɛ o 'sia, fɛ nɛn min -a dra 'lɔɔ -e min 'e drɛ 'saun Bali 'lɛ bɛ, waa drɛ. "Bɛ -sru, ɛn Pɔl -kʊ Bali -pan 'kuin, ɛn yɪ nɛn 'wɪnun zɪɛ -a drɛdɪ -nyaan "da "bɛ yaa 'vɪ -wlɛ, -e o -tʊdʊ pɛɛnɔn 'o Bali -panvɛ -nɔn Bali lɛ yɪ zɪɛ -a da.

Minnun Pɔl 'kun Bali -pan 'kuin

²⁷ Te yɪ 'sɔravli zɪɛ -a -nyandɪ 'bɔ, -a -nan nɛn Azi Zuif 'nɔn nɛn o Pɔl 'yɪ Bali -pan 'kuin bɛ, o minnun "kaga wluan "man, ɛn waa 'kun. ²⁸ Minnun zɪɛ o -paanman -a vɪdɪ -a 'nan: «Izraɛl 'nɔn 'ka 'ta 'pa 'kʊ 'va. "Ka 'yɪɔ, min nɛn e 'wɪ "paaman minnun jɪ fɛ pɛɛnɔn 'nan bɛ -nyrɛn 'gʊ. Yaa "paaman 'nan, Moizi -le -peinun 'lee -cee Bali -pan 'kɔn 'lee -kaa 'bɔ Izraɛl

'nɔn bɛ, 'nan -kaa 'ka -si tɪɣɫɪ da dɪ. ɛn e wla Grɛk 'nɔn 'a -cee Bali -pan 'kuin. 'Wɪ nɛn wa'a dra dɪɛ, yaa drɛ -cee fɛnan nɛn e cɪ 'saun Bali 'lɛ bɛ -a -nan.»
²⁹ Waa 'vɪ zɪɛ, kɔɔ o Pɔl 'lee Efɛz min Trofi 'yɪ 'fla yei, ɛn 'o cɪ nrɔn 'nan, -wɛɛ wla 'o 'vale -a Bali -pan 'kuin.

³⁰ 'Wɪ zɪɛ, e min pɛɛnɔn nyɔɔn 'fla, ɛn o 'si flan -a fɛ pɛɛnɔn 'nan, o -kɔ 'o cɪn yɪɛ -nan. O Pɔl 'kun, waa klan, ɛn waa 'bɔla Bali -pan 'kuin -sa -a, ɛn o 'kɔn 'bɔ 'lɛ 'wɔ 'nun. ³¹ O ya Pɔl -sɔnnan 'nan -e 'e 'ka 'o 'pɛ "nɛn.

-A -nan nɛn minnun -kɔ -a vɪɛ Rɔm 'nɔn 'le 'sounjanun tazan -dan lɛ 'nan, Zeruzalɛm 'nɔn pɛɛnɔn "ta wuanla 'o cɪn man. ³² 'Nun tɔɔn ɛn 'sounjanun tazan -dan zɪɛ e 'yee 'sounjanun 'lee 'sounjanun tanɔn wluan, ɛn o -kɔ minnun "kaga zɪɛ o va. Zɪ minnun zɪɛ o 'sounjanun tazan -dan 'yɪ 'o 'vale 'yee 'sounjanun -a bɛ, ɛn o Pɔl -sɔndɪ 'le 'tɔ.

³³ -A -nan nɛn 'sounjanun tazan -dan pli Pɔl man, ɛn e 'nan 'yee 'sounjanun lɛ 'nan, 'o 'kun -e 'o -yɪ -bulalɛ baa "fli "a. Tɔɔn ɛn yaa laabɔ minnun lɔ 'nan: «-Tɪ nɛn -a 'bɔ 'a, ɛn -mɛ "nɛn yaa drɛ?» ³⁴ Minnun pɛɛnɔn -paandɪ 'sia 'e cɪn va, min -mie "e -paan "wɔ 'wɪ 'pee vɪdɪ -a, -e min -mie "e -paan "wɔ 'wɪ 'pee vɪdɪ -a. -Yee "wɛan 'sounjanun tazan -dan 'ka -kɔlɛ 'wɪ 'tɔ -ci mandɪ -a sɔɔ zɪɛ -a yei "dɪ, ɛn e 'nan, 'o 'kɔ Pɔl -a 'sounjanun -le 'kuin. ³⁵ Zɪ Pɔl 'lee 'sounjanun "ta bɔa fɛnan nɛn waa -tria 'vaa, -e 'o -wla 'kɔn 'bɔ 'ji bɛ -a -nan bɛ, ɛn 'sounjanun Pɔl 'si lou, kɔɔ minnun "ta -gla -fɔa 'nan, te 'sounjanun 'o 'kɔ -a dɪ. ³⁶ -Yɛɛ cɪ 'nan, minnun pɛɛnɔn yɪ -a -sru te o -paanman 'nan: «'Ka -tɛ, 'ka -tɛ.»

Pɔl 'e 'cɪ wɪ 'vɪ

³⁷ Te o "ta Pəl -wlamlan 'sounjanun -le 'kən zɪɛ -a -ji bɛ, ɛn yaa laabv 'sounjanun tazan -dan lɔ 'nan: «I -kɔlaman i -si -nɔan 'mɛn -e 'an 'wɪ 'tɔ vɪ yɪɛ?»

ɛn 'sounjanun tazan "e 'nan: «Yɪoo, Grɛk min nɛn 'yia, ³⁸ Ezipti min nɛn e minnun wluan 'o cin man -a yɪ "fli 'ka tian bɔɛ 'gɔ dɪɛ, -njɛɛ 'yia dɔv? Min zɪɛ, e -kɔ o -kpi sinjɛn (20.000) -a "bui "da te -kuli -tan fɛnɛn 'lee sɛnnun a -wɔɔ.»

³⁹ ɛn Pəl "e 'nan: «Silisi Zuif min nɛn maan, an "sia Tars, an ya 'fla nɛn -a 'tɔ "we "bɛ -a da 'trɛ 'wɛ 'a. Mɛin trɔv "baa, 'i 'si -nɔn 'mɛn -e 'an 'wɪ tin 'ba minnun lɛ.»

⁴⁰ -A -nan nɛn 'sounjanun tazan -si -nɔn -yrɛ. ɛn Pəl -tɔ fɛnan nɛn waa -tria 'vaa -e 'o -wɪa 'kən 'bɔ 'ji bɛ -a -nan, ɛn 'e 'pɛ wluan minnun lɛ 'nan, 'o sɔɔ 'pla. Zi minnun pɛɛnɔn 'ta -tɔ bɛ, ɛn Pəl 'wɪ tin 'badɪ 'sia -wɛ Ebre wei -ji.

22

¹ E 'nan: «'An "bɔvɔnɔn 'lee 'an "tɪnɔn, 'ka "trɔɛn "tɔ 'an wei lɛ -e 'wɪ nɛn kɔ 'an vɪ 'cɛɛ 'lɔɔ, -e 'ka 'si 'an man bɛ 'ka man.»

² Zi waa wei 'man te e "we -wɛ Ebre wei -ji bɛ, ɛn 'o 'lɛbɔ 'pla "da "fo. -A -nan nɛn Pəl "e -wɛ 'nan:

³ «Silisi Zuif min nɛn maan, an "sia Tars, 'pian waan 'lɛbɔ Zeruzalɛm 'gɔ. Min nɛn e 'wɪ paa 'an 'ji bɛ, waa laabo Gamaliɛl, -yɛɛ -kaa tranun drɛ wɪ paa 'an 'ji 'kpa tɪglɪ. 'An bɔ 'gɔ an ya "nɛn Bali nɛn ka cɪ cɛɛgɔ -a -sru 'labɛ, -a -sru 'kpa tɪglɪ. ⁴ Minnun nɛn o 'ta 'wɔla "nɛn 'wɪ "paadɪ -trɛ nɛn 'gɔvɛ -a -sru "bɛ, an 'tɛ 'pa o da -trilii, min -mie -ka -a 'wɪ 'ji. An -klɔnmɔn 'lee lɪmɔn nun 'kun, an o -fɔ -pɔv 'kuin -a 'wɪ man. ⁵ Bali -pannɔn 'tazan 'lee min cejenun -kɔlaman waa ve 'nan, 'wɪ tɪglɪ nɛn maan ve. -Yɛɛ cɪ

'nan, o 'bɔ -wɛɛ 'fluba nɛn e -si -nɔan 'mɛn -e 'an -wla Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔn nɛn Damas bɛ -a -ji bɛ -a -nɔn 'mɛn. An -kɔ 'nan -e 'an Zozinɔn nɛn -nan nun bɛ o "kuun -e 'an 'ta waa Zeruzalem -e 'o 'wɪ "nɛn -kɔɔn -wɛɛ.

⁶ An sɔɔnla 'sia, "mɛɛn vɪnan 'an -pliman Damas "srɔn te yidɛ "ta bɔa min -win -ji 'sɛzɛ bɛ, -a -nan nɛn 'tɛ 'san -dan bii laji, e -sɛn 'an da. ⁷ 'An -tria "tra, ɛn an wei -tɔ 'man, te yaa ve 'mɛn 'nan: <Saul, Saul -mɛ 'le "wɛan nɛn i 'tɛ "paa 'an da?>

⁸ ɛn maan laabɔ 'nan: <'An 'san, -tɪ nɛn 'yia?>

E 'mɛn 'nan: <Nazaretɪ min Zozi nɛn i 'tɛ "paa "da "bɛ -nyrɛn 'maan.> ⁹ Minnun nɛn kɔ cɪ waa bɛ, "o 'tɛ 'san 'bɔ 'yɪ, 'pian min 'bɔ nɛn kɔ wɪ 'a bɛ, wa'a wei manɛ dɪ.

¹⁰ Maan laabɔ 'nan: <Minsan 'an drɛ "mɛn 'kɔ?>

ɛn Minsan "e "mɛn 'nan: <'I 'wɪuan lou -e 'i 'kɔ Damas -a -nan nun nɛn 'wɪ nɛn Bali "e 'nan 'yie 'i drɛ bɛ, waa ve 'yie.>

¹¹ 'Tɛ 'san 'plɛblɛ zɪɛ, yaan yie 'wi, -yee "wɛan minnun nɛn kɔ cɪ waa bɛ, waan 'kun 'an 'pɛ -man, ɛn o -kɔ maan Damas.

¹² Min -tɔ a 'fla zɪɛ -a da bɛ, waa laabo Anania e Bali bɔa 'kpa tɪglɪ ɛn e 'ta 'wɔla -cee -peinun da, ɛn Damas 'bɔ 'nan bɛ Zuif 'nɔn pɛɛnɔn -a 'tɔ "yɪ "ve.

¹³ Min zɪɛ, e -ta 'an 'va, e -tɔ 'an "srɔn, ɛn e 'mɛn 'nan: <'An "bɔɪ Saul 'i yie 'e 'lɛ 'sɔ!>

'Nun tɔɔn ɛn 'an yie 'lɛ 'sɔ, ɛn maan 'bɔ 'yɪ. ¹⁴ -A -nan nɛn yaa 'vɪ 'nan: <-Kaa tranun -le Bali 'i 'pla 'e 'cɛn 'nan -e 'yie 'ci 'sɔ wɪnun -tɔ, -e min nɛn e cɪ tɪglɪ 'e -tɔwɪ "bɛ 'i -tɔ, -e wei nɛn e 'sia -a 'le bɛ 'i man.> ¹⁵ -Yɛɛ cɪ 'nan e 'nan: <'I -kɔan 'yee 'wɪ -nan yɪzan -a, -e 'wɪ nɛn yia -nan 'yɪ, ɛn yia 'man bɛ, 'i vɪ min pɛɛnɔn lɛ! ¹⁶ 'Bɛ nɛn 'gɔɛ, -mɛ "nɛn i cɪ -a man -pɛnnan? 'I

'wluan lou. 'Wei-batize dre, 'i vɪ Zozi lɛ 'nan, -yɛɛ cɪ 'i 'san -a, -e Zozi 'e 'yie 'wɪ 'wɪdɪ fui.›

17 An 'li 'an da Zeruzalɛm, an ya Bali trɒ 'banan Bali -pan 'kuin, ɛn e dre 'mɛn "le nyrinvla zɒ. 18 An Minsan 'yɪ, ɛn e 'mɛn 'nan: <'I klɛ 'i man! 'I 'si "nyiandɒ Zeruzalɛm! -Yɛɛ cɪ 'nan -a -nan 'nɔn 'ka 'taa 'wɪlɛ 'mɛn 'wɪ nɛn i -taa -a vɪlɛ bɛ -a man dɪ.›

19 ɛn maan 'nan -yrɛ 'nan: <Minsan, waa -tɔa 'nan "nɛn an -cia cin yɪ 'kɔnnun -ji, te an minnun nɛn o yi -tɛala i da bɛ o "kuunman, te an o -fɔa "pɒ 'kuin, te an o -sɔan. 20 "Wɛɛ vɪ 'nan o Etiɛnɛn nɛn 'yie 'wɪ 'nan yɪzan -a bɛ -a -tɛ te an ya -nan, ɛn 'an 'bɔ 'bɛ 'kun -wee sɔnun man.›

21 ɛn Minsan "e 'mɛn "mɛn 'nan: <'I 'kɒ! An -taa 'i 'palɛ -sia -kɔɔbli minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o vɔ.› »

22 Minnun "trɔɛn "fɒ 'e 'tɔdɪ Pɔl wei lɛ -trilii 'pian zɪ e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, tɔɔn ɛn o -paandɪ 'sia -a vɪdɪ -a 'nan: «'O min 'labɛ -a -tɛ, 'e 'sinan "fo, e 'ka "le -a yɪɛ 'e 'fɒ "man "dɪ.›»

23 O -paandɪ 'sia te o 'wee sɔnun wɛɛnman, te o fuɔn wɛɛnman lou 'bli 'fɔ o ji -le "wɛɛn.

24 ɛn 'sounjanun tazan "e 'nan 'o Pɔl -wla 'sounjanun -le 'kɔn 'bɔ 'ji, -e 'o 'wɪ laabɒ -yrɔ sɔnba "a. 'Sounjanun tazan a "vale 'wɪ nɛn yaa -maan 'lɔɔ, minnun paan Pɔl da bɛ 'e -ci maan. 25 Zɪ o ya Pɔl -yrɪnan 'nan -e 'o -sɔn bɛ, ɛn 'sounjanun tazan nɛn 'e 'tɔdɪ -nan bɛ, Pɔl -a laabɒ -yrɔ 'nan: «-A -si a 'e 'nɔndɪ 'cɛɛ 'nan, Rɔm min tɪglɪ nɛn wa'a tian -yee tin 'balɛ -e tin 'e 'tɛ "da "dɪɛ, 'ka -sɔn?›»

26 Zɪ 'sounjanun tazan 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn e -kɒ -a vɪlɛ 'sounjanun tazan -dan lɛ 'nan: «Min 'labɛ, Rɔm min tɪglɪ nɛn. I "ta -a dra -yrɛ 'kɔ?›»

27 -A -nan nen 'sounjanun tazan -dan -ta, en yaa laabu Pól -lò 'nan: «Ròm min nen 'yia?»

En Pól "e -yre 'nan, Ròm min nen 'yaa.

28 En 'sounjanun tazan -dan "e Pól le "nyian 'nan: «'Mèn vε bε, "lala "kaga "a nen an dre Ròm min tighl 'a.»

En Pól "e 'nan: «'O "mæen "ya 'wυ Ròm min tighl 'a.»

29 'Nun tǝn minnun nen o "ta paan 'wι laabo Pól -lò sǝnba "a bε, o pli 'o -sru, en o 'si Pól "srǝn. Zi 'sounjanun tazan -dan a 'man 'nan, Pól nen "e 'nǝn minnun le waa yrι bε, 'nan Ròm min tighl nen bε, -a -nan nen nyen -ǝ cæen.

O -kυ Pól a tin 'banǝn 'le

30 'Sounjanun tazan -dan a "vale 'nan 'wι nen "e dre 'lǝ, en Zuif 'nǝn 'wι 'tǝ Pól man bε "e -tǝa. -Yee "wεan zi tv cæen bodrun bε, en e 'nan Bali -pannǝn 'lee tin 'banǝn pæenǝn le 'nan, 'o cin yrι. E 'nan 'o baa 'si Pól man, -a -nan nen o 'ta Pól -a tin 'banǝn 'le, en waa -tǝ o yei.

23

1 Pól tin 'banǝn pæenǝn 'nanjen tein, en e 'nan: «'An "bυinun, Bali -le 'nyranman nen maan 'pa 'trilii -e "e 'bǝ cæεγυ yi -a bε, maan -tǝa 'an 'fli -lò 'nan, -a -tǝwli "ka "va te e ya -wliδ "fo "dι.»

2 En Bali -pannǝn 'tazan Anania "e 'nan minnun nen 'o 'tǝdι Pól "srǝn "bε -wle 'nan, 'o Pól 'lεbo "wi "da. 3 En Pól "e -yre 'nan: «Bali "bε -taa "yie "sǝn wυle, i ya "le 'kǝnba ceje nen waa man 'wυ 'fuvu bε -yee 'wι 'zυ. I ya 'i -nyrandι 'mèn 'wι -sru 'nan -e 'i 'mèn 'wι tin 'ba "le zi -pei -a 'vι bε -yee 'wι 'zυ, en i -pei -tǝ wι 'bǝ srεman -a vιδι -a minnun le 'nan, 'waan 'sǝn.»

4 Minnun nen Pəl "srən "kogo be, en o 'nan Pəl le 'nan: «I ya Bali -pannən 'tazan -dan be -a "srənnan?»

5 En Pəl "e-wle 'nan: «"Bvunun, ma'an-ci-təle 'nan Bali -pannən 'tazan nen di. 'Pian maan -təa 'nan Bali wei a 'e 'cɾen 'tɛdɪ 'nan: <Te 'i 'wɪ 'wɪdɪ 'vɪ 'yie minnun tazan le di.> »

6 Zɪ Pəl -a -ci -tə "le 'nan minnun nen 'o cin 'yɪ be o -mienun a Saduze 'nən 'a, en o pləennun a Farizen 'nən 'a be, -a -nan nen yaa 'vɪ 'plɛble tin 'banən yei 'nan: «'An "bvunun, Farizen min nen maan, en Farizen min 'be 'an 'ya. Cɛɛɣv -te o -ta maan tin 'banən 'le be, -yɛɛ cɪ 'nan 'an yɪ -tɛra "da 'nan, minnun nen o kaa be o wuanla -kanən 'va.»

7 Zɪ Pəl 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ be, en -sa -fəla Farizen 'nən 'lee Saduze 'nən yei, -a -nan nen o "kaga cɛɛn 'e cin man.

8 -Yɛɛ cɪ 'nan, Saduze 'nən "o 'vɪ 'nan, minnun nen o -kaa "be, wa'a 'fua dɪ, en Bali -le 'pasianən "ka "dɪ, en Bali lei 'saun "ka "dɪ, te Farizen 'nən "o "ve 'nan, 'wɪ 'kpa nen 'wɪ zɪɛ -a.

9 Minnun -le -paandɪ a cilanan "da, -a -nan nen Farizen 'nən va 'fluba 'ci vɪnən wluan lou, en o -sa -fədɪ 'sia 'plɛble, te waa ve 'nan: «Kv'a 'wɪ 'wɪdɪ -təwɪ 'ye min 'gʊɛ -a man dɪ. -Te Bali lei 'be 'wɪ "paaman "ji? En -te 'be "cɛɛ dɪ Bali -le 'pasiazan 'be 'wɪ "paaman "ji? -Ka'a təa dɪ.»

10 -Sa -fədɪ 'bə 'fəla "va 'plɛble "bʊv "le "wɛan, nyɛn 'sounjanun tazan cɛɛn 'nan, te 'o Pəl srɛ -ji dɪ. En e 'nan 'yee minnun le 'nan, 'o -səɳla -e 'o Pəl 'kun o yei, -e 'o -kv -a 'sounjanun -le 'kuin.

11 -Pei -man be, Minsan pli Pəl man, en e 'nan -yrɛ 'nan: «'I -pəan 'kun! -Yɛɛ cɪ 'nan, zɪ i -tə 'an -sru 'mɛn

'wɪ vɪdɪ -a Zeruzalem bɛ, -a -tɔwli "nɛn "nyian 'i drɛ Rɔm!»

Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa Pɔl man

¹² Zi tɔ cɛɛn bɛ, ɛn Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa, ɛn o -tɔ 'o wei -da 'nan, -te wa'a tian Pɔl -tɛɛ dɪɛ, wa'a fɛ ble dɪ, ɛn wa'a 'yi 'mlian dɪ. ¹³ Minnun nɛn o 'wɪ zɪɛ -a 'pla "da "bɛ, o -fuba sinjɛn -cia. ¹⁴ Minnun zɪɛ, o -kɔ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun va, ɛn o 'nan -wɛɛ 'nan: «Kɔa 'pla "da, ɛn kɔ -tɔ 'kɔ wei -da 'nan, -te kɔ'a tian Pɔl -tɛɛ dɪɛ, -blɪfɛ -tɔwli 'ka 'ko 'kɔ 'le dɪ. ¹⁵ -Yee "wɛɛn, 'ka vɪ 'sounjanun tazan -dan lɛ 'nan, 'e 'ta Pɔl -a 'cɛɛ, -e 'wɪ nɛn kɔ ka drɛ -yrɛ "bɛ 'ka vɪ. -Te "yɛɛ vɪ 'nan 'e -pli 'ka man bɛ, te "kɔɛ man a 'e wɔɔdɪ -e 'kɔ -tɛ.»

¹⁶ -Wee san nɛn waa nɛn bɛ, Pɔl "blu -le 'nɛn -a 'wɪ vɪdɪ 'man, ɛn e -kɔ 'sounjanun -le 'kuin -a -nan sɛɛ wɔɛ Pɔl lɛ.

¹⁷ -A -nan nɛn Pɔl 'sounjanun tazan -tɔ laabɔ, ɛn e -yrɛ 'nan: «'I 'kɔ 'nɛn 'gɔɛ -a 'sounjanun tazan -dan 'va. 'Wɪ 'tɔ a "ji -e 'e tin 'ba -yrɛ.»

¹⁸ 'Sounjanun tazan -trɔa 'nɛn zɪɛ -a 'lɛ, ɛn o -kɔ 'sounjanun tazan -dan 'va, ɛn e -yrɛ 'nan: «Pɔl nɛn -pɔ 'kuin bɛ, yaan laabɔ, ɛn e 'mɛn 'nan, 'an 'ta 'nɛn 'gɔɛ -a 'yɪɛ 'nan, 'wɪ 'tɔ a "ji -e 'e vɪ 'yɪɛ.»

¹⁹ 'Sounjanun tazan -dan a 'kun 'e 'pɛ -man, ɛn 'o 'man tɛɛn -a -nan nɛn yaa laabɔ -yrɔ 'nan: «-Mɛ "wɪ nɛn yɪɛ 'nan 'i ve 'mɛn?»

²⁰ 'Nɛn zɪɛ e -yrɛ 'nan: «Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa 'nan -e 'o vɪ 'yɪɛ 'nan "trɛ "bɛ, 'i 'kɔ Pɔl -a tin 'banɔn 'lɛ "le "mɛn o "ta -ko 'wɪ nɛn kɔ 'o drɛ -yrɛ "bɛ -a vɪɛ -yrɛ. ²¹ Te 'i 'wɪ zɪɛ -a 'sia 'wɪ 'kpa -a dɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan, minnun nɛn o san nɛn -yrɛ "bɛ o -fuba sinjɛn -cia. Waa 'pla "da, ɛn o -tɔ o wei -da 'nan, -te wa'a tian Pɔl -tɛɛ dɪɛ, wa'a

fε ble dı, εn wa'a 'yi 'mlian dı. O man a 'e wvvdı 'va, εn o ya -a man -pennan 'nan 'i 'wı tıglı 'si "va 'wle.»

22 'Sounjanun tazan -dan "e 'nan 'nen zıε -yrε 'nan: «Te 'i 'wı zıε -a vı "nyian min pee lε dı.» -A -nan nen e 'si "man, εn e -kv.

'Sounjanun -kv Pıl-a Sezare

23 "Bε -sru, εn e 'sounjanun tanın "fli laabv, e -wle 'nan: «'Ka 'sounja -yaa "fli 'pla 'ka 'pε -a, 'lee 'sounjanun nen -sv da bε o -fuba 'saravlı, 'lee 'sounjanun nen -tin a -wlv "bε o -yaa "fli, -e 'ka 'kv Sezare, te minnun nyinla. 24 'Ka 'sv -mie 'sia Pıl -fı "davε -a, -e 'ka 'kv -a -kınmandan Felizi lε. 'Ka bıla 'a -nan nun "cε, te 'wı 'tv 'e drε -yrε "dı.»

25 -A -nan nen e 'fluba 'gvε -a crεn -tε, yaa 'pa "va. Yaa crεn -tε 'nan:

26 «'An 'bı Klodu Lisias 'bε 'fluba 'gvε -a crεn -tε -kınmandan Felizi lε. 'An "we 'i 'va!

27 Min nen maan 'pa 'sia 'yie bε, Zuif 'nın -a 'kun 'nan -e 'o -tε. En zı maan 'man 'nan, Rım min nen bε, -a -nan nen maan 'vı 'men minnun lε, εn waa 'si -wlv. 28 Fε nen e drε 'lıı, εn o 'wı 'tı "man "bε, an ya "vale "an -tıa, εn an -kv -a -wee tin 'banın lε. 29 En maan 'yı 'nan, o 'wı 'tı Pıl man 'nan, e ya 'wee -pei -tı wınun srεnan. 'Pian 'wı 'wlıdı "tv nen -e min 'e 'ka 'bε man, εn -te 'bε "cεε dı -e 'o min -fı -pv 'kuin 'bε man bε, ya'a 'bε drε lε dı. 30 O 'ci 'pa min zıε -a man, εn maan 'wı 'man, -yee "wean maan 'pa 'sia 'yie "nyıandv, εn maan 'vı minnun nen o 'wı 'tı "man "bε -wle 'nan 'o 'lv 'wı 'tı "man 'i 'va nun.»

31 'Wı nen waa 'vı 'sounjanun lε bε, o 'ta 'wıla "da. O Pıl 'sia -pei 'bı 'lein zıε -a man, εn o -kv -a Antipatri. 32 "Bε -sru "tv nen e cεen bε, 'sounjanun

nɛn o 'cɛin -ji bɛ, o 'li 'o da 'sounjanun -le 'kuin, o 'si -sɔ da 'nɔn -sru. ɛn -sɔ da 'nɔn 'lee Pɔl nun -kɔ.
³³ Zɪ o 'bɔla Sezare bɛ, ɛn -sɔ da 'sounjanun Pɔl -nɔn -kɔnmandan lɛ, ɛn o 'fluba bɛ -a 'pa "va. ³⁴ -Kɔnmandan 'fluba zɪɛ -a ta 'vɪ, ɛn yaa laabɔ Pɔl -lɔ 'nan, e "sia 'lɛglɔn "cɛn "ji. Zɪ yaa 'man 'nan, Pɔl "sia Silisi bɛ, ɛn e 'nan: ³⁵ «"Mɛn 'i wei man bɛ, te minnun nɛn o 'wɪ 'tɔ 'i man bɛ, o 'bɔla 'gɔ.» -A -nan nɛn e -si -nɔn 'nan 'o 'kɔ Pɔl 'pa -e 'o yɪɛ 'tɔ "va Erodi -le mingɔnnɛn 'kuin.

24

¹ Yi 'soolu "bɛ -sru, ɛn Bali -pannɔn 'tazan Anania 'bɔla Sezare 'o 'vale min ceje -mienun 'lee min nɛn o -fɔa -a -sru -e 'e min 'lɛji wɪ -blɪ bɛ -a -tɔ -a. Min zɪɛ waa laabɔ Tɛrtulu. O Pɔl -sanman drɛ -kɔnmandan -va. ² O Pɔl laabɔ, ɛn Tɛrtulu 'wɪ 'gɔɛ -a 'padɪ "da 'sia, e 'nan:

«Min -dan Felizi, 'yie "wɛan nɛn 'kɔ man yra -trɔɔ, ɛn 'kɔ 'ci "nranman. 'I 'kɔ man 'wɪ dra tɪglɪ. -Yee "wɛan nɛn 'kɔɛ minnun 'gɔɛ, i ya -wee 'trɛda drɛnan tɪglɪ. ³ Min -dan Felizi, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn yia dra 'kɔɛ tɔ pɛɛnɔn man bɛ, -a -cin 'ka 'saan 'kɔ 'ji dɪ. ⁴ An 'ka "vale 'an see "paa 'i man 'wɪ pɛɛnɔn vɪdɪ -a dɪ, -yee "wɛan mɛin trɔ "baa 'nan 'i "trɔɛn "tɔ 'kɔ wei lɛ "wɛnnɔn.

⁵ Kɔa 'yɪ 'nan, min 'gɔɛ -yɛɛ minnun yɛi "srɛman, e 'wɪnun vɛ tɛ -sa -dan -fɔala Zuif 'nɔn yɛi fɛ pɛɛnɔn 'nan. -Yɛɛ cɪ minnun nɛn o cɪ Nazaretɪ min Zozi -sru "bɛ o tazan -a. ⁶ Yaa man wɛɛ 'nan, 'e -cee Bali -pan 'kɔn "tri -tɔa Bali 'lɛ, ɛn kɔa 'kun. [Kɔ ya "vale 'kɔ -yee 'wɪ tin "baa "lɛ zɪ 'kɔɛ -pɛi -a 'vɪ bɛ -yee wɪ 'zɔ. ⁷ 'Pian ɛn 'sounjanun tazan Lisias -ta 'palɛ "va, ɛn yaa 'si 'kɔ 'lɔ 'sa -a. ⁸ Yaa 'vɪ minnun nɛn o 'wɪ 'tɔ

"man "be -wle 'nan 'o 'ta 'wɪ 'tɔ "man 'i 'va 'gʊ.] I 'wɪ laabʊ -yrɔ 'i 'bɔ 'a, -e 'wɪ nɛn e drɛ 'lɔɔ kʊ 'wɪ 'tɔ "man "be, "i "man.»

⁹ En Zuif 'nɔn 'tɔ 'wɪ zɪɛ -a -sru te waa ve 'nan e ya 'wɪ 'kpa -a.

Pɔl 'wɪ 'ci 'vɪ -kɔnmandan Felizi 'lɛ

¹⁰ -Kɔnmandan Felizi -si -nɔn Pɔl lɛ 'nan, 'e 'wɪ. -A -nan nɛn Pɔl "e 'nan:

«Maan -tɔa 'nan, i ya 'lɛglɔn 'gʊɛ -a da tin 'bazan 'a -a -nan lɛ "kaga 'bɔ. -Yee "wean an yi -tɛala 'an 'fli da, ɛn an ya tin 'banan 'i 'lɛ 'gʊ. ¹¹ An -kʊ Bali trʊ 'balɛ Zeruzalɛm, -a -nan yi -fuda "fli 'ka tian 'ciɪlɛ dɪ. -Te yia laabʊ minnun lɔ, o -taa -a vɪɛ yɪɛ zɪ. ¹² -Te e ya Bali -pan 'kuin -a oo, -te e ya cin yɪ 'kɔnnun -a oo, -te e ya 'fla yei "a oo, min -tʊ 'ka 'an yɪɛ, te an ya -sa -fɔnan dɪ. En min 'ka 'an yɪɛ, te an ya 'wɪ vɪnan minnun lɛ -e 'o 'wɪuan 'o cin man dɪ. ¹³ Minnun 'labɛ, 'wɪ 'bɔ nɛn waa -tɔa 'an man 'gʊɛ, wa'a 'kɔlamɛn -e 'o -ci -kɔɔn 'wein dɪ. ¹⁴ Maan ve 'i yɪɛ man 'wein 'nan, 'an tranun -le Bali nɛn an cɪ -a trʊ 'banan, "le zɪ Minsan -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 'Pian -wee vɛ bɛ, an ya 'ta wɔlanɛn 'wɪ 'pee -sru. En 'mɛn vɛ bɛ, "an "yi -tɛala 'wɪ pɛɛnɔn nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Moizi -le -pei 'fluba ji 'lee 'wɪ pɛɛnɔn nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji bɛ -a da. ¹⁵ Bali "e 'nan, minnun nɛn o 'wɪ tɪglɪ dra ɛn o kaa bɛ, 'lee minnun nɛn o 'wɪ 'wɪdɪ "dra ɛn o -ka bɛ, o wuanla -kanɔn 'va. An yi -tɛala 'wɪ zɪɛ -a da, ɛn o 'bɔ "o "yi -tɛala "da "nyian. ¹⁶ -Yee "wean, maan -wɛɛman tʊ pɛɛnɔn man 'nan, 'mɛn 'wɪ pɛɛnɔn 'e 'kɔn 'e 'sʊdɪ "ji Bali 'lɛ 'lee minnun 'lɛ.

¹⁷ Zɪ an 'si Zeruzalɛm -a -nan lɛ "kaga 'bɔ bɛ, ɛn an 'li 'an da -nan nun, 'nan -e 'an "yi "drɛ 'mɛn minnun

le "lala -a, -e fe nen e -fo 'an 'lo be 'an -non Bali le -a. ¹⁸ 'Wl zle -a drenan nen an ci, en o 'bo 'an man Bali -pan 'kuin. "Wee bo 'an man be, te an ya fe nen waa dra 'lo -e min 'e dre 'saun Bali 'le be -a drenan. Minnun 'ka 'nan "kaga "di, en minnun 'ka 'sa -fonan 'o cin yei "di. ¹⁹ 'Pian Azi 'le glon 'ji Zuif 'non -mienun 'be ci -nan, -wee -kolaman paan -e 'o 'ta 'i 'va -te 'wl a o 'ji -e 'o -to 'an man. ²⁰ En -te 'be "cee di, minnun 'gve zi o -ku maan tin 'banon 'le be, 'wl "cen "nen waa 'yi, en e 'pa 'an man. ²¹ -Te ya'a 'sile a 'wl nen maan 'vi wei 'pleble 'ji o penenon yei "be -a di. Maan 'vi 'nan: 'An "bunun, an yi -teala "da 'nan minnun nen o kaa be, o wuanla -kanon 'va. -Yee "wean nen o -ta maan tin 'banon 'le cegv.»

²² Zi ko min 'e 'ta wola Minsan -le 'wl da be, Felizi -a toa. -A -nan nen e tin 'banon wluan lou, en e 'nan -wle 'nan: «-Te yi nen 'sounjanun tazan Lisias -ta be -e 'an 'cee 'wl 'gve -a fa 'si.» ²³ En Felizi 'e 'nan 'sounjanun tazan le 'nan, 'e yei 'to Pol -va. 'Pian te 'e 'kon "le -pv 'kuinzaan 'zv di, -te -a beenun "ta "yi "dra -yre "be, te 'o 'si -to -wlo "di.

Pol 'wl tin 'ba Felizi 'lee 'e nan le

²⁴ Yi "fli yaa "be -sru, en Felizi 'lee 'e nan -ta. -A nan zle Zuif li nen, waa laabo Drusil. -A -nan nen e min 'pa 'sia 'nan, 'o 'ku Pol laabv -e 'e yi -teradi Zozi Crizi da 'wl vi 'wle. ²⁵ Zi Pol -ta be, en e 'wl zle -a -ci vidi 'sia, zi ko min 'e 'ta wv -e 'e 'so Bali le be, yaa 'vi, en zi ko min 'e 'fli 'kun 'wl man be, yaa 'vi, en yaa 'vi "nyian 'nan Bali -taa minnun penenon 'le tin 'bale. -A -nan nen nyen Felizi cenen, en e Pol le 'nan: «Cegv ve 'bo "yi, -te 'an 'wulo da 'yi -e 'mein laabv.» ²⁶ Felizi -a "nrannonman 'e 'ji 'nan, Pol "ta "lala -nonan 'yre, -yee

"wεan e Pɔl laabu 'e 'va 'e 'pa -a "kaga, te o -σεε "wo -a.

²⁷ Ζι -a -nan λε "fli ciι bε, εν ο Felizi "pa 'jizan 'tɔ. Wεε laabo Porci Fetus. Felizi a "vale Zuif 'nɔn 'o 'yee 'wι yι "yi "le "wεan, e Pɔl 'tυι -pυ 'kuin.

25

Pɔl 'wι tin 'ba Fetus 'le

¹ Ζι Fetus 'bɔla 'leɣlɔn zιε -a -ji bε, yi yaaga "bε -sru εν e 'si Sezare, e -kυ Zeruzalem. ² Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Zuif 'nɔn 'va min cejenun -kυ Fetus -va, εν ο 'wι 'tɔ Pɔl man. ³ O toba -fɔ Fetus λε 'nan 'e 'pa 'o 'va -e 'e dre -e Pɔl 'e 'ta Zeruzalem. O "ta san nrenman Pɔl λε 'nan "yεε -ta -sia -e 'o -te. ⁴ Εν Fetus -a 'vι -wλε 'nan: «Pɔl a -pυ 'kuin Sezare, εν an 'bɔ -taa "kυλε -nan nun -naagυ. ⁵ -Yee "wεan, 'ka 'va min cejenun nen ο -kɔlaman bε 'o 'pa 'an 'va, -e 'kυ 'kυ waa, -e 'wι nen min zιε yaa dre 'wliɔ "bε 'o -tɔ "man.»

⁶ Fetus yi dre Zeruzalem 'sɔra, -a -fuzan da, εν e 'li 'e da Sezare. 'Be 'ta tυ cεen, εν e -nyran fenan nen ο tin "baa bε -a -nan, εν e 'nan 'o 'ta Pɔl -a 'yrε. ⁷ Ζι Pɔl -ta bε, εν Zuif 'nɔn nen ο 'si Zeruzalem bε, 'o cin yι "man. -A -nan nen ο 'wι "kaga "nen e ci -wliɔ "bε -a 'pa "da, 'pian te wa'a 'kɔlaman -a -ci -kɔɔndι -a dι.

⁸ Pɔl -tɔ 'e 'fli -sru -a vιɔ -a 'nan: «Ma'an 'wι 'wliɔ "dreλε Zuif 'nɔn -le -pei man dι, εν ma'an 'wι 'wliɔ "dreλε Bali -pan 'kɔn man dι, εν ma'an 'wι 'wliɔ "dreλε mingɔnnennun tazan nen Rɔm bε -yrε "dι.»

⁹ Fetus a "vale Zuif 'nɔn 'o 'yee 'wι yι "yi, -yee "wεan yaa laabu Pɔl -lɔ 'nan: «I ya "vale 'i 'ko Zeruzalem -e 'ka tin 'ba 'wι zιε -a da 'an yiε man?»

¹⁰ Εν Pɔl "e 'nan: «An ya mingɔnnennun tazan nen Rɔm bε -yee tin 'banɔn 'le. -Wεε 'men 'wι tin

"baa. Yia -tɔa 'i 'bɔ 'a 'nan ma'an 'wɪ 'wɪdɪ "drɛɛ
 Zuif 'nɔn lɛ dɪ. ¹¹ "Te an 'wɪ 'wɪdɪ "tɔ drɛ 'nan -e min
 'e 'ka -a 'wɪ 'ji bɛ, "te an "we "man -e 'an 'ka. ɛn -te
 -wee 'wɪ 'bɔ nɛn waa -tɔ 'an man bɛ -a -ci "ka "dɪɛ,
 min -tɔ 'ka 'kɔlaman -e 'yaan 'nɔn -wɛ -e 'waan 'tɛ
 dɪ. An ya "vale mingɔnnɛnnun tazan nɛn Rɔm bɛ,
 -a 'bɔ nɛn 'e 'mɛn 'wɪ tin 'ba.»

¹² Fetus 'lee 'yee minnun 'o cin wei -ci man, ɛn e
 'nan Pɔl lɛ 'nan: «I ya "vale mingɔnnɛnnun tazan
 nɛn Rɔm bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'yie 'wɪ tin 'ba. -Yee "wɛan
 o -ko 'yie 'wɪ tin 'balɛ "va "nun.»

Fetus Pɔl -le 'wɪ 'vɪ Agripa lɛ

¹³ Yi "fli yaa "bɛ -sru, mingɔnnɛn Agripa 'lee 'e
 "blu Bereni -ta Fetus 'tɔ bɔɛ Sezare. ¹⁴ Zɪ o "ta
 yi "kaga "dra Sezare bɛ, ɛn Fetus Pɔl -le 'wɪ 'vɪ
 mingɔnnɛn Agripa lɛ. E 'nan: «Min -tɔ a 'gɔɛ, Felizi
 -a 'tɔɪ -pɔ 'kuin. ¹⁵ Zɪ an -kɔ Zeruzalem bɛ, ɛn Bali
 -pannɔn 'tanɔn 'lee Zuif min cejenun 'wɪ 'tɔ "man,
 'nan -a 'wɪ zɪɛ -a -ji bɛ, 'an tin -tɛ "da.

¹⁶ ɛn maan 'vɪ -wɛɛ 'nan, Rɔm 'nɔn 'ka tin tɛa min
 da zɪɛ dɪ. Min nɛn o 'wɪ 'tɔ "man "bɛ, 'o 'vale minnun
 nɛn o 'wɪ 'bɔ 'tɔ "man "bɛ waa, 'o cin ye, -e min zɪɛ 'wɪ
 nɛn e drɛ 'lɔɔ, o 'wɪ 'tɔ "man "bɛ, 'e 'si "va. ¹⁷ -A -nan
 nɛn Zuif 'nɔn zɪɛ, kɔ -ta waa 'gɔ. Ma'an yi 'palɛa dɪ,
 -a ta tɔ cɛɛn, ɛn an -nyran 'mɛn tin 'banan, ɛn maan
 'vɪ 'nan, 'o 'ta min zɪɛ -a 'mɛn. ¹⁸ Minnun nɛn o 'wɪ
 'tɔ "man "bɛ o -ta, ɛn ma'an nrɔn 'an 'ji 'nan, o "ta
 'wɪ 'wɪdɪ "tɔ ve -e 'e drɛ paan -a drɛ wɪ -a. ¹⁹ 'Pian o
 'wɪ 'vɪ 'o 'bɔ 'le -pei -tɔ winun da 'lee min -tɔ nɛn waa
 laabo Zozi bɛ -a da. Min zɪɛ e -ka, ɛn Pɔl "e vɪ 'nan, -a
 yie a "man. ²⁰ Zɪ ma'an 'wɪ zɪɛ -a 'kun "man "klɔ yɛɛ
 dɪɛ, ɛn maan laabo Pɔl 'bɔ 'lɔ 'nan, -te e ya "vale 'e 'ko
 Zeruzalem -e 'o 'wɪ zɪɛ -a tin 'ba 'nan nun. ²¹ 'Pian

Pɔl "e 'nan, 'e ya "vale 'nan mingɔnnennun tazan nɛn Rɔm bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'yee 'wɪ tin 'ba. -Yee "wɛan maan 'vɪ 'nan, 'o yɪɛ 'tɔ tɪan "va -pʊ 'kuin, -e tʊ nɛn maan -nɔan 'sounjanun lɛ -e 'o 'kʊ -a -yrɛ "bɛ 'e bɔ.»

²² En Agripa "e Fɛtus lɛ 'nan: «"An "ya wo "vale "an "min 'bɔ wei maan "nyian.»

-A -nan nɛn Fɛtus "e 'nan: «"Trɛ -e 'i wei man.»

²³ -A ta tʊ nɛn e cɛɛn bɛ, Agripa 'lee Bereni -ta. - Wɛɛ ta 'o 'vale min "kaga "nɛn o -kʊ o 'silɛ -sia bɛ waa. 'O 'vale 'sounjanun tanɔn 'lee 'flanɔn cejenun -a -wɛɛ wla tin 'banan. En Fɛtus "e 'nan, 'o -ta Pɔl -a. Zɪ o -ta -a bɛ, ²⁴ en Fɛtus "e 'nan:

«Mingɔnnɛn Agripa 'lee 'ka pɛɛnɔn nɛn fɛ 'gʊɛ -a -nan bɛ, "ka 'yɪɔ, cɛɛ min nɛn Zuif 'nɔn pɛɛnɔn nɛn o ya Zeruzalɛm 'lee Sezare bɛ, o -paanman -a vidɪ -a 'nan, e 'ka 'le -e -a yɪɛ 'e 'fʊ "man "dɪɛ, -nyrɛn 'gʊ.

²⁵ 'Pian "mɛɛn 'va zia bɛ, ya'a 'wɪ 'wɪdɪ "tʊ drɛɛ -e 'e 'ka -a 'wɪ 'jɪ dɪ, ɛn -a 'bɔ "e 'vɪ 'nan mingɔnnennun tazan nɛn Rɔm bɛ, -yɛɛ 'yee tin "baa. -Yee "wɛan an wɪ "man 'nan 'an -nɔan "minnun lɛ -e 'o 'kʊ -a -yrɛ.

²⁶ En 'wɪ nɛn 'kɔ 'an 'crɛn -tɛ 'an 'san lɛ 'nan, yaa drɛ -e 'an 'pa "va "bɛ, -a -cin 'ka 'an 'jɪ dɪ. -Yee "wɛan an -ta -a 'ka pɛɛnɔn 'lɛ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ 'i 'bɔ 'lɛ "bʊʊ mingɔnnɛn Agripa, 'i 'wɪ laabʊ -yrɔ, -te e -nyan -e 'an 'wɪ 'tʊ yɪ 'an crɛn -tɛ 'nan yaa drɛ. ²⁷ -Yɛɛ cɪ 'nan -e min 'e 'kʊ min -a min lɛ 'nan, 'e -fɔ -pʊ 'kuin te 'wɪ nɛn yaa drɛ bɛ e 'ka "va "dɪɛ, -a -ci "ka "mɛɛn 'va dɪ.»

26

Pɔl 'wɪ tin 'ba Agripa 'lɛ

¹ -A -nan nɛn Agripa "e Pɔl lɛ 'nan: «-Si a 'yɪɛ -e i 'wɪ nɛn e drɛ bɛ -a 'vɪ.»

En Pol 'e 'pe nyoon minnun le 'nan -e 'e 'wi tin 'ba. E 'nan: ² «Mingonnen Agripa, 'wi pweenon nen Zuif 'non -a 'pa 'an da be, 'an 'ci a 'e 'sodi ceegv -e 'an 'nan wi vi 'i 'le. ³ -Yee ci 'nan Zuif 'non 'le -pei -to winun pweenon be yia -toa, en 'wi nen Zuif 'non 'bo o -sa -foa "da "be yia -toa. -Yee "wean maan laabo 'i 'lo 'nan, 'i man -sran -e 'i "troen "to 'an wei le.

⁴ 'Wi pweenon nen maan dredi 'sia 'an "wennen da, 'an 'ya treda 'lee Zeruzalem be, Zuif 'non pweenon -a -toa. ⁵ Farizen 'non 'be 'ta 'wola -pei -to winun da "kaga, en -a min -tu nen "nen 'maan. -Te o ya "vale 'o 'nan wi ve be, o -kolaman waa ve 'o 'bo 'a, koo waan -toa -a -nan 'mon.

⁶ 'Be nen 'gve, 'wi nen -yee "wean o -ta maan tin 'banon 'le be -nyren 'nan: Bali -to e wei -da -kaa tranun le, 'nan 'e 'wi 'tu dra -wle, en an ya 'wi zle -a dredi man -pennan. ⁷ 'Kve 'leglon 'fuda "fli 'bo 'ji be, minnun -a "nrōnman 'o 'ji 'nan Bali 'wi zle -a 'le sooman, te waa "sua bodrun funnin, wa'a 'flian di.

Mingonnen Agripa, 'wi 'lein zle "an "nrōnman "nyian 'an 'ji, -yee "wean Zuif 'non 'wi 'to 'an man. ⁸ -Me "le "wean ka'a yi -tera "da 'nan, min nen e -ka be Bali -kolaman -a wluandi -a -kanon 'va di?

⁹ 'An 'bo 'gv zi -a -cin ci 'e tede 'an 'ji zle, 'an pei 'pa Nazareti min Zozi man 'wi pweenon dredi -ji. ¹⁰ -A 'bo nen maan dre Zeruzalem, en an Zozinon "kaga "fo -pu 'kuin, Bali -pannon 'tanon 'be -si -non 'men. -Te waa 'vi 'nan 'o o -tee "be 'ku pei a waa -tuwli. ¹¹ An ci cin yi 'kon 'tudu pweenon 'ji, te an Zozinon -saan. An -toa "o -sru "sa -a, te o "we "wli di Zozi man. 'An 'ci a 'e sredi o man "buv -le "wean, an 'te 'pa o da, en an -ku 'te 'pale o da 'flanun nen -pen da be -a da.

12 'Wı zıε -a -ji nēn yi -tᵛ da an "ta -ko Damas, Bali-pannōn 'tanōn 'bē 'fluba 'nōn 'mēn 'nan, 'an 'kᵛ Zozinōn nēn -nan nun bε o "kuun.

13 Mingōnnēn Agripa, te an ya -sia yidε 'bō min -win -ji 'sεzε, -a -nan nēn an 'tε 'san -tᵛ 'yı, te e "sia laji, εn e 'kᵛ 'si -fō 'kᵛ 'vale minnun nēn o -kᵛ 'an 'pale bε waa. 'Tε zıε, -a 'bidı "mlian yidε da. 14 'Kᵛ pēēnōn kᵛ -tria "tra, εn an wei -tᵛ 'man, te yaa ve 'mēn Ebre wei -ji 'nan: <Saul, Saul, -mε "le "wεan i 'tε "paa 'an da? -Yεε cı 'nan, i ya "le 'nan -wi nēn -a -sru "pinzan yiba "nēnbᵛdı -sōōnman "man, te ya'a 'ko 'e 'lε dıε -yee 'wı 'zᵛ.>

15 Maan laabᵛ -yrō 'nan: <An 'san, -tı nēn 'yia?>

En Minsan "e 'nan: <Zozı nēn maan, 'an 'bō da nēn i 'tε "paa 'gᵛ. 16 'Pian 'i 'wluan, 'i 'tō 'i 'cēin -da lou. -Yεε cı 'nan 'wı nēn 'an 'fli kōōn 'yie "man "bε, -nyrēn 'gᵛ: Mēin 'pla 'nan -e 'i drε 'an 'suzan 'a, -e 'i 'wı nēn yia -nan 'yı bε -a vı minnun lε, -e 'an 'fli -kōōn "nyian 'yie 'wı peenun -ji. 17 An "ta 'i "sia 'wı 'ji, Zuif 'nōn 'lee minnun nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a dıε o yei. En mēin "paa -sia o va, 18 -e 'i o yie 'lε 'sᵛ, 'dᵛ -e 'o 'si klun va, -e 'o 'ta 'tε 'san da, -e 'o 'si Satan -le 'plεble 'wlu, -e 'o 'ta Bali va. -Te o yi -tεra 'an da -e Bali 'e -wee 'wı 'wlıdı 'fui, -e 'o -nyrannan "yı minnun nēn o cı Bali -le vε -a bε o va.>

19 Mingōnnēn Agripa, zı e drε zıε, 'wı nēn maan -nan 'yı, εn e "sia Bali va bε, ma'an tuᵛlε 'an 'pela koda dı. 20 'Pian 'wı nēn maan 'vı Damas 'nōn lε, 'lee Zeruzalēm 'nōn lε, 'lee Zude 'lēglōn 'ji 'nōn lε, 'lee 'lēglōn pee da 'nōn lε bε, -nyrēn 'gᵛ: 'Ka 'si 'wı 'wlıdı "drēdı man, -e 'ka 'fli -nōn Bali lε. 'Ka 'wı "yi "drε, -e 'e -kōōn 'nan 'ka 'si 'wı 'wlıdı "drēdı man. 21 'Wı nēn

-yee "wεan Zuif 'nɔn 'an 'kun Bali -pan 'kuin, εn o 'nan, waan -tea "bε -nyrεn zιε.

22 'Pian Bali -le 'padι 'an 'va 'le "wεan bε yaa dre 'trilii, εn yi 'gυε e 'bɔ 'an man, εn an ya -yee 'wι 'nan yizan -a min pεεnɔn yiε man. An ya -yee 'wι 'nan yizan -a min -dandannun 'lee min "tunnun yiε man, te ma'an 'wι 'pee 'palε 'wι nεn Bali 'lewei vɪnɔn 'lee Moizi -a 'vι 'nan, e -taa "dreλε bε -a da dι. 23 Waa 'vι 'nan: Min 'sizan 'wι 'ji e yra ye, εn -yεε wuanla 'e flin -kanɔn 'va, εn -yεε -taa "dreλε 'tε 'san -a Zuif 'nɔn yei 'lee 'lεglɔn pee -ji 'nɔn yei.»

24 Pɔl a 'wι nεn e dre bε -a tin 'banan, εn Fetus paan wei 'pleble 'ji 'nan: «Pɔl, klin "a 'i 'wulo -ji? 'Yie 'wι 'tɔdι "bυυ 'bɔ "ta klin -fɔa 'i 'wulo -ji "bε -sru?»

25 Εn Pɔl "e -yrε 'nan: «Min -dan Fetus, klin 'ka 'an 'wulo -ji dι, 'pian 'wι 'tɔ wei nεn maan -fɔa, εn 'wι tɪgh nεn maan ve. 26 -A -cin a mingɔnnεn Agripa ji 'e pεεnɔn, -yee "wεan an yi -tεala 'an 'fli da, εn maan ve -a 'lε. An yi -tεala "da 'nan, 'wι pεεnɔn zιε yaa -tɔa, -yεε cι 'nan 'wι zιε ya'a dreλε 'e yɔɔdι dι.» 27 Εn Pɔl a laabυ Agripa lɔ 'nan: «Mingɔnnεn i yi -tεala Bali 'lewei vɪnɔn wei da? Maan -tɔa 'nan, i yi -tεala "da.»

28 -A -nan nεn Agripa "e Pɔl lε 'nan: «E -fυ "wεnnɔn -e 'yia dre Zozizan 'a.»

29 Εn Pɔl a 'vι 'nan: «-Te e -fυ "wεnnɔn oo, εn -te e ya tian "kaga oo, 'e dre Bali ci 'sɔ wι -a, 'nan te 'i 'saza nεn 'i 'fɔ "va "dι. 'Pian minnun pεεnɔn nεn o cι 'an wei mannan cεεgυε, 'o dre "le 'mεn 'wι 'zυ. 'Pian te o 'ka min lɔ -pυ 'kuin dι.»

30 Εn mingɔnnεn Agripa 'lee -kɔnmandan 'lee Bereni 'lee o pεεnɔn nεn o cι o -nyrandι waa bε, o wluan lou, 31 o 'bɔla bei, te waa ve 'o cin yei 'nan:

«Min 'labε ya'a 'wɪ 'wɪdɪ "tʊ drɛɛ -e min 'e 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ, ɛn -te 'bε "cɛɛ dɪ -e 'o min -fɔ "man -pʊ 'kuin dɪ.»

³² -A -nan nɛn Agripa "e Fetus lɛ 'nan: «Kʊ -kɔlaman paan 'kʊ "sia "man, 'pian -a 'bɔ 'bɛ cɪ "va 'nan mingɔnnɛnnun tazan nɛn Rɔm bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'yee 'wɪ tin 'ba.»

27

O -kʊ Pɔl -a Rɔm

¹ Zɪ waa 'pla "da 'nan 'kʊ 'kʊ Itali -klʊ -dan ji bɛ, ɛn o Pɔl 'lee -pʊ 'kɔnnɔn -mie -nɔn 'sounjanun tazan -tʊ lɛ. Waa laabo Zulis, e ya Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn -le 'sounjanun 'va. ² Kʊ -fɔ -klʊ -dan tʊ nɛn e 'si 'fla nɛn waa laabo Adramit bɛ -a da bɛ -a -ji. -Klʊ zɪɛ e -ciala Azi fɛnannun nɛn -klʊ -tɔa "bɛ -a -nan. ɛn kʊ -kʊdɪ 'sia. 'Kʊ 'vale min -tʊ nɛn waa laabo Ariza bɛ waa kʊɛ cɪ, Masedɔa min nɛn, e "sia Tesalonik.

³ 'Bɛ 'ta tʊ cɛɛn, ɛn kʊ 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Sidɔn bɛ -a da. Zulis cɪ "yi drɛ Pɔl lɛ, e -si -nɔn -yrɛ 'nan, 'e 'kʊ 'e beenun va -e fɛ nɛn -a 'wɪ cɪ "man "bɛ, 'o -nɔn -yrɛ. ⁴ Kʊ 'si 'bɛ 'nan, ɛn kʊ cɪt 'yi yei 'trɛ nɛn waa laabo Sipri bɛ -a "srɔn. Kɔɔ fulɔ yra a 'kʊ da zia -le "wɛan. ⁵ Kʊ jemie nɛn Silisi 'lee Panfili 'lɛglɔn "srɔn "bɛ -a cɛɛn, ɛn kʊ 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Mir bɛ -a da, Lisi 'lɛglɔn 'ji. ⁶ 'Fla zɪɛ -a da nɛn 'sounjanun tazan -klʊ -dan tʊ 'yɪ, te e "sia Alɛzandri e "ta -ko Itali, ɛn e 'kʊ 'fɔ -ji.

⁷ Kʊ yi drɛ "kaga te kʊ -kʊla yɔɔ. 'Kʊ "koe "nyan -sia "kaga 'vaa, ɛn kʊ 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Nide bɛ -a "srɔn. 'Pian fulɔ -le "wɛan kʊ'a 'kɔlaman -e 'kʊ 'kʊ 'lɛ zia dɪ. -Yee "wɛan kʊ cɪla Salome zia, ɛn kʊ -kʊla 'yi yei 'trɛ nɛn waa laabo Cret bɛ -a "srɔn.

⁸ 'Kʊ "koe "nyan -sia "kaga, ɛn kʊ cɪt 'yi yei 'trɛ zɪɛ -a

"srɔn, ku 'bɔla fɛ -tu -nan. Fɛ zɪɛ waa -nan laabo -klɔ -dandan -tɔnan 'kpa. E ya 'fla nɛn waa laabo Lase bɛ -a "srɔn.

⁹ Ku tu "kaga 'kpa drɛ -sia, ɛn -kudɪ 'ku 'lɛ 'tɔ "nyian 'plɛblɛ 'kpa tɪglɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan tu nɛn o fɛ "sɔan "man "bɛ e ciɪ, ɛn tu -wɪdɪ "ta bɔa. ¹⁰ -Yee "wɛan Pɔl 'wɪ 'gʊɛ -a 'pla -wɪɛ, e 'nan: «'An beenun, maan ye "le 'nan, -cee -kudɪ -kaa 'lɛ dra 'plɛblɛ 'kpa tɪglɪ. -Klɔ -dan 'lee 'e 'ci fɛnun pɛɛnɔn srɛman, ɛn -kaa 'bɔ 'nyian -te kaa drɛɛ "yi "dɪɛ, -kaa wulo -ko -ji.»

¹¹ 'Pian 'sounjanun tazan yi -tɛra -klɔ -dan fɔzan 'lee min 'bɔ nɛn -yee -klɔ cɪ -a bɛ -a da e mɪn Pɔl wei da. ¹² ɛn "nyian -a -nan nɛn -klɔ -dannun 'bɔ -tɔa "bɛ, -a -nan "ka "yi 'kpa "le -e 'o tu -wɪdɪ zɪɛ -a drɛ -nan dɪ, -yee "wɛan -klɔ -dan 'bɔ 'ji minnun pɛɛnɔn wei drɛ 'tu 'nan, 'o 'si fɛ zɪɛ -a -nan. O ya "vale 'o dra -kpɔ 'nan, -e 'o 'bɔ -klɔ -dandannun -tɔnan nɛn waa laabo Fenis bɛ -a -nan. -A -nan a Cret 'trɛ 'bɔ da "nyian, ɛn 'fla zɪɛ -a da bɛ -wee fulɔ 'sia yidɛ 'fɔ -nan "va 'zia 'pɛ "yi "da, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ -e 'e 'si -a -pɛ bu da. -Yee "wɛan fɛnan zɪɛ e ya "yi -e 'o 'fʊ -nan tu -wɪdɪ "man.

Fulɔ 'plɛblɛ "fɛɛndɪ 'sia jemie da

¹³ Fulɔ nɛn e "sia 'trɛda "trɛ 'zia bɛ, e "fɛɛndɪ 'sia fɔɔvɔ. ɛn minnun nɛn -klɔ -dan ji bɛ, "wee 'ji "le 'wee 'wɪ nɛn 'o 'pla "da "bɛ e "ta -daa "drɛɛ "yi. -Bulalɛ nɛn o -klɔ baa -tɔ -a bɛ, waa 'si 'yia, ɛn o 'wee -klɔ da sɔnun wɪuan lou, 'nan -e 'o -pli 'o 'lɛ Cret 'bɔ "srɔn. ¹⁴ 'Pian fɔɔnɔn, ɛn fulɔ 'plɛblɛ 'tu 'si 'yi yei 'trɛ 'bɔ da, e "fɛɛndɪ 'sia 'plɛblɛ. Fulɔ zɪɛ e 'si fɛnan nɛn yidɛ wuanla bɛ -a -pɛ bu da zia. ¹⁵ -Klɔ -dan 'ka -kɔlɛ -tɔdɪ -a fulɔ zɪɛ -a yra dɪ, ɛn 'ku 'fli 'tʊɪ e -ku 'ku 'a. ¹⁶ "Kʊɛ vɪnan 'ku 'ciɪ 'yi yei 'trɛ 'tu nɛn waa laabo

Kloda be, -a wlu "tre, en ku kola 'kue -klv "wennenn -trɔadɪ -a -si yra. Kva 'sia, ¹⁷ en kva -fɔ -klv -dan 'bɔ 'ji. -A -nan nen minnun nen o 'nyranman "paa -klv 'bɔ da be, o baa -fɔ 'kue -klv 'bɔ man, 'nan -e 'e 'kɔn 'cinjin. En "nyian "klan a o ji 'nan, 'o "ta -daa kɔale nyren nen Libi 'leɣlɔn "srɔn "be -a va, -yee "wean o 'kue -klv da sɔnun -ta "tra. Zi kva dre zɪe, en fulɔ -ku 'ku 'a 'ku 'le.

¹⁸ Tu cɛen te fulɔ 'kue -klv -dan 'bɔ 'nyɔɔn man tian 'pleble, -yee "wean fɛnun nen -klv -dan 'bɔ 'ji be, kva weendi 'sia 'yia. ¹⁹ -A yi yaagazan da be, minnun nen o 'nyranman "paa -klv -dan 'bɔ 'ji be, -wee -klv 'bɔ da fɛnun "sɔvɔdɪ 'sia te waa weenman 'yia. ²⁰ Yi "kaga 'kpa -a, te wa'a yide 'lee mlɛn cɛen -tɔwli 'ye dɪ. Fulɔ a tian 'e "pa 'ji 'pleble "bɔv "le "wean kva -tɔa 'nan 'ku 'wulo 'ka bɔala "va "dɪ.

²¹ Ku yi "kaga dre, te ku'a fe ble dɪ, en Pɔl -tɔ lou minnun yei, -a -nan nen e 'nan -wle 'nan: «Kaan wei maan paan -e 'ka vɪle 'ka 'si Crɛt 'trɛda dɪ. "Te kaan wei man paan be, "te 'wɪ 'pleble 'ka bɔle -kaa man dɪ, en "te fɛnun 'ka srɛle dɪ. ²² 'Pian 'be nen 'gɔvɛ, an 'wɪ "paala "nyian 'cɛe 'nan, 'ka -pɔan 'kun, -yɛɛ cɪ 'nan 'ka 'va min -tɔwli 'ka 'kaa -a 'wɪ 'ji dɪ. 'Pian -klv be, ka'a 'be 'ye "nyian dɪ. ²³ Paan 'pei -man be, Bali nen an cɪ -yee vɛ -a en maan "sua 'gɔvɛ, -yee 'pasiazan -tɔ -ta 'an 'va, en e 'nan 'mɛn 'nan: ²⁴ <Pɔl, te nyɛn 'e 'i 'cɛn dɪ. I -tɔa mingɔnnennun tazan nen Rɔm be -a 'le, en Bali -a dra 'yie "yi, -e minnun nen ka cɪ waa -klv -ji be, o pɛɛnɔn 'wulo 'e bɔla "va.> ²⁵ -Yee "wean 'ka -pɔan 'kun, kɔɔ an yi -tɛala Bali da 'nan, 'wɪ nen yaa 'vɪ 'mɛn be, yaa drala "da. ²⁶ 'Pian fulɔ -taa -kaa 'weenle 'yi yei 'tre 'tɔ da.»

-Wee -klv -dan wi

27 -A -nan 'fle "fli nen 'gυ, te fulo 'be 'ta -tōa 'kυ man 'yi 'bō nen waa laabo Atria be -a yie da. -Pei -tu man te bada -tu, en minnun nen o 'nyranman "paa -klv 'bō 'ji be, 'o 'ci nrōn 'nan kv "ta -pliman 'trε man. 28 - A -nan nen o baa -tu nen -bulalε ci 'e 'fōdi -a "nen "be -a -fō 'yia, en waa 'yι 'nan 'yi 'bō -klu bōa "nan -menlie -yō -tu. Zi o -kv "nyian 'o 'le -voo be, en waa -fō "nyian 'yia, en waa 'yι 'nan 'yi 'bō -klu bōa "nan -menlie -fuda 'soolu. 29 "Klan a o ji 'nan, te fulo 'e 'kve -klv kōa -kōle da di, -yee "wεan o -bulalε -dandan sinjen nen 'e 'fōdi 'kve -klv man be o -fō 'yia -klv -sru, 'nan 'e 'kve -klv 'e vιε 'e 'kυ 'e 'le di. En o tu 'cendi man -pen.

30 Minnun nen o 'nyranman "paa -klv 'bō 'ji be, o ya "vale o -tea "ji, en o -klv "wennēn be -a -fō 'yia -a vidι -a 'nan 'o "ta -klv baa -tōa -bulalε -a 'e 'le zia. 31 -A -nan nen Pōl -a 'vι 'sounjanun tazan 'lee 'sounjanun le 'nan: «-Te minnun 'labε, wa'a 'fulε -klv -ji diε, 'ka 'wulo 'ka bōala "va "di.» 32 En 'sounjanun -klv "wennēn 'bō man baa cēen, en 'yi 'kυ -a.

33 Te o ya tu 'cendi man -pennan be, en Pōl minnun pēenōn cin 'yι 'nan 'o fēnun -bli, te yaa ve -wle 'nan: «'Ka yi -fuda sinjen nen 'gυ te ka ya -a -man -pennan 'nan, fulo 'e 'cēn, en 'yi 'ka 'ka 'ji di. 34 - Yee "wεan an 'ka trv "baa 'nan, 'ka fēnun -bli. -Yεε -maan 'lōō, -e 'ka 'wulo 'e vιε 'e 'kυ -ji di. Maan ve 'cēε 'nan, 'ka 'va min -tōwli "srōen 'ka 'sōanla di.»

35 Zi Pōl cēen 'wι zιε -a vidι man be, e 'kpōun 'si, e Bali muo "fō min pēenōn yie man, yaa "nen jēen, en yaa -blidi 'sia. 36 Min pēenōn 'o -pōan 'kun, en o fēnun bli. 37 Kv pēenōn nen -klv -dan zιε -a -ji be, 'kυ "nen bōa min -yaa "fli -fuba 'sōravli 'wle

'shεεdυ. ³⁸Zι o cεεn fεnun -blidι man o 'kan bε, -wee -blifεnun -mie nεn e -fυ -klυ -dan 'bɔ ji bε, εn waa -sεn 'yia, 'nan -e -klυ 'e drε 'fogo 'fogo.

³⁹Zι tυ cεεn bε, 'trε nεn o ci da "bε, wa'a -kɔnnεn "yιε dι. 'Pian o kɔmida 'yι, te nyrεn a -nan. -A -nan nεn waa 'pla "da 'nan, o dra -e 'wee -klυ -dan 'e bɔ -nan nun -kpɔ. ⁴⁰En o -bulalεnun nεn o -klυ baa -tɔ -a paan bε o flu, εn o -kυ 'yι 'wlu. En o -klυ yra -trɔa "vε -si yra bε -a man baa flu, εn e -fυ 'yia. -A -nan nεn o sɔ -tυ nεn -klυ -dan 'bɔ lε bε -a wluan lou 'nan -e fulɔ 'e 'tɔ -ji -e 'e 'kυ waa -a -nan nεn nyrεn 'bɔla bε -a -nan. ⁴¹'Pian 'wee -klυ -dan 'bɔ wla nyrεn va 'yia, εn e kɔa. -Klυ -dan 'bɔ 'lε zia wla nyrεn va, εn ya'a "nyian -kɔlaman bɔladι -a dι. -A -nan nεn fulɔ 'plεble 'tυ -klυ -dan 'bɔ koda zia -wi.

⁴²'Sounjanun a "vale 'o -pυ 'kɔnnɔn -tεεman, 'dυ -e o -tυ 'e vιε 'e 'yι 'wε -e 'e -tε -ji dι. ⁴³'Pian 'sounjanun tazan nεn e 'ka "vale o Pɔl -tε dιε, ya'a o tυlε -e o 'wι zιε -a drε dι. Yaa 'vι 'e 'flin minnun nεn o 'yι "wεa sidɔ bε -wlε 'nan, 'o 'tε 'yia -e 'o bɔla kɔmida. ⁴⁴En yaa 'vι -a -mienun lε 'nan, "o "drε yiba 'fɔunun da, εn -te bε "cεε dι, o -kɔla -klυ -dan nεn fulɔ ci -a -winan bε -a fεnun plι -mie da. Zι waa drε zιε, εn o pεεnɔn 'wulo 'bɔla "va.

28

Pɔl 'bɔla Malt

¹Zι kυ 'bɔla 'ji 'kloun 'gloun bε, -a -nan nεn kυa 'man 'nan, o 'yι yei 'trε zιε -a laabo Malt. ²-A -nan 'nɔn 'kυ 'sia 'kpa tiglι. Zι laa a -fεnnan, te trun -taa "wlu "bε, o 'tε -dan fɔ "nεn, εn o 'kυ laabu 'nan 'kυ "klan. ³Pɔl lu koola 'nan, -e 'e -sεn 'tε zιε -a da, 'pian 'tε flu -le "wεan buli 'tυ 'bɔla lu zιε -a yei, εn e 'shε

'wv Pəl -pε -man. ⁴ Zi 'fla z1ε -a da 'nɔn -mlɛn 'y1 'e 'tindi Pəl -pε -man bε, ɛn waa 'v1 'o cin lɛ 'nan: «Min 'labε min -tɛzan nɛn, -yee "wɛan e "sia 'sɔnan 'y1 'lɔ, ɛn 'w1 nɛn yaa drɛ bε, -a yra "nɛn "w1 bɔ "man.»

⁵ 'Pian Pəl -mlɛn z1ε -a plu 'e 'pε -man 'tɛ 'va, ɛn 'w1 'tɔ 'ka drɛlɛ Pəl lɛ d1. ⁶ Minnun z1ε, o ya -a man -pɛnnan 'nan, Pəl 'e -sii, ɛn -te 'bε "cɛɛ d1, e -tria -e 'e 'ka. 'Pian z1 waa man -pɛn -trilii, ɛn waa 'y1 'nan, 'w1 'tɔ 'ka drɛnan -yrɛ "fo "d1ɛ, ɛn o ci lila te waa ve 'siɛn 'nan: «Min 'labε Bali nɛn.»

⁷ Fɛ 'bɔ z1ε -a -nan bε, 'y1 yei 'trɛ 'bɔ 'tazan nɛn waa laabo Publi bε, -yee vɛ -nan a -nan -kogo. -A va nɛn kɔ 'nyin yi yaaga, ɛn e 'kɔ 'sia 'kpa tɪglɪ. ⁸ Publi z1ε -a "t1 "a 'e nyinnandi, te -a 'kɔlɛ a 'e -wɔandi, ɛn -a ci -sɛanla 'kpa tɪglɪ. Pəl -kɔ -a -nanjɛnlɛ, e Bali trɔ 'ba -yrɛ, te -a -pε yra "da, ɛn -cɛ 'si "man. ⁹ "Bɛ -sru man "yaa 'nɔn -mienun nɛn 'y1 yei 'trɛ z1ε -a da bε "o "ta 'wv "nyian, ɛn -cɛ 'si o man. ¹⁰ O 'kɔ 'tɔ drɛ -dan, ɛn z1 'kɔ 'kɔd1 'bɔ bε, fɛnun nɛn -a 'w1 ci 'kɔ man bε, waa -nɔn 'kɔɛ.

Pəl 'bɔla Rɔm

¹¹ Kɔ mlɛn drɛ yaaga 'y1 yei 'trɛ z1ε -a da, ɛn kɔ -fɔ Alɛzandri -klɔ -dan tɔ -ji. -Klɔ z1ε, waa laabo «"flɛn bali». E -fɔ 'y1 yei 'trɛ 'bɔ da tɔ -wɪd1 "a. ¹² Kɔ 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Sirakuze bε -a da, ɛn kɔ yi drɛ 'nan yaaga. ¹³ Kɔ 'si 'bɛ 'nan, ɛn kɔ -kɔ Reshio. 'Bɛ 'ta tɔ nɛn e cɛɛn bε, ɛn fulɔ nɛn e "sia 'trɛda "tre 'zia bε, e "fɛɛnd1 'sia. Kɔ yi drɛ "fli, ɛn kɔ 'bɔla Puteoli. ¹⁴ 'Fla 'bɔ z1ε -a da bε, kɔ 'bɔ "bɔv1 Zozinɔn -mienun man, ɛn waa laabo 'kɔ 'lɔ 'nan 'kɔ 'flɛ 'tɔ drɛ 'o 'va. Zi kɔɛ drɛ bε, ɛn kɔ Rɔm si 'sia.

¹⁵ 'Kɔ "bɔv1 Zozinɔn nɛn Rɔm bε, z1 o 'kɔ 'tad1 'w1 'man bε, ɛn o -ta 'kɔ 'lɛ 'flanun nɛn waa laabo Forɔm

Api 'lee Troa Taverne be -a da. Zi Pol o 'yi be, e Bali muo "fo, en -a "koe "to 'e da.

¹⁶ "Be -sru ku 'bola Rom, en o -si -non Pol le 'nan 'e nyin 'kan 'tu -ji -e 'sounja -tu 'e yie 'to "va.

¹⁷ Yi yaaga "be -sru, en Pol Zuif 'non 'tanon nen Rom be o laabu 'e 'va. Zi 'o cin 'yi be, en e 'nan -wle 'nan: «"Bounun, ma'an 'wi 'tu drele -cee minnun le di, en ma'an 'wi 'tu drele -kaa tranun -le -pei -to wi man di, 'pian waan 'kun Zeruzalem, en waan 'non Rom 'non le. ¹⁸ Rom 'non zie, o 'wi laabu 'an 'lo, en o ya "vale 'o 'sia 'an man, koo wa'a 'wi 'tu yile 'an man -e 'an 'ka -a 'wi 'ji di. ¹⁹ 'Pian Zuif 'non 'ka 'wile "man "di, -yee "wean maan laabu 'nan mingonnennun tazan nen Rom be, -a 'bo nen 'e 'men 'wi tin 'ba. E 'ka 'an 'ji 'nan 'an 'wi -toa 'pian 'men 'leglon man di.

²⁰ -Yee "wean maan man wee 'nan, 'an 'ka man ye -e 'an 'wi zie -a vi 'cee. -Yee ci 'nan waan 'fo -pu 'kuin 'wi nen -a -cin a Izrael 'non 'ji be -yee "wean.»

²¹ En o 'nan Pol le 'nan: «'Fluba 'ka 'sile Zude 'leglon 'ji -e 'e 'ta 'gu te 'i 'man wi -a -ji di, en 'ku "bu -tu 'ka 'sile -nan nun -e 'e 'ta 'i man 'vi 'kue di, -te 'be "cee di -e 'e 'yie 'wi 'widi "vi 'kue di. ²² 'Pian ku ya "vale 'wi nen e dre be 'i -ci vi 'kue 'i 'bo 'a, koo kua -toa 'nan, -si nen i ci "da "be, fe penon 'nan minnun "we "man "widi.»

²³ O yi -tu koon Pol le, en yi zie -a da be 'o cin 'yi fenan nen Pol nyin "be -a -nan "kaga 'kpa. -E 'e 'sia bodrun -trilii -e -pei 'e tan be te Pol 'wi 'ci ve -wle. Bali -le mingonnen -blidi 'wi 'lee Zozi 'le 'wi nen yaa 'vi -wle. Yaa man wee 'nan 'o -to 'nan 'wi 'kpa nen, te yaa -koonman Moizi -le -pei 'fluba 'lee Bali 'lewei vunon 'le 'fluba 'ji. ²⁴ 'Wi nen Pol ci -a vnan be, min -mienun yi -tera "da, 'pian o -mienun 'ka 'wile "man

-e 'o yi -tera "da "di.

²⁵ Zi o ya bəolan an te o wei 'ka tian drele -tu diε, εn Pəl 'wɪ 'gυε -a 'vɪ -wɫε: «Bali lei 'saun 'le tin a 'nənnən tʊ nən e ciɫa Ezai -va, εn e 'wɪ tin 'ba 'ka tranun le bε -a man. ²⁶ Yaa 'vɪ tʊ zɪε -a man 'nan:

◁'I kʊ minnun 'labε o va

-e 'i vɪ -wɫε 'nan:

'Ka "trəən -təa 'wɪ le 'kpa tɪglɪ,

'pian ka'a -ci maan di.

Ka fənan -nanjean 'kpa tɪglɪ,

'pian ka'a fε -tʊ ye di.

²⁷ -Yεε ci 'nan minnun 'labε

o 'bli da -tə 'plεblε,

'o 'fli "trəən dre "yuyu,

εn 'o yiε 'le 'wʊ 'o 'bə 'a.

Waa dre zɪε 'nan,

-e 'o vɪε 'o fənan yɪ di,

εn 'nan -e 'o vɪε 'o 'wɪ man di,

εn 'nan -e 'o vɪε 'o 'wɪ 'ci man di.

'Wɪ pεənən zɪε waa dre 'nan,

"təgə 'o -səənla 'an -sru

-e 'an o 'si 'wɪ 'ji.▷

²⁸ -Yee "wεan 'ka -tə 'nan, Bali wei nən e min "sia 'wɪ 'ji bε, Bali -ta -a "mən minnun nən o 'ka Zuif 'nən 'a diε -wɫε. -Wee vε bε "o "trəən -təa -yɾε.»

²⁹ [Zi Pəl 'wɪ zɪε -a 'vɪ bε, εn Zuif 'nən bəola te o -ko -sa 'plεblε 'fədi -a 'o cin yei.] ³⁰ 'Kən nən Pəl 'nyin 'ji te yaa -pan wo bε, e le dre 'ji "fli. Minnun pεənən nən o -taa -a -nanjeɲle bε, e o "siala. ³¹ E Bali -le mingənnən -blɪdi 'wɪ ve -wɫε, te e 'wɪ pεənən nən e ci Minsan Zozi Crizi -le vε -a bε -a "paaman o ji. Ya'a paaman o ji 'e yəədi di, εn min -tʊ 'ka 'wɪ -tələ "man "di.

Bali -le 'fluba 'trε Zozi blamin pli Bali man 'e 'pee

New Testament in Yaouré

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yaouré

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Yaouré

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

ff06db1d-9f3b-5426-a70e-8791739b38bc